

บทที่ 3

หน้าที่และความรับผิดชอบของ ผบ. และ ผอ.

ตอนที่ 1

ผู้บังคับบัญชา เสนาธิการ และฝ่ายอำนวยการ

งานทุกอย่างต้องการมีผู้ดำเนินการปฏิบัติเพียงคนเดียวจึงจะเกิดเอกภาพในการทำงาน เอกภาพในการบังคับบัญชา เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดเอกภาพในการทำงาน ทุกคนต้องทราบว่าใครจะรายงานตน และตนจะรายงานใครด้วยการแสดงสายการบังคับบัญชาไว้ให้ชัดเจน การรู้ขอบเขตของงานในความรับผิดชอบของตน และของคนอื่น ๆ ทำให้สะดวกในการติดต่อประสานงานและอำนวยความสะดวก รวมทั้งจะช่วยให้เกิดเอกภาพได้

1. ผู้บังคับบัญชา มีความรับผิดชอบ ต่อหน่วยดังต่อไปนี้

- 1.1 การปฏิบัติงานทั้งปวงของหน่วย ทั้งที่ได้กระทำ หรือ มิได้กระทำ
- 1.2 พัฒนาการเป็นผู้นำที่ดี ต่อหน่วยรอง
- 1.3 การจัด, การควบคุม และการแบ่งมอบอำนาจหน้าที่
- 1.4 กำหนดนโยบาย ในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน

2. รองผู้บังคับหน่วย

2.1 รองผู้บังคับหน่วย เป็นผู้ได้รับมอบอำนาจ ให้ทำหน้าที่แทนผู้บังคับบัญชา อำนาจที่มอบให้กับรองผู้บังคับหน่วย จะจำกัดตามสายงาน และอาจกำหนดเป็นเรื่องไป

2.2 ในหน่วยทหารที่ไม่มีอัตรา เสนาธิการ, รองผู้บังคับหน่วย จะทำหน้าที่เหมือนหัวหน้าฝ่ายอำนวยการอีกด้วย เช่น ในหน่วยระดับกองพัน เป็นต้น

3. เสนาธิการ มีหน้าที่สำคัญ ได้แก่

- 3.1 อำนวยการ, กำกับดูแล และประสานการทำงานของฝ่ายเสนาธิการ
- 3.2 กำหนดและประกาศนโยบายการปฏิบัติงานของฝ่ายเสนาธิการ
- 3.3 ทำให้ผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการ ได้รับทราบเรื่องราวทั้งปวง ที่กระทบกระเทือนต่อสถานการณ์ อยู่เสมอ
- 3.4 เป็นผู้แทนของผู้บังคับบัญชา ในเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่
- 3.5 รับทราบข้อตกใจของ ผบ.และตรวจสอบว่าข้อตกใจเหล่านั้นได้แปลงเป็นคำสั่งโดยถูกต้อง
- 3.6 เก็บแฟ้มนโยบายหลัก และคอยตรวจปรับปรุง รปจ.ของหน่วย
- 3.7 ทำให้มั่นใจว่าคำสั่ง และคำสั่งชี้แจงของ ผบ.ที่ให้แก่ฝ่ายอำนวยการ ได้รับการปฏิบัติตาม
- 3.8 กำหนดให้ฝ่ายเสนาธิการ ทั้งปวงเว้นนายทหารฝ่ายอำนวยการประจำตัวรายงานเรื่องราวให้ตนทราบถึงข้อเสนอแนะและข่าวสารใด ๆ ซึ่งได้เสนอให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยตรงทั้งนี้รวมถึงคำสั่งชี้แจงเรื่องใดซึ่งได้รับจาก ผบ.ด้วย ยกเว้นว่า ผบ.จะสั่งการเป็นอย่างอื่น
- 3.9 ทำให้มั่นใจว่าได้จัดตั้งการติดต่อตามที่ต้องการแล้ว
- 3.10 กำกับดูแลปฏิบัติ ณ ห้องยุทธการในเมื่อจัดตั้งขึ้น
- 3.11 สั่งการต่อผู้แทนของฝ่ายเสนาธิการที่อยู่ในศูนย์ปฏิบัติการทางยุทธวิธี

4. งานหลักในหน้าที่ของฝ่ายเสนานิการ

นอกจากงานหลักในหน้าที่ร่วมของฝ่ายเสนานิการ 5 ประการ (การหาและให้ข่าวสาร, ประมาณการ, ข้อเสนอแนะ, แผนและคำสั่ง, กำกับดูแล) แล้วฝ่ายเสนานิการในสายงานต่าง ๆ ยังต้องมีความรับผิดชอบหลักในสายงานของตนเองโดยเฉพาะอีกแยกเป็นฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ฝ่ายกำลังพล (สธ.1)

กำลังพล คือ กำลังคนที่ได้รับการฝึกให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามความต้องการของทางทหารแล้ว

นายทหารฝ่ายกำลังพล เป็นผู้ช่วยคนสำคัญของ ผบ. ในเรื่องการจัดการกำลังพล ทั้งที่เป็นบุคคล และเป็นหน่วยทั้งที่เป็นทหารและพลเรือน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของทหาร ดังนั้นนายทหารฝ่ายกำลังพล มีความรับผิดชอบหลักทางทหารฝ่ายอำนวยการในเรื่องต่าง ๆ ตามความรับผิดชอบ 7 ประการ ดังนี้

- การรักษายอดกำลังพล
- การจัดการกำลังพล
- การจัดการกำลังคน (เป็นความรับผิดชอบของหน่วยระดับสูงกว่ากองพล)
- การพัฒนา และรักษาขวัญ
- การรักษาวินัย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่ง
- การจัดการภายใน บก.
- เบ็ดเตล็ด

4.1.1 การรักษายอดกำลังพล (สถานภาพของกำลังพล)

4.1.1.1 ยอดกำลังพล และคำชี้แจงอันเหมาะสม ในการเสนอข้อมูลต่าง ๆ ตามความต้องการ เพื่อให้ ผบ. ทราบถึงสถานภาพของยอดกำลังพล (อัตราบรรจุ มีจำนวนกี่เปอร์เซ็นต์ของอัตราเต็ม)

4.1.1.2 บันทึกและรายงานกำลังพล เพื่อแสดงถึงสถานภาพของกิจการกำลังพลของหน่วย ได้แก่ สรุปยอดกำลังพลประจำวัน (ระดับกรมลงมา) รายงานกำลังพลตามระยะเวลา

4.1.1.3 การสูญเสีย/ประมาณการสูญเสีย เพื่อให้คาดคะเนได้ถึงสถานภาพกำลังพลในอนาคต การสูญเสีย มี 3 ประเภท

ก. การสูญเสียจากการรบ คือ การสูญเสียเนื่องจากการกระทำของข้าศึกโดยตรงที่เกี่ยวกับการรบ และการเข้าหรือกลับจากการรบ ได้แก่

- 1) ตายในการรบ
- 2) สูญหายในการรบ
- 3) ถูกจับ
- 4) ถูกกักกันในประเทศเป็นกลาง
- 5) ตายเพราะบาดเจ็บหรือประสบอันตรายจากการรบ
- 6) บาดเจ็บหรือประสบอันตรายจากการรบ

ข. การสูญเสียที่มีไ้จากการรบ คือการสูญเสียที่เป็นผลเนื่องจากการรบ และการปฏิบัติอันมิใช่ลักษณะการทำการรบรวมทั้งบุคคลที่ถูกส่งกลับเพราะโรคทางจิต ได้แก่

- 1) ตายมิใช่จากการรบ
- 2) สูญหายมิใช่จากการรบ

- 3) ถูกส่งกลับเพราะป่วยหรือประสบอันตราย
- 4) บาดเจ็บและประสบอันตรายเนื่องจากทำร้ายตนเอง
- 5) ป่วยเนื่องจากลมฟ้าอากาศ
- 6) ประสบอันตรายระหว่างฝึก

ค. การสูญเสียทางธุรการ คือ การสูญเสียทั้งสิ้นที่ไม่ได้จัดว่าเป็นการสูญเสียจากการรบ และมีสาเหตุจากการรบ รวมทั้งการสูญเสียเนื่องจากการให้ออก การย้ายไปหน่วยอื่น หลบหนี ขาด ต้องโทษ ถูกคุมขัง การพลัดเปลี่ยนกำลัง การให้พักผ่อน

ประโยชน์ของการจัดทำประมาณการสูญเสีย

1. สามารถตรวจสอบได้ว่าสามารถสนับสนุนแผนได้หรือไม่
2. เพื่อทำใบเบิก กำลังทดแทน
3. การวางแผนจ่าย กำลังทดแทน

4.1.1.4 การทดแทนกำลัง กำลังทดแทนหมายถึง นายทหาร, นายสิบ, พลทหาร ที่บรรจุหรือเดินทางไปเพื่อเพิ่มเติมกำลังหน่วยที่ขาด หมายถึงผู้ที่จากหน่วยมาแล้วส่งเข้าปฏิบัติหน้าที่ และทหารที่หายจากป่วยแล้วส่งกลับหน่วยเดิม โดยส่งผ่านทางสายกำลังทดแทน

ก. แหล่งกำลังทดแทน ได้มาจาก 2 แห่ง

- 1) จากเขตภายใน
- 2) จากยุทธบริเวณ ได้แก่
  - ก) กำลังที่หายจากป่วย
  - ข) กำลังพลเกินอัตราเพราะยุบหน่วย
  - ค) กำลังพลเรียกเกณฑ์
  - ง) กำลังจากหน่วยบริการอื่น ๆ
  - จ) กำลังพลที่กลับจากสูญหาย ถูกจับ ถูกลงโทษ
  - ฉ) กำลังพลตามโครงการพลัดเปลี่ยนในยุทธบริเวณ

ข. หน่วยกำลังทดแทน

- 1) กองพัน กทท. จัดให้กับ ทภ. มีหน่วยรอง 3 กองร้อย กทท. สามารถฝึก กทท. ได้ 1,600 - 2,000 คน
- 2) กองร้อย กทท. เป็นหน่วยในอัตราของกองพัน กทท. จัดให้กองพลละ 1 กองร้อย สามารถฝึก กทท. ได้ 480 - 600 คน
- 3) หมวด กทท. ทบ. จะจัดสมทบให้กับหน่วยในระดับต่าง ๆ เมื่อมีความจำเป็น

ค. กำลังทดแทนเมื่อมาถึงกองร้อย จะต้องอยู่เพื่อดำเนินกรรมวิธีต่าง ๆ และการฝึกตามสถานการณ์เป็นเวลา 72 ชม. และเมื่อสามารถทำได้จะจ่ายกำลังทดแทนให้กับกรม ในขณะที่กรมกลับมาเป็นกองหนุนหรือในสถานการณ์ที่ไม่มีการรบ

ง. ข้อพิจารณาในการเบิก กทท.

- 1) กำลังพลในเขตหน้าที่ถูกส่งกลับไปยังโรงพยาบาลในเขตหลัง จะถูกตัดยอดออกจากบัญชีของหน่วยโดยทันที กองพลจะต้องเบิก กทท.
- 2) การเบิก กำลังพลทดแทน อาศัย อัตราอนุมัติ โดยบอกตำแหน่ง, ชกท. จำนวนที่ขาดเป็นหลัก

- 3) นายทหารสารบรรณ เป็นผู้ทำสรุปการเบิก กทท. สำหรับกองพล
- 4) การเบิก กทท. สำหรับหน่วยที่มาสมทบกองพลให้เบิกเบิก
- 5) กองพล, กรม ขอเบิก กทท. เฉพาะจำนวนที่ขาดอัตราเท่านั้น (จะเสนอความต้องการโดยประมาณการสูญเสียไม่ได้)
- 6) กองร้อย, กองพัน ไม่ต้องเสนอขอ กทท. มายังกรม แต่กรมจะทำการเบิกโดยอาศัยรายงานการสูญเสียของหน่วยรองโดยทันที

จ. การปฏิบัติการบรรจุ และรับ กทท.

- 1) หน.สธ.1 ประสาน หน.สธ.3 เกี่ยวกับการแบ่งมอบและลำดับความเร่งด่วนในการทดแทนกำลัง
- 2) ต้องไม่รับส่ง กทท. เข้าทำการรบก่อนเวลาในการดำเนินการวิธีตามปกติในกองร้อย กทท. คือ 72 ชม.
- 3) กองพลรับผิดชอบในการจัดหาหนี้สำหรับขนส่ง กทท. จากกองพันมายังกรม

4.1.2 การจัดการกำลังพล

4.1.2.1 หมายถึง การดำเนินการวิธีในการวางแผนอำนวยการ และกำกับดูแลกำลังพลทั้งสิ้น เพื่อที่จะอำนวยการให้การใช้กำลังคนในทางทหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4.1.2.2 หลักการจัดการกำลังพล

- ก. บรรจุคนให้เหมาะกับงาน
- ข. เสริมสร้างความสามารถของคนโดยอาศัยการฝึก
- ค. กระตุ้นให้เกิดความปรารถนาในการทำงาน
- ง. ประกันความก้าวหน้าในวิชาชีพ
- จ. ใช้คนให้บังเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ในงานสำคัญ

4.1.2.3 นายทหารฝ่ายกำลังพลจะรับผิดชอบงาน การจัดการกำลังพล ดังนี้

- ก. การดำเนินการกำลังพล ได้แก่ การบรรจุ, เลื่อน, ลด, ปลด, ย้าย, โอน, การสั่งพักราชการ
- ข. กำลังพลเรือน นายทหารฝ่ายกำลังพล รับผิดชอบในการกำกับดูแล การรวบรวมความต้องการ การดำเนินการ การใช้ประโยชน์ งานธุรการ การสอบคัดเลือก การออกใบรับรอง การบรรจุ การเรียกเงินประกันค่าเสียหาย การกำหนดเงื่อนไขการจ้างอัตราค่าจ้าง การเลื่อนตำแหน่ง การไล่ออก และกิจการอื่น ๆ ที่กองทัพบก กำหนด

ค. เชลยศึกและพลเรือนที่ถูกกักกัน

- 1) เชลยศึก คือ บุคคลที่มาถึงกองทัพ และ/หรือจับอาวุธเข้าปฏิบัติการ
- 2) พลเรือนผู้ถูกกักกัน คือ บุคคลผู้ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาเจนีวา แต่ถูกกล่าวหาว่าต่อต้านอำนาจการปกครอง และถูกตัดสินลงโทษให้กักกันตามมาตรา 68 ของอนุสัญญาเจนีวา
- 3) หลักการปฏิบัติต่อเชลยศึก และพลเรือนผู้ถูกกักกัน
  - ก) ปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม
  - ข) ส่งกลับจากเขตหน้าโดยเร็ว
  - ค) ให้มีโอกาสซักถาม
  - 4) เกี่ยวกับการใช้แรงงานเชลยศึก

อนุญาตให้ ชศ. ทำได้	ชศ.อาจถูกบังคับให้ทำ	ไม่อนุญาตให้ทำ
- บริการสาธารณูปโภค	- การบำรุงรักษาค่ายเชลยศึก	- งานที่เป็นภัยต่อสุขภาพ
- การขนส่งและการจัดการ	- เกษตรกรรม	- คนใช้ส่วนตัว
ต่อคลังเก็บของ	- งานศิลปะช่างฝีมือ	- งานแบบนักโทษ
- งานสาธารณะและการก่อสร้าง	- บริการภายใน	

5) ผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ถือว่าเป็นเชลยศึก ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่ทางการแพทย์ และศาสนา แต่เพื่อความปลอดภัย จึงยังคงให้อยู่ในสถาบันกักกันเชลยศึก และได้รับการปฏิบัติเหมือนกับการปฏิบัติต่อเชลยศึกที่มียศเท่าเทียมกัน

ง. การจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัย เพื่อป้องกันการสูญเสียกำลังพล และเครื่องมือเครื่องใช้จากอุบัติเหตุ เพื่อนำทรัพยากรไปใช้ให้บรรลุภารกิจโดยไม่มีการสูญเสีย

4.1.3 การจัดการกำลังคน เป็นความรับผิดชอบของนายทหารฝ่ายกำลังพล ระดับสูงกว่ากองพล

4.1.4 การพัฒนาและรักษาขวัญ

4.1.4.1 ขวัญ คือภาระของจิตใจของบุคคล ซึ่งจะเห็นได้จากความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่ และความเต็มใจที่จะเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วย

4.1.4.2 นายทหารฝ่ายกำลังพลรับผิดชอบงานการพัฒนา และรักษาขวัญ ดังนี้

ก. การบริการกำลังพล

- 1) การบริการไปรษณีย์
- 2) บริการการเงิน
- 3) ศาสนกิจ
- 4) สวัสดิการ
- 5) บริการร้านค้า
- 6) บริการบำรุงความสุข
- 7) บริการทางกฎหมาย
- 8) แนะนำแนวทางจริยธรรม
- 9) การบริการทางการแพทย์
- 10) การพักผ่อน การลา และการปลดเปลี่ยน

ข. การทะเบียนศพ

1) ความรับผิดชอบในเรื่องการศพ

- ก) ผบ. รับผิดชอบกิจการทั้งปวงเกี่ยวกับการพิสูจน์ การเก็บ และการฝัง
- ข) ฝอ.1 ของหน่วยรับผิดชอบในการวางแผนประสานงาน และกำกับดูแลกิจการทั้ง

ปวงเกี่ยวกับทะเบียนศพ

- ค) ฝอ.4 รับผิดชอบในการส่งศพกลับ
- ง) น. ฝ่ายการศพ ปฏิบัติการดำบลรวบรวมศพ
- จ) อศจ. ดำเนินการด้านศาสนา
- ฉ) เสนารักษ์ รับผิดชอบในการย้ายศพจากที่ประชุมพยาบาล

ข) เป็นหน้าที่ของทหารทุกคน

2) การดำเนินการเกี่ยวกับศพ

- ก) ค้นหา เก็บ และส่งกลับศพฝ่ายเรา พันมิตร ข้าศึก และบุคคลพลเรือน
- ข) พิสูจน์เบื้องต้น และฝังชั่วคราว
- ค) เก็บรวบรวม และจัดการต่อทรัพย์สินติดตัว
- ง) จัดตั้งค่ายรวบรวมศพ และสุสานชั่วคราว
- จ) ลงหลักฐาน และรายงาน

ค. การให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และปูนบำเหน็จรางวัล

1) ความรับผิดชอบ

- ก) นโยบายในการให้ต้องมีการวางแผนไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ข) หน่วยต่าง ๆ ต้องปฏิบัติตามแผน/คำสั่ง ชัดเจน
- ค) การเสนอขอต้องทำด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องตามนโยบาย
- ง) มีการประชาสัมพันธ์ และโฆษณาอย่างเหมาะสม
- จ) คอยแก้ไขนโยบายให้เหมาะสมอยู่เสมอ

2) นโยบาย

- ก) ให้โดยเท่าเทียมและยุติธรรม
- ข) นโยบายต้องเป็นแบบเดียวกัน
- ค) ไม่ควรแบ่งส่วนหรือโควตาการให้
- ง) ให้แก่บุคคลที่มีสิทธิและสมควรจะได้จริง

3) การให้บำเหน็จความชอบ ของ ทบ. ไทย มี 3 ประเภท

- ก) การเลื่อนขั้นเงินเดือน
- ข) การให้เครื่องราชฯ และเหรียญตรา
- ค) การชมเชย

4) เพื่อให้การดำเนินการได้โดยรวดเร็ว และเป็นผลดีต่อผู้ปฏิบัติ งานด้วยความกล้าหาญ และดีเด่น จึงจำเป็นต้องมอบอำนาจให้แก่ ผบ. ในสนาม เป็นผู้ดำเนินการได้

ง. รายงานการสูญเสีย มีความมุ่งหมาย

1) เพื่อให้ จนท. รับผิดชอบในการแจ้งการสูญเสียได้มีหลักฐานการสูญเสียจากการรบ และมีใช่จากการรบไว้อย่างสมบูรณ์ ในการแจ้งให้ญาติของผู้เสียชีวิตหรือบาดเจ็บทราบ และทำหลักฐานเพื่อเบิกจ่ายเงินตอบแทนตามสิทธิ์ต่าง ๆ อันพึงจะได้รับเพื่อดำรงรักษาขวัญทหาร

2) เพื่อให้ได้ข่าวสารอันจำเป็นต่อการทำตารางอัตราการสูญเสีย และการประมาณความต้องการกำลังทดแทนและทำบัญชีกำลังพลอย่างถูกต้อง

4.1.5 การรักษาวินัย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่ง

4.1.5.1 ความมุ่งหมาย

ก. เพื่อให้หน่วยมีประสิทธิภาพในการรบดีขึ้นด้วย การรักษาไว้ซึ่งความเคารพเชื่อฟังต่อผู้มีอำนาจสั่งการด้วยการใช้ระเบียบข้อบังคับและให้มีการเสียวินัยน้อยที่สุด

ข. เพื่อให้มีการสูญเสียกำลังพลเนื่องจากถูกสอบสวนลงโทษ ถูกกักกันน้อยที่สุด

4.1.5.2 งานในความรับผิดชอบเรื่องต่าง ๆ

ก. การควบคุม กวดขัน ความประพฤติและวินัย มีมาตรการในการรักษา วินัย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่ง อยู่ 2 มาตรการ (มาตรการป้องกัน, แก้ไข)

1) มาตรการป้องกัน

- ก) ใช้หลักความเป็นผู้นำ
- ข) ชี้แจง อบรม ให้ทราบ
- ค) ออกระเบียบ และคำสั่ง
- ง) การฝึกทางวินัย
- จ) ให้มีโอภาสร้องทุกข์
- ฉ) ใช้ สห.
- ช) ไม่ลงโทษผู้ผิดด้วยการให้เสียชีวิตในการรบที่รุนแรง

2) มาตรการแก้ไข

- ก) การใช้ศาลทหาร
- ข) การลงโทษ

ข. การจัดการต่อทหารพลัดหน่วย

1) ทหารพลัดหน่วย คือ ทหารที่ขาดหายจากหน่วยในแนวหน้า โดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วถูกจับเป็นทหารพลัดหน่วย ซึ่งแบ่งได้ 3 ลักษณะ ตามการกระทำคือ

- ก) ทหารที่หายไป
- ข) ทหารที่ละทิ้งหน้าที่
- ค) ทหารที่เป็นโรคจิตประสาท

2) วิธีดำเนินการต่อทหารพลัดหน่วย

- ก) จัดตำบลควบคุมทหารพลัดหน่วย
- ข) จัดตั้งตำบลรวบรวมทหารพลัดหน่วย
- ค) กำหนดแนวควบคุมทหารพลัดหน่วย
- ง) ทหารพลัดหน่วยที่ถูกจับจะส่งให้ สห.เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วจะต้องส่งกลับคืน

หน่วยทันที

จ) เจ้าหน้าที่ที่จับกุมจะต้องทำรายงาน 2 ฉบับ เก็บไว้ที่ ผสท. 1 ฉบับ และส่งไปยัง ผบ. ร้อย อีก 1 ฉบับ ตามสายการบังคับบัญชา

ค. การดำเนินการทางธุรการในการพิจารณาดีทางทหาร

1) เป็นการอำนวยความสะดวกให้เกิดมีการพิจารณาดีทางทหาร แต่จะไม่เข้าไปถึงรายละเอียดอันทำให้เกิดผลทางการพิจารณาดี

2) หน. สท. 1 เกี่ยวข้องกับผลอันเกิดจากการพิจารณาดีทางทหารของศาลอาญาศึกและกับปัญหาทั่วไปในเรื่องวินัย กฎ ข้อบังคับ และคำสั่ง อันมิใช่ในทางธุรการของการพิจารณาดีทางทหาร

3) ในการคุมขังนั้น บุคคลที่รอการพิพากษาของศาลจะคงอยู่ในสนามรบตามสังกัดของตน

4.1.6 การจัดการภายในกองบัญชาการ

4.1.6.1 การจัดสำนักงานในภาพรวมแต่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการจัดภายในของแต่ละแผนก ผอ. ยกเว้น แผนก ซึ่งเป็นแผนกของตนเอง

- ก. แผนก สธ. 1 และ สธ. 4 ควรอยู่ใกล้กัน
- ข. แผนก สธ. 2 และ สธ 3 ควรอยู่ใกล้กัน
- ค. สำนักงานประชาสัมพันธ์ควรอยู่ใกล้ทางเข้า ทก.
- ง. ควรใช้เครื่องหมายต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
- จ. ที่ตั้งบริการต่าง ๆ ควรให้สามารถบริการให้มากที่สุดและระยะเวลาน้อยที่สุด

- 4.1.6.2 การกำกับดูแลกำลังพลแทน ผบ.
- 4.1.6.3 เสนอแนะการใช้กำลังพลเป็นกลุ่มก้อน
- 4.1.6.4 ประสานและกำกับดูแล การใช้พื้นที่ของ บก
- 4.1.6.5 ประสานและกำกับดูแล การใช้พื้นที่ตลอดจนการจัดระเบียบภายใน (การเลือกที่ตั้ง, ทำอย่างไรจึงจะทำให้แต่ละแผนก ฝอ. เคลื่อนย้ายไปโดยงานไม่หยุดชะงัก)

ความรับผิดชอบในการเลือกที่ตั้ง ทก.

ทก. หลัก

- ก. สธ. 3 เลือกที่ตั้งโดยทั่วไป
- ข. สธ. 1 เลือกที่ตั้งเฉพาะ

ทก. หลัง

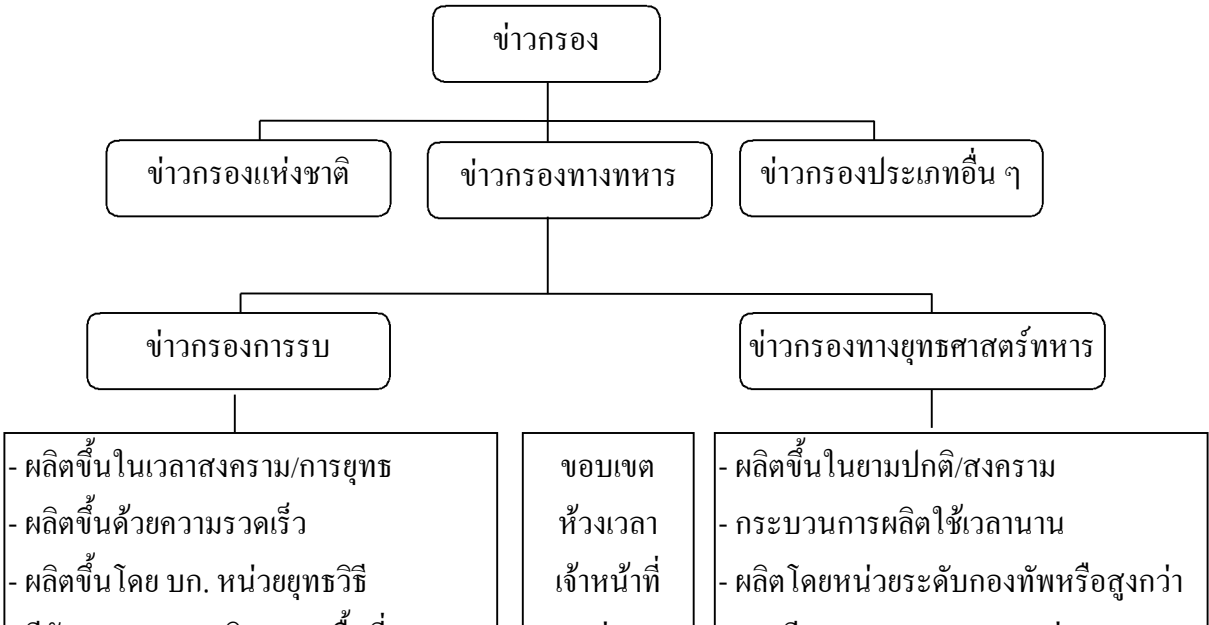
- ก. สธ. 1 เลือกที่ตั้งโดยทั่วไป
- ข. หน. บก. เลือกที่ตั้งเฉพาะ

4.1.7 เบ็ดเตล็ด

- 4.1.7.1 การพัฒนาการศึกษาทั่วไป
- 4.1.7.2 การสมรสกับบุคคลต่างชาติ
- 4.1.7.3 การรับรองผู้มาเยี่ยม
- 4.1.7.4 งานธุรการที่มีได้มอบหมายให้ ฝอ. อื่น ๆ
- 4.1.7.5 ตรวจสอบ และกำกับดูแลเกี่ยวกับเอกสารของ บก

4.2 ฝ่ายการข่าวกรอง (สธ.2)

ข่าว คือเรื่องราวพรรณนาเหตุการณ์ทั้งปวงที่ปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวกรอง ได้พิจารณาความเกี่ยวข้อง จึงกำหนดเป็นข่าวสารแล้วนำเข้าสู่ระบบงานด้านข่าวกรองผ่านกระบวนการดำเนินการวิธี ผลิตเป็นข่าวกรองนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

หลักพื้นฐานในการปฏิบัติงานด้านข้าวกรอง

แนวทางในการปฏิบัติงานด้านข้าวกรอง มีหลักพื้นฐานในการปฏิบัติ ดังนี้

1. การปฏิบัติงานด้านข้าวกรอง และการปฏิบัติทางยุทธวิธี ย่อมอาศัยซึ่งกันและกัน
2. ข้าวกรองที่ผลิตขึ้น ต้องใช้ประโยชน์ได้
3. ข้าวกรองจะต้องทันเวลา (อาจต้องกระจายข่าวโดยสะดวกสมบูรณ์ และความถูกต้องของข้าวกรองนั้น)
4. การปฏิบัติงานด้านข้าวกรองจะต้องให้ดำเนินการได้อย่างอ่อนตัว
5. การปฏิบัติงานด้านข้าวกรองต้องใช้จินตนาการ ดังนั้นพึงหลีกเลี่ยงระเบียบปฏิบัติทั้งหลาย ที่จำกัดมโนภาพ

หรือความริเริ่มของเจ้าหน้าที่หน่วยเอง

6. การปฏิบัติงานด้านข้าวกรอง ต้องการมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง แต่ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายข่าวสารหรือข้าวกรองให้กับผู้ที่ต้องการอย่างทันเวลา

7. เจ้าหน้าที่ดำเนินการวิธี จะต้องแลกเปลี่ยนข่าวสารและข้าวกรองอย่างเสรี และอย่างเต็มที่

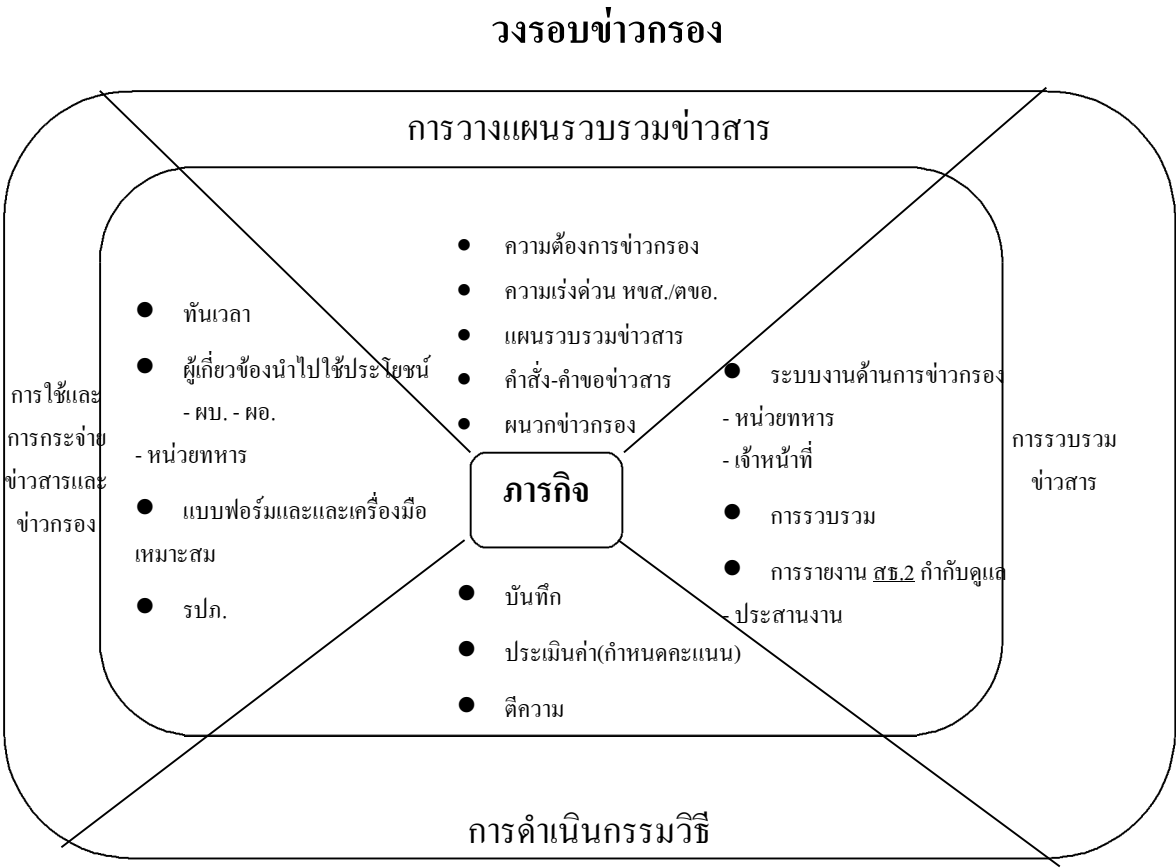
นายทหารฝ่ายการข้าวกรองเป็นผู้ช่วยผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานด้านการข้าวกรอง และการต่อต้านข้าวกรองของหน่วย โดยการเสนอข่าวกรองที่จำเป็นต่อผู้บังคับบัญชา สำหรับใช้ในการประกอบการตัดสินใจ และวางแผนการรบ ดังนั้นนายทหารฝ่ายการข้าวกรอง จึงมีความรับผิดชอบหลักทางฝ่ายอำนวยการในเรื่องต่าง ๆ ตามความรับผิดชอบ 4 ประการ ดังนี้

- การผลิตข้าวกรอง
- การใช้และการกระจายข่าวสารและข้าวกรอง
- การต่อต้านข้าวกรอง
- งานข้าวกรองเบ็ดเตล็ด

4.2.1 การผลิตข้าวกรอง

4.2.1.1 จะอาศัยการปฏิบัติงานตามวงรอบข้าวกรอง เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข้าวกรอง, การใช้และเวลากระจายข่าวสารและข้าวกรอง ซึ่งงานตามวงรอบข้าวกรองจะประกอบด้วย

- ก. การวางแผนรวบรวมข่าวสาร
- ข. การอำนวยการรวบรวมข่าวสาร
- ค. การดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร
- ง. การใช้และการกระจายข่าวสารและข้าวกรอง

การวางแผนรวบรวมข่าวสาร

การวางแผนรวบรวมข่าวสาร และการเตรียมคำสั่ง / คำขอข่าวสารจัดทำขึ้น เพื่อผลิตข่าวกรองสนับสนุนภารกิจของหน่วย และเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ฝ่ายตรงข้าม แผนรวบรวมข่าวสารจะกำหนดแนวทางการจัดทำรายการคำสั่ง/คำขอข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะเพื่อส่งไปยังเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารทั้งปวงตามที่ได้กำหนดเลือกไว้ ลำดับงานในการวางแผนรวบรวมข่าวสาร และการดำเนินการ รวบรวมข่าวสาร มีดังนี้

- ก. กำหนดความต้องการข่าวกรองที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการตัดสินใจ (ในรูปของ หขส., คขอ.)
- ข. กำหนดความเร่งด่วน ต่อความต้องการข่าวกรองรายการต่าง ๆ
- ค. กำหนดการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้ามหรือลักษณะของพื้นที่ปฏิบัติการ ซึ่งจะเป็นเครื่องแสดงถึงคำตอบต่อความต้องการดังกล่าว (กำหนดสิ่งบอกเหตุ)
- ง. กำหนดรายการข่าวสารอันมีลักษณะเฉพาะเจาะจง เพื่อใช้เป็นมูลฐานในการจัดทำคำสั่ง และคำขอข่าวสาร
- จ. กำหนดเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร
- ฉ. จัดทำคำสั่งการรวบรวมข่าวสารอย่างเหมาะสมแล้วส่งไปยังเจ้าหน้าที่เหล่านั้น
- ช. กำกับดูแล การปฏิบัติงานรวบรวมข่าวสารเพื่อประกันว่าจะได้รับข่าวสารทันเวลาที่จะนำไปใช้ประโยชน์

หัวข้อข่าวสารสำคัญ (หขส.) คือความต้องการข่าวกรองซึ่งมีความเร่งด่วนในอันดับสูงที่สุด เป็นข่าวกรองหรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพพื้นที่ปฏิบัติการและสถานการณ์ฝ่ายตรงข้าม ซึ่งผู้บังคับบัญชามีความต้องการทราบก่อนที่จะสามารถตกลงใจอย่างมีเหตุผลได้

ความต้องการข่าวกรองอื่น ๆ (คขอ.) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ปฏิบัติการ และสถานการณ์ฝ่ายตรงข้าม ซึ่งอาจมีผลกระทบกระเทือน แต่ไม่ถึงกับขัดขวางต่อความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจโดยไม่คำนึงว่าจะเลือกหนทางปฏิบัติอย่างไร

การรวบรวมข่าวสาร

ก. ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความยากลำบากมาก เนื่องจากฝ่ายตรงข้ามจะใช้วิธีการทั้งปวง เพื่อป้องกันและปกปิดข่าว, ทำลายระบบการรวบรวมข่าวสารของฝ่ายเรา, ปกปิดการปฏิบัติทางยุทธวิธี ดังนั้น นายทหารฝ่ายการข่าวกรอง หรือผู้ช่วยจะต้องกำกับดูแลการรวบรวมข่าวสาร เพื่อให้มีการปฏิบัติงานด้านการหาข่าว ตามคำสั่งและคำชี้แจงเป็นไปด้วยดี ทั้งนี้รวมถึงการรายงานข่าวสารด้วย การกำกับดูแลจะดำเนินไปด้วยความสะดวก เมื่อได้ดำรงการติดต่ออย่างแน่นแฟ้นกับนายทหารฝ่ายการข่าวกรอง และหรือกับผู้บังคับหน่วยทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง

ข. วิธีการในการรวบรวมข่าวสารในสนามรบ ประกอบด้วยงานสำคัญ 3 งาน คือ การเฝ้าตรวจสนามรบ, การลาดตระเวนทางพื้นดิน และทางอากาศ, การต่อต้านการลาดตระเวน และการค้นหาที่หมาย

การดำเนินการวิธีต่อข่าวสาร

เมื่อได้รวบรวมข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้แล้ว และนายทหารฝ่ายการข่าวกรองหรือผู้ช่วยได้รับข่าวสารนั้นแล้ว ก็ดำเนินการวิธีต่อข่าวสารนั้นเพื่อเปลี่ยนให้เป็นข่าวกรอง ซึ่งกระบวนการดังกล่าว มี 3 ขั้นตอน คือ

- ก. การบันทึก คือการนำข่าวสารมาลงหลักฐานในรูปของข้อความหรือแสดงโดยการใช้แผ่นระชา เป็นการจัดระเบียบข่าวสารที่มีความเกี่ยวข้องกันไว้เป็นพวก ๆ เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน
- ข. การประเมินค่าข่าวสาร เพื่อกำหนดความเกี่ยวข้อง ความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าว และเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร รวมทั้งความแน่นอนของข่าวสารที่ได้รับด้วยการกำหนดเป็นคะแนนประเมินค่า

<u>ความเชื่อถือได้</u>	<u>ความแน่นอน</u>
ก. เชื่อถือได้เต็มที่	1. ได้รับการยืนยันจากแหล่งข่าวอื่น
ข. เชื่อถือได้	2. น่าจะเป็นจริง
ค. พอเชื่อถือได้	3. อาจจะเป็นจริง
ง. ไม่น่าเชื่อถือ	4. สงสัยว่าจะเป็นจริง
จ. เชื่อถือไม่ได้	5. ไม่น่าจะเป็นจริง
ฉ. ไม่อาจตัดสินความเชื่อถือได้	6. ไม่อาจตัดสินความจริงได้

ค. การตีความข่าวสาร เป็นกรรมวิธีที่กำหนดความสำคัญของข่าวสารที่ได้รับใหม่ ว่ามีความสัมพันธ์กับข่าวสารหรือข่าวกรองที่ทราบแล้วอย่างไร และสรุปผลออกมาว่าน่าจะเป็นไปได้อย่างไร การตีความประกอบด้วยงานสำคัญ 3 ส่วน คือ

1) การวิเคราะห์ คือการกรองและแยกข่าวสารที่ประเมินค่าแล้วเพื่อแยกเอาส่วนสำคัญโดยคำนึงภารกิจและการปฏิบัติของหน่วยออกต่างหาก ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความรู้ถึงหลักนิยามทางยุทธวิธี การปฏิบัติที่ผ่านมาของฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งสภาพของพื้นที่ปฏิบัติการเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การวิเคราะห์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การสนธิ คือการรวมส่วนต่าง ๆ ของข่าวสารที่ได้แยกออกจากกันในชั้น ในชั้นวิเคราะห์ แล้วนำไปรวมเข้ากับข่าวสารอื่น ๆ ที่ทราบแล้วเพื่อแสดงให้เห็นภาพข่าวสารที่สมเหตุสมผล, ให้ได้สมมติฐานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม, หรืออิทธิพลของสภาพพื้นที่ปฏิบัติการที่มีต่อภารกิจของหน่วย

3) การอนุมาน คือการพิจารณาเหตุผลจากสมมติฐานที่กำหนดขึ้นแล้วทดสอบและพิจารณาถึงความเป็นไปได้ จากผลของการที่ได้นำมาสนธิดังกล่าว การอนุมานกำหนดขึ้นเพื่อตอบคำถามที่ว่า ข่าวสารที่มีความหมายเกี่ยวข้องอะไรบ้างกับสถานการณ์ฝ่ายตรงข้าม, สภาพพื้นที่ปฏิบัติการ คำตอบที่ได้รับจะเป็นข้อสรุปซึ่งใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดหนทางปฏิบัติของฝ่ายตรงข้ามในอนาคต และเพื่อทำประมาณการข่าวกรองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4.2.2 การใช้และการกระจายข่าวสารและข่าวกรอง

4.2.2.1 การกระจาย หมายถึง การส่งข่าวสาร และข่าวกรองอย่างทันเวลาในรูปแบบฟอร์มและเครื่องมือที่เหมาะสมไปยังผู้ที่มีความต้องการทั้งปวง เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาสามารถตกลงใจได้อย่างเชื่อมั่น, ให้ความรู้แก่ฝ่ายการข่าวกรองนำไปใช้ในการดำเนินกรรมวิธีข่าวสารที่รับมาใหม่

4.2.2.2 การกระจายข่าวกรองจะต้องพิจารณาตามลำดับความเร่งด่วน ซึ่งมีหัวข้อสำคัญ คือ

- ก. ให้ถึงมือผู้ที่ต้องการใช้มากที่สุดอย่างทันเวลา
- ข. ให้เฉพาะหน่วยที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้ามีข้อสงสัยว่าข่าวกรองนี้จะมีประโยชน์ต่อหน่วยใดก็ให้กระจายไปยังหน่วยนั้นด้วย

ค. ข่าวสารที่กระจายออกไป ต้องเกิดความง่ายต่อผู้รับในการค้นหาสาระสำคัญ

4.2.2.3 เครื่องมือในการกระจายข่าวสารข่าวกรอง

ก. การกระจายข่าวภายใน บก. กระทำได้โดย

- 1) การพบปะด้วยตนเอง
- 2) รายงานด้วยวาจา
- 3) การบรรยายสรุป
- 4) การแจกจ่ายเอกสาร
  - ก) ประมาณการข่าวกรอง
  - ข) วิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ
  - ค) รายงานข่าวกรองเป็นลายลักษณ์อักษร

ข. การกระจายข่าวไปยังหน่วยเหนือ, หน่วยรอง, หน่วยข้างเคียง(ภายนอกหน่วย)

- 1) รายงานข่าวกรอง
- 2) สรุปข่าวกรองและข้อพิจารณาด้านข่าวกรอง
- 3) ประมาณการข่าวกรอง และวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ
- 4) ผนวกข่าวกรองประกอบแผน/คำสั่งยุทธการ
- 5) แผ่นบริวารและแผนที่

4.2.3 การต่อต้านข่าวกรอง

4.2.3.1 การต่อต้านข่าวกรอง เป็นส่วนหนึ่งของงานด้านการข่าวกรอง ซึ่งมุ่งเน้นในการป้องกันมิให้ฝ่ายตรงข้ามได้รับรู้เรื่องราวของฝ่ายเรา รวมถึงการทำลายประสิทธิภาพในงานด้านข่าวกรองของฝ่ายตรงข้าม

4.2.3.2 มาตรการต่อต้านข่าวกรอง แบ่งเป็น 2 มาตรการคือ

ก. มาตรการเชิงรับ (ป้องกัน) คือบรรดามาตรการที่กำหนดขึ้น และการดำเนินการทั้งปวง เพื่อพิทักษ์รักษาและคุ้มครองสิ่งที่เป็นความลับของฝ่ายเราให้รอดพ้นจากการรั่วไหล อันเกิดจากการจารกรรม, การก่อวินาศกรรม และการบ่อนทำลายโดยฝ่ายตรงข้าม มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่

- 1) การ ปรก. เกี่ยวกับบุคคล, เอกสาร, สถานที่ และการสื่อสาร
- 2) การสร้างวินัยในการรักษาความลับ
- 3) การพราง
- 4) การตรวจข่าว
- 5) การควบคุมการเคลื่อนย้าย
- 6) มาตรการป้องกันทางอิเล็กทรอนิกส์

ข. มาตรการเชิงรุก (ตอบโต้) คือบรรดามาตรการที่ใช้ขัดขวางความพยายามของฝ่ายตรงข้ามในการจารกรรม, ก่อวินาศกรรมและบ่อนทำลาย มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่

- 1) การต่อต้านการจารกรรม
- 2) การต่อต้านการก่อวินาศกรรม
- 3) การต่อต้านการบ่อนทำลาย
- 4) การต่อต้านการลาดตระเวน
- 5) การสืบ, ค้นหาและทำลายฝ่ายการหาข่าวของฝ่ายตรงข้าม
- 6) การลวง
- 7) การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่อต้าน และรบกวนการปฏิบัติการข่าวกรองทางการสื่อสาร
- 8) การใช้คว้นเพื่อขัดขวางการตรวจการณ์

4.2.3.3 ทหารแต่ละคน หน่วยทหารทุกหน่วย ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ต่อต้านข่าวกรองทั้งสิ้น ทั้งนี้หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลฝ่ายอื่น ๆ ด้วย เพราะเนื่องด้วยทุกคนจะต้องปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านข่าวกรองที่เหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามทราบข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติ ที่ตั้งและการวางกำลังของตน

4.2.4 การข่าวกรองเบ็ดเตล็ด

4.2.4.1 การฝึกด้านข่าวกรอง

4.2.4.2 ข้อเสนอการพราง, การลวงและการปกปิดทางยุทธวิธี

4.2.4.3 แผนที่และการถ่ายทางอากาศ

4.3 ฝ่ายยุทธการ (สธ.3)

นายทหารฝ่ายยุทธการ เป็นฝ่ายอำนวยการคนสำคัญของผู้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่คอยช่วยเหลือผู้บังคับบัญชาในการวางแผน ประสานงาน และกำกับดูแลให้หน่วยบรรลุภารกิจที่ได้รับมอบ ต้องการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ 3 ประการ คือ

- การจัด
- การยุทธ
- การฝึก

4.3.1 การจัด

4.3.1.1 การพัฒนาและดำรงรักษาบัญชีหน่วยทหาร รวมถึงการตรวจสอบและแก้ไข เพื่อให้มั่นใจว่า การแบ่งมอบหน่วยทหารตามจำนวนและประเภทของหน่วยนั้น เป็นไปตามความจำเป็นเพื่อการสนับสนุนและสามารถบรรลุภารกิจได้

4.3.1.2 การจัดหน่วยและการจัดยุทธภัณฑ์ให้หน่วย การประมาณการเกี่ยวกับจำนวนและประเภทของหน่วยที่จะจัดตั้ง และลำดับความเร่งด่วนในการบรรจุ และลำดับความเร่งด่วนในการจัดตั้งหรือการทดแทนกำลังพล และยุทธภัณฑ์ให้กับหน่วย

4.3.1.3 การบรรจุมอบ การสมทบ และการแยกหน่วยทหาร หน่วยแยกหรือชุดต่าง ๆ

4.3.1.4 การรับหน่วย หน่วยแยกหรือชุด แล้วทำการปฐมนิเทศ ฝึกและจัดหน่วยเหล่านั้นขึ้นใหม่ตามความจำเป็น

4.3.1.5 การระดมพล การเลิกระดมพล การจัดตั้งหน่วยใหม่ และการยุบเลิกหน่วย

4.3.1.6 การแบ่งมอบ และควบคุม การอนุมัติกำลังพลทั้งทหารและพลเรือนการขอแก้ไข, ออก.

4.3.2 การยุทธ

4.3.2.1 การจัดทำ รับรอง และจัดพิมพ์ ปรจ. ของหน่วยบัญชาการ โดยการช่วยเหลือจากแผนก ฝอ. อื่น ๆ

4.3.2.2 เสนอแนะการจัดลำดับความเร่งด่วน ในการแบ่งสรรพทรัพยากรที่ขาดแคลนภายในหน่วย ซึ่งรวมถึงเวลา, กำลังพล, สิ่งอุปกรณ์ และยุทธภัณฑ์ เช่น

ก. อัตรากระสุนมาตรฐาน

ข. การแบ่งมอบกระสุนนิวเคลียร์และเคมี

ค. การพิจารณาอัตรากระสุนที่ต้องการ

ง. การพิจารณาความต้องการกำลังทดแทนเป็นหน่วย

จ. การแบ่งมอบคลื่นความถี่ของเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ภายในข้อจำกัดที่กำหนดขึ้น โดยมาตรการควบคุม (เช่น นปส. และวิธีการอื่น ๆ ที่ใช้เพื่อควบคุมการใช้ความถี่)

4.3.2.3 การทำประมาณการยุทธที่ทันสมัย โดยการประสานกับนายทหารฝ่ายอำนวยการคนอื่น ๆ และเตรียมประมาณการล่วงหน้าทางยุทธวิธีและแผนการล่วงหน้า และเสนอแนะเรื่องที่จะทำการล่วงหน้า

4.3.2.4 เตรียมและประสาน, การรับรอง และพิมพ์แผนยุทธการ และคำสั่งรวมถึงคำสั่งการเคลื่อนย้ายทางยุทธวิธี และการตรวจสอบแผนและคำสั่งของหน่วยรอง

4.3.2.5 งานหลักที่ สช.3/ฝอ.3 สนใจ และรับผิดชอบในการปฏิบัติ, กำกับดูแล และมีในการประมาณการยุทธ และในแผน คำสั่ง และ ปรจ. ที่เป็นส่วนของ สช.3/ฝอ.3 มีดังนี้

ก. การจัดเฉพาะกิจ และการมอบกิจเฉพาะให้กับ บก. หน่วยรอง

ข. การให้ทรัพยากรแก่การดำเนินกลยุทธ์และการสนับสนุน รวมทั้งเพื่อการล่วงหน้าด้วย

ค. การประสานส่วนดำเนินกลยุทธ์กับการสนับสนุนต่าง ๆ (เช่น การยิง, การสงครามอิเล็กทรอนิกส์, การช่วยรบ) กับเหล่าทัพอื่น เช่น ทอ., ตร., นย. ทั้งในเขตหน้าและเขตหลัง รวมทั้งการประสานการใช้ห้วงอากาศ เมื่อพูดถึงกิจเฉพาะจะมีดังนี้

1) การเสนอแนะการผสมผสานการดำเนินกลยุทธ์ทางยุทธวิธีและ/หรือ การโยกย้ายกำลัง และการยิง รวมทั้งการยิงกระสุนนิวเคลียร์และเคมี

ก) การร้องขอการใช้กระสุนนิวเคลียร์และเคมี และการกระจายข่าวให้ทราบถึงการยิง

ข) การคำนวณมูลค่าจากการใช้อาวุธนิวเคลียร์ของฝ่ายเรา

- ค) การกระจายข่าวเตือนภัยการใช้อาวุธนิวเคลียร์และเคมี
- 2) การกำหนดเส้นแบ่งเขต และมาตรการควบคุมอื่น ๆ
- 3) เสนอแนะที่ตั้งทั่วไปของที่บังคับการต่าง ๆ
- 4) กำหนดพื้นที่พักแรมในสนาม ที่พักแรมในโรงเรือนและหน่วยพักรอ
- 5) การทำบันทึกและรายงานยุทธการ
- 6) กำกับดูแลทางฝ่ายอำนวยการต่อการสงครามอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมถึง

ก) การวางแผน และกำกับดูแลกิจกรรมสงครามอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติทางยุทธวิธี โดยประสานกับ สร.2

ข) จัดทำและประสานผนวกสงครามอิเล็กทรอนิกส์เข้าในแผนและคำสั่ง

ค) การกำหนดความต้องการสนับสนุนทางสงครามอิเล็กทรอนิกส์

ง) กำกับดูแล และประสานกับ สร.2 และนายทหารฝ่ายสื่อสารในการประเมินค่ารายงาน เกี่ยวกับคลื่นรบกวน และขัดขวาง

7) กำกับดูแลทางฝ่ายอำนวยการต่อกิจกรรมการปฏิบัติการทางจิตวิทยา ซึ่งรวมถึง

ก) การวางแผนและกำกับดูแล กิจกรรม ปจว. ทั้งปวงที่สนับสนุนการปฏิบัติทางยุทธวิธี

ข) จัดทำและประสานผนวก ปจว. ของแผนหรือคำสั่ง

ค) กำหนดความต้องการทั้งหลายเพื่อสนับสนุนกิจกรรม ปจว.

ง) โดยการประสานกับ สร.2 และ สร.5 ทำการประมาณการ ปจว. ของข้าศึก และประสิทธิผลของการ ปจว. ฝ่ายเราต่อกลุ่มเป้าหมาย

8) กำกับดูแล และ/หรือ ประสานกิจกรรมรักษาความปลอดภัยทางการยุทธของกองบัญชาการ

ก) กำกับดูแลและวิเคราะห์ โดยการประสานกับ สร.2, ฝสส. หรือนายทหารฝ่ายอำนวยการอื่น ๆ ในเรื่องการ รปภ. ทางการยุทธและข่าวสารสำคัญฝ่ายเดียวกัน

(1) ความล่อแหลมในการ รปภ. ทางการยุทธ และข่าวสารสำคัญฝ่ายเดียวกัน รวมทั้งการวิเคราะห์เพื่อประเมินค่าความล่อแหลมต่ออาวุธนิวเคลียร์

(2) ประสานการประเมินต่อภัยคุกคามจากการรวบรวมการข่าวกรองของข้าศึกกับ สร.2

ข) กำกับดูแลการวางแผนและการปฏิบัติการตามมาตรการต่อต้านการ รปภ. ทางการยุทธ

(1) ประสานการใช้การลวงกับ สร.2

(2) กำกับดูแล และประสานกับ ฝสส. และ สร.2 ในการ รปภ. ทางวัตถุและเอกสาร

(3) กำกับดูแลและประสานการ รปภ. ทางการสื่อสาร สร.2 และ ฝสส.

(4) จัดทำผนวก รปภ. ทางการยุทธของแผนและคำสั่ง

ค) ประสานการสำรวจการปฏิบัติการ รปภ. ทางการยุทธกับ สร.2 เพื่อประเมินค่าประสิทธิผลของกิจกรรม รปภ. ทางการยุทธ และมาตรการการต่อต้านต่าง ๆ

4.3.3.6 กำหนดอัตราฝึกดอาวุธนิวเคลียร์ และอัตราฝึกการสะสมอาวุธนิวเคลียร์ โดยมี ผปยส. เป็นผู้เสนอแนะ

4.3.3.7 กำหนดจำนวนและประเภทของอาวุธเคมีที่หน่วยบรรจุมอบและสมทบจะนำไปได้โดยการเสนอแนะของ ผปยส.

4.3.3 การฝึก

ก. ความรับผิดชอบทางฝ่ายอำนาจการ

1. การกำหนดความต้องการฝึก โดยพิจารณาจากภารกิจในการรบ และในที่ตั้งปกติ และสภาพการฝึกของหน่วย
2. ทำให้มั่นใจได้ว่า ความต้องการในการฝึกเพื่อการรบนั้น มุ่งต่อการปรับปรุงเข้าสู่มาตรฐานการรบ ไม่ใช่เพื่อความสะดวกในทางธุรการ
3. การเตรียม และจัดทำแผนงานการฝึก, คำสั่งชี้แจง, คำสั่ง, การวางแผนและการอำนาจการฝึกภาคสนาม
4. กำหนดความต้องการ และจัดสรรเครื่องช่วยฝึก และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งกระสุนและวัตถุระเบิดในการฝึก
5. การจัดตั้งและดำเนินการของโรงเรียนต่าง ๆ
6. การวางแผน และดำเนินการตรวจการฝึก และการตรวจสอบการฝึก
7. การรวบรวมบันทึก และรายงานการฝึก
8. การดำรงรักษาสภาพความพร้อมรบของแต่ละหน่วยในบังคับบัญชา
9. การวางแผนของงบประมาณในการฝึก และการสังเกตการใช้งบฝึก เพื่อสนับสนุนแผนงานการฝึก

ข. การวางแผนและกำกับดูแลการฝึก

1. การฝึกทางยุทธวิธี คือ การฝึกที่กระทำเป็นบุคคลและเป็นหน่วยตามขั้นตอนทั้งปวงของการรบในขั้นแรก ทหารจะได้รับการฝึกให้มีคุณสมบัติเป็นบุคคลก่อน ต่อจากนั้นจะได้รับการฝึกในฐานะเป็นกำลังส่วนประกอบของหน่วยทหารขนาดเล็ก ครั้นแล้วหน่วยจะได้รับการฝึกต่อไปให้เป็นกำลังส่วนหนึ่งของหน่วยทหารขนาดใหญ่ขึ้นตามลำดับ และยังได้รับการฝึกให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเหล่าอื่น และกับหน่วยบริการทางธุรการและทางเทคนิคด้วย
2. การแก้ไขปัญหาทางยุทธวิธี คือ การแก้ปัญหาที่ต้องนำระเบียบปฏิบัติและหลักการทางยุทธวิธี, เทคนิค, การส่งกำลังบำรุงหรือการช่วยรบมาใช้ปฏิบัติตามสถานการณ์ที่สมมติขึ้น
3. ความมุ่งหมายของการฝึกทหาร
  - 3.1 ให้มีวินัยและปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา
  - 3.2 พัฒนาประสิทธิภาพทั้งบุคคลและหน่วย ให้มีความเข้มแข็ง แข็งแรง อดทน
  - 3.3 เพื่อพัฒนาขวัญ และความรักหมู่คณะ
  - 3.4 ให้มีความคิดริเริ่ม
  - 3.5 ให้สามารถทำงานเป็นชุด
  - 3.6 พัฒนาความสามารถในการนำหน่วย
  - 3.7 ให้เกิดความชำนาญทางเทคนิคและทางยุทธวิธี
4. การฝึกแก้ปัญหาทางยุทธวิธี

มีอยู่ด้วยกันหลายแบบ แต่ละแบบจะมีข้อแตกต่างกันในเรื่องความมุ่งหมาย, ขนาดของหน่วย หรือผู้รับการฝึก และรูปแบบของปัญหาฝึก ทบ. เน้นถึงวิธีการฝึกที่นำหลักการมาใช้ประกอบการปฏิบัติซึ่งจะใช้ฝึกทางยุทธวิธี ได้แก่ การแสดงหลักการทางยุทธวิธี, วิธีปฏิบัติ, เทคนิคการปฏิบัติที่เคยศึกษามาแล้ว ไปใช้ปฏิบัติตามสถานการณ์ในการรบที่สมมติขึ้น ฝึกแก้ปัญหาวงยุทธวิธีมีด้วยกัน 10 แบบ คือ

4.1 การแก้ไขปัญหามนุษย์ประเทศจำลอง เป็นการแก้ปัญหาวงยุทธวิธี ซึ่งใช้โต๊ะทรายหรือภูมิประเทศจำลองต่าง ๆ แทนภูมิประเทศจริง และใช้เครื่องหมายที่มีลักษณะเหมาะสมแทนทหารหรือหน่วยทหารของฝ่ายเดียวกันและของฝ่ายข้าศึก เช่น ใช้หุ่นหรือตุ๊กตาเล็กแทนเป็นต้น

4.2 การฝึกฝนบนโต๊ะทราย อาจกระทำได้หลายวิธี เช่น ใช้การสอนแบบบรรยายการแถลง, การแสดงภาพการปฏิบัติ, หรือเป็นการปฏิบัติ อาจใช้สำหรับฝึกสอนเป็นบุคคลหรือเป็นหน่วยก็ได้

4.3 การฝึกทำการรบ เป็นการฝึกที่กระทำไปในลักษณะ “บอกจังหวะเป็นการฝึกแบบหนึ่ง ของหน่วยเล็ก ๆ ซึ่งผู้ฝึกจะกล่าวเน้นหลักการทางยุทธวิธีให้ทราบไปตามลำดับความถี่หนา การฝึกแบบนี้ทุกครั้ง ผู้บังคับหน่วยจะชี้แจงให้ทราบปัญหาอธิบายคำแก้ และให้เหตุผลว่า ทำไมจึงแก้ปัญหายังนั้น แล้วดำเนินการฝึกต่อไปตามปัญหาและตามคำแก้ นั้น ผู้บังคับหน่วยจะคอยแก้ไขการปฏิบัติเฉพาะเรื่องของการรบแต่ละคนจบแล้ว ผู้บังคับหน่วยสรุปปัญหาโดยตลอดเพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจดี และทำการฝึกซ้ำจนกระทั่งผู้บังคับหน่วยเห็นว่า หน่วยของตนมีความสามารถเป็นที่พอใจแล้ว วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมการฝึกทำการรบจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการฝึกแก้ปัญหามนุษย์

4.4 การฝึกแก้ปัญหามนุษย์ประเทศ เป็นการฝึกที่มีการวางกำลัง และมีการเคลื่อนย้ายหน่วยทหารคล้ายในการรบจริงตามแผนที่ได้วางไว้ แล้วมีการแถลงประกอบโดยใช้พื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นพื้นที่ฝึก การฝึกแบบนี้มีประโยชน์สำหรับผู้บังคับหน่วยขนาดเล็ก โดยเฉพาะในเรื่อง การพิจารณาภูมิประเทศ และ เทคนิคการลาดตระเวน แต่อาจจะใช้ฝึกผู้บังคับบัญชา และนายทหารฝ่ายอำนวยการทุกระดับก็ได้ ผู้เข้ารับการฝึก อาจจะเป็นบุคคลหรือตามตำแหน่งหน้าที่ในกองอำนวยการก็ได้

4.5 การฝึกแก้ปัญหามนุษย์สนาม เป็นการฝึกทางยุทธวิธีกระทำในสภาพคล้ายกับการรบจริง กำลังพล และยุทธภัณฑ์ของหน่วยฝ่ายเดียวกันจัดกำลังทั้งหมด หรือบางส่วนปฏิบัติในภูมิประเทศ ส่วนกำลังและ ยุทธภัณฑ์ของกำลังฝ่ายตรงข้ามอาจใช้เครื่องหมายแทน หรือจัดกำลังสมมติให้คล้ายข้าศึกจริงก็ได้ การฝึกแบบนี้ใช้ สำหรับฝึกหรือตรวจสอบหน่วยทหาร และผู้บังคับหน่วยทหารขนาดเล็กใดก็ได้

4.6 การแก้ปัญหามนุษย์สนาม เป็นการแก้ปัญหามนุษย์สนามแบบหนึ่ง ซึ่งใช้สำหรับฝึกผู้บังคับบัญชา, ฝ่ายอำนวยการ, เจ้าหน้าที่กองบังคับการ, และเจ้าหน้าที่ติดต่อสื่อสารของหน่วยทหารทุกขนาด ส่วนเจ้าหน้าที่อื่น ๆ นั้นกรรมการจะเป็นผู้ปฏิบัติแทนตลอดจนอาจเป็นฝ่ายข้าศึกด้วยการฝึกแบบนี้ทำให้ผู้บังคับบัญชา และฝ่าย อำนวยการนำความรู้และการปฏิบัติงานที่ถูกต้องของผู้บังคับบัญชา และฝ่ายอำนวยการมาใช้ประกอบการปฏิบัติ ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในทางยุทธวิธี

4.7 การแก้ปัญหามนุษย์แผนที่ การแก้ปัญหามนุษย์แผนที่เป็นการแก้ปัญหาวงยุทธวิธีที่ต้องการให้มีการแก้ปัญหามนุษย์เป็นบุคคล หรือเป็นพวก ตามสถานการณ์ที่สมมติขึ้น การแก้ปัญหาวงยุทธวิธีนี้มีการแถลงคำแก้หรือคำเฉลย ด้วย และใช้แผนที่แทนภูมิประเทศจริง การฝึกแบบนี้มีประโยชน์สำหรับการฝึกฝนทางเทคนิคของฝ่ายอำนวยการและระเบียบในการนำหน่วยของผู้บังคับบัญชา และฝ่ายอำนวยการของหน่วยระดับกรม และหน่วยที่มีขนาดใหญ่กว่าขึ้นไปเป็นพิเศษ

4.8 การจำลองยุทธบนแผนที่ การจำลองยุทธบนแผนที่กระทำโดยการให้สถานการณ์โดย แสดงเป็นเค้าโครงบนแผนที่ หรือแผ่นบริวาร และให้คำบ่งการ ซึ่งผู้รับการฝึกจะต้องใช้การตกลงใจ มีการปฏิบัติ,

ออกคำสั่ง,และวางแผนในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา หรือฝ่ายอำนวยการ ส่วนสถานการณ์ที่ให้นั้นอาจเป็นสถานการณ์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงเนื่องติดต่อกันตามลำดับ หรืออาจมีลักษณะที่แจ่มแจ้งสมบูรณ์ก็ได้ แล้วแต่ว่าการฝึกนั้นจะมุ่งหมายให้เป็นการคืบหน้าติดต่อกันไปตามลำดับขั้นตอน หรือ มุ่งหมายฝึกฝนในบทบาทในขั้นตอนต่าง ๆ กันของการยุทธการหนึ่ง ๆ ก็ได้

4.9 การประลองยุทธ เป็นการฝึกทางยุทธวิธีแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นการปฏิบัติการยุทธทางทหารหน่วยทหารและอาวุธของทั้งสองฝ่ายจัดกำลังทั้งหมดตามอัตราหรือบางส่วนก็ได้ มีการจัดให้มีสภาพต่าง ๆ ทั้งปวงเหมือนในสงครามจริง การประลองยุทธเป็นการฝึกที่กระทำอย่างกว้างขวางทั้งในเรื่องขอบเขตของการฝึก และเวลาพื้นที่สำหรับใช้ปฏิบัติการส่งกำลังบำรุงมักจะมีผลลักษณะหลังของกองทัพ เข้าไปจนถึงพื้นที่การช่วยรบของยุทธบริเวณด้วยเสมอ การฝึกประลองยุทธย่อมมีปัญหาทางยุทธวิธีที่จะต้องดำเนินการปฏิบัติหลายชั้น ซึ่งตามธรรมชาติย่อมจะมีหน่วยเข้ารับฝึกมากกว่าหนึ่งกองพล และจะต้องใช้การเคลื่อนที่อย่างมากมายในพื้นที่ค่อนข้างกว้างขวาง และใหญ่โตด้วย

4.10 การแก้ปัญหาประกอบภูมิประเทศ (การฝึกในภูมิประเทศโดยไม่มีหน่วยทหาร) เป็นการฝึกทางยุทธวิธีที่ไม่ต้องการ การเตรียมพื้นที่ และการจัดการฝึกที่ยุ่งยากสิ้นเปลืองมากนัก การฝึกแบบนี้เหมาะสำหรับฝึกผู้บังคับหน่วยทหาร และฝ่ายอำนวยการของหน่วยระดับกรมลงมา ทั้งเป็นบุคคลหรือเป็นชุด ให้มีความชำนาญในการวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการลาดตระเวน ตลอดจนฝึกฝนการปฏิบัติตามระเบียบการทางยุทธวิธี และทางการช่วยรบของหน่วยได้อย่างดี และประหยัดงบประมาณกับเวลาเตรียมการด้วย การจัดการฝึกโดยทั่วไปคล้ายการจัดการฝึกแก้ปัญหาบนแผนที่ แต่กระทำในภูมิประเทศ และไม่จำเป็นต้องสร้างสถานการณ์ฝึกให้ยุ่งยากซับซ้อนก็ได้

5. การเลือกแบบการฝึก

5.1 ขั้นตอนการฝึก จะต้องให้เป็นการฝึกตามขั้นตอนที่คืบหน้าติดต่อกันไปตามลำดับ เช่น หน่วยทหารหน่วยหนึ่งควรจะได้รับฝึกแก้ปัญหาในสนามเป็นหน่วยเล็ก ๆ ก่อน หลังจากนั้น จึงจะให้เข้าร่วมการฝึกแก้ปัญหาในสนามเป็นหน่วยใหญ่ จนถึงการฝึกประลองยุทธในขั้นสุดท้าย การที่ความคืบหน้าของการดำเนินการฝึกเป็นไปอย่างมีระเบียบต่อเนื่องกันไปนี้ ย่อมเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความสับสนหรือความไม่เข้าใจ

5.2 ปัจจัยพิจารณาในการเลือกแบบการฝึก

5.2.1 ความมุ่งหมายในการฝึก ครั้งนั้นว่าจะเป็นการฝึกฝน เป็นบุคคลหรือเป็นหน่วย ถ้าจะฝึกฝนเป็นบุคคล การแก้ปัญหาบนแผนที่อาจมีความเหมาะสมกว่า แต่ถ้ามุ่งหมายฝึกแบบหน่วย จะต้องพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการกวดขันเป็นพิเศษ หรือพิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกที่ใช้อยู่ในขณะนั้นร่วมด้วย

5.2.2 สภาพการฝึก คุณวุฒิของทหาร หรือ หน่วยทหารที่จะเข้ารับการฝึก เป็นปัจจัยพิจารณาอย่างหนึ่ง ก่อนที่จะดำเนินการฝึกทั้งหน่วยในการแก้ปัญหาในสนามเป็นหน่วยขนาดใหญ่ และการประลองยุทธแล้วควรจะมีการทบทวนความรู้ของฝ่ายอำนวยการโดยให้การฝึกแก้ปัญหาที่บังคับการเสียก่อน

5.2.3 พื้นที่ฝึก, ภูมิประเทศที่จะใช้สำหรับฝึก เป็นปัจจัยประการหนึ่งในการกำหนดขนาดหน่วยที่จะให้การฝึกในการแก้ปัญหาในสนาม หรือ การประลองยุทธ เมื่อไม่มีภูมิประเทศที่เหมาะสมทั้งชนิดหรือขนาดสำหรับทำการฝึกตามความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะแล้ว ก็อาจจะเลือกใช้สิ่งแทนภูมิประเทศอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น โต๊ะทราย แทนเป็นดิน หรือ เช่น ผู้บังคับบัญชามีความประสงค์จะฝึกทำการรบในป่า หากไม่มีภูมิประเทศที่เหมาะสมแล้ว ผู้บังคับบัญชาก็อาจใช้การฝึกจำลองยุทธบนแผนที่ หรือ การแก้ปัญหาบนแผนที่แทนก็ได้

5.2.4 เวลา ต้องมีเวลาเตรียมการอย่างเพียงพอ เพื่อให้การดำเนินการฝึกสอนนั้นมีความแน่นอนและสมเหตุสมผลเวลาที่กำหนดสำหรับขั้นตอนการฝึก ต้องคิดถึง ความสมจริงที่จะให้มีการคลี่คลายของสถานการณ์ได้ เพราะจะเป็นการนำไปสู่ข้อยุติที่มีเหตุผลด้วย

5.2.5 ยุทธภัณฑ์ เนื่องจากหน่วยที่รับการฝึกย่อมต้องการใช้ยุทธภัณฑ์ทั้งสิ้นตามอัตราของหน่วย ดังนั้นยุทธภัณฑ์ที่เจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกจะต้องใช้จึงต้องจัดหาจากแหล่งอื่น สิ่งนี้เป็นข้อพิจารณาที่สำคัญประการหนึ่งในเมื่อจะต้องใช้ยุทธภัณฑ์จำนวนมาก และอาจต้องนำส่งคืนในเวลาอย่างรวดเร็วด้วย

5.2.6 เจ้าหน้าที่ควบคุม การควบคุมที่มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งจำเป็นต่อความสำเร็จของการฝึกทางยุทธวิธีทุกแบบ เมื่อได้เลือกแบบการฝึกทางยุทธวิธีที่จะใช้สำหรับฝึกฝนหน่วยแล้ว จำเป็นจะต้องพิจารณาความต้องการและจำนวนตลอดจนคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะจัดเป็นกรรมการด้วย จำนวนและคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ที่จะจัดเป็นกรรมการอาจเป็นสิ่งกำหนดไว้ว่า จะให้หน่วยนั้นรับการฝึกพร้อมกันทั้งหน่วย หรือทำการฝึกเป็นหน่วยเล็ก ๆ ติดต่อกันไป การฝึกเป็นหน่วยเล็ก ๆ อาจใช้เจ้าหน้าที่เตรียมการและอำนวยความสะดวกเพียงคนเดียวก็พอ และใช้เครื่องมือทัศนะสัญญาณ สำหรับการควบคุมเท่านั้น ส่วนการฝึกของหน่วยขนาดใหญ่ อาจต้องใช้เจ้าหน้าที่กรรมการจำนวนเป็นร้อยตลอดจนต้องมีฝ่ายการติดต่อสื่อสารอย่างประณีต สำหรับการควบคุมด้วย

6. ลำดับชั้นการทำงาน ในการจัดการฝึกแก้ปัญหาทางยุทธวิธี มีงานสำคัญ ที่ต้องทำตามลำดับชั้น
คือ

6.1 พิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบาย เพื่อทราบภารกิจ, ขอบเขต, และความมุ่งหมายของการฝึก

6.2 รวบรวมและศึกษาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนหลักการ ความรู้ และแนวความคิดต่าง ๆ ในอันที่จะช่วยให้เกิดเค้าโครงการฝึกได้ง่ายขึ้น

6.3 จัดทำกำหนดการวางแผนแล้วแจกจ่ายผู้ที่เกี่ยวข้อง

6.4 จัดทำแผนโครงการฝึก ขออนุมัติแล้วแจกจ่ายผู้ที่เกี่ยวข้อง

6.5 ลาดตระเวนพื้นที่ที่จะใช้ฝึก ทั้งบนแผนที่ ทางพื้นดิน และหรือทางอากาศ การฝึกบางแบบอาจต้องการการลาดตระเวนเฉพาะบนแผนที่เท่านั้น

6.6 จัดทำสถานการณ์ฝึก ขออนุมัติแล้วแจกจ่ายผู้ที่เกี่ยวข้อง

6.7 เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกคน จัดทำแผนสนับสนุนการฝึกและผนวกต่าง ๆ ประกอบสถานการณ์ฝึก ตามที่กำหนดไว้ในกำหนดการวางแผน

6.8 รวบรวมร่างคำสั่ง และผนวก ขออนุมัติจากผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้อำนวยการฝึก เพื่อจัดพิมพ์ และแจกจ่าย

6.9 เตรียมการทางธุรการ และการปฏิบัติต่าง ๆ ในขั้นเตรียมการก่อนการฝึก ตามคำสั่ง

6.10 ดำเนินการฝึกตามคำสั่ง

6.11 กำกับดูแลการฝึก แล้วรายงานผลการฝึกตาม รปจ.

7. การฝึกแก้ปัญหาในสนาม

7.1 ความมุ่งหมาย

7.1.1 กระทำเพื่อให้มีการนำหลักการมาใช้ในสภาพการรบที่สมจริงแล้ว

7.1.2 กระทำเพื่อทดสอบระเบียบปฏิบัติทางการช่วยรบบางอย่าง

7.1.3 ทดสอบโครงการจัดกำลังของหน่วยบางแบบ

7.1.4 ทดสอบการใช้งานของยุทธภัณฑ์บางชนิด

7.1.5 ทดสอบหรือตรวจสอบหน่วยทหารและผู้บังคับบัญชา ในระหว่างที่มีการตรวจสอบตามระเบียบ และหรือตามคำสั่งของกองทัพบก

7.2 การแบ่งความรับผิดชอบ

7.2.1 ในการฝึกแก้ปัญหาในสนามสำหรับหน่วยกรมขึ้นไปนั้น ย่อมต้องกำหนดตัวผู้อำนวยความสะดวกขึ้นคนหนึ่ง เพื่อให้รับผิดชอบการฝึกนายทหารฝ่ายยุทธการมีความรับผิดชอบส่วนใหญ่ ในเรื่องของการเตรียมการฝึก

7.2.2 ฝ่ายอำนวยความสะดวกของหน่วยเหนือที่ร่วมในการฝึก อาจวางแผน เตรียมการ, และอำนวยความสะดวกก็ได้ เมื่อการฝึกครั้งนั้นมุ่งหมายเพื่อฝึกหน่วยรองโดยเฉพาะแต่ถ้าจะให้ความสมจริงมากขึ้น ควรให้หน่วยอื่น (โดยธรรมดาควรเป็นหน่วยเหนือถัดขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง) เป็นผู้เตรียมการฝึก ถ้าไม่มีหน่วยเหนือกว่าขึ้นไปดังกล่าวนี้แล้ว ก็ให้จัดเจ้าหน้าที่ขึ้นคณะหนึ่งเป็นการชั่วคราว เรียกว่า “ เจ้าหน้าที่กองอำนวยความสะดวก” ซึ่งอาจจะจัดมาจากฝ่ายอำนวยความสะดวกของหน่วยที่รับการฝึกนั่นเองแต่ให้มีหน้าที่เฉพาะการวางแผน, การเตรียมการ และการอำนวยความสะดวก ทั้งนี้อาจจะกระทำ

7.2.2.1 ให้เจ้าหน้าที่สำคัญของแต่ละแผนกเป็นเจ้าหน้าที่สำคัญประจำกองอำนวยความสะดวก วิธีนี้จะทำให้ได้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีประสบการณ์มากที่สุด เป็นผู้เตรียมการฝึก และยังทำให้หัวหน้าฝ่ายอำนวยความสะดวกแต่ละแผนกที่รับการฝึกมีโอกาสปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะ หัวหน้าฝ่ายอำนวยความสะดวก

7.2.2.2 ให้หัวหน้าฝ่ายอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นหัวหน้าฝ่ายอำนวยความสะดวกของกองอำนวยความสะดวกซึ่ง วิธีนี้จะทำให้ได้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีประสบการณ์มากที่สุดมาดำเนินการปฏิบัติตามหน้าที่ปกติและเตรียมปัญหาสำหรับหน่วย และเป็นการฝึกฝนการเตรียมปัญหาแก่หัวหน้าฝ่ายอำนวยความสะดวกของหน่วยที่ร่วมในการฝึกไปด้วย

7.2.2.3 การจัดกองอำนวยความสะดวกจากหน่วยอื่นมาเป็นผู้เตรียมการ และอำนวยความสะดวก แต่เพื่อให้ได้ประโยชน์ในการฝึกมากที่สุดแล้ว ควรจะใช้วิธีทั้งสองที่กล่าวข้างต้นสลับกันในการฝึกตามวงรอบการฝึกตามปกติของ ทบ. ซึ่งโดยธรรมดาย่อมจะไม่มีหน่วยระดับเหนือกว่าแล้วใช้วิธีหนึ่งวิธีใดในสามวิธีที่กล่าวไว้นี้ อย่างไรก็ตาม สำหรับการตรวจสอบการฝึกตามระเบียบของ ทบ. หน่วยเหนือควรเตรียมการเสมอ

7.2.3 การวางแผนและเตรียมการฝึกแก้ปัญหาในสนามต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ และฝ่ายอำนวยความสะดวกในการนี้ คือ นายทหารฝ่ายยุทธการ ซึ่งจะต้องประสานงานกับฝ่ายอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและกับหัวหน้ากรรมการ หรือผู้อำนวยความสะดวก ภายหลังจากได้รับคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกแล้ว ดังนี้

- 7.2.3.1 พิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบาย แล้วกำหนดลักษณะทั่วไปของปัญหาที่จะฝึก
- 7.2.3.2 เลือก และทบทวนหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 7.2.3.3 จัดทำ และแจกจ่ายตารางกำหนดการวางแผน
- 7.2.3.4 พิจารณาแผนที่บริเวณพื้นที่ซึ่งจะทำการฝึก เพื่อกำหนดแผนโครงการฝึก
- 7.2.3.5 ตรวจสอบแผนการฝึก กับภูมิประเทศที่จะใช้ทำการฝึกด้วยการลาดตระเวนตรวจภูมิประเทศ
- 7.2.3.6 ร่างสถานการณ์ฝึก ซึ่งระบุเป็นสถานการณ์, บ่งการ, และกำหนดเวลา
- 7.2.3.7 ทำคำสั่งยุทธการ พร้อมทั้งผนวกต่าง ๆ ที่เหมาะสม
- 7.2.3.8 เตรียมแผนการชี้แจง และการวิจารณ์
- 7.2.3.9 เตรียมคำสั่งการฝึก

7.2.4 เมื่อได้ทำสถานการณ์ฝึกเสร็จ และเป็นที่ยอมรับของฝ่ายอำนวยการทุกแผนก ตลอดจนผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบอนุมัติแล้ว ฝ่ายอำนวยการอื่น ๆ ก็สามารถเริ่มงานในส่วนของตนได้ ซึ่งได้แก่ การทำแผน และคำสั่งแจ้งต่าง ๆ ประกอบสถานการณ์ฝึก ดังต่อไปนี้ คือ

7.2.4.1 นายทหารฝ่ายกำลังพล หรือ กับนายทหารฝ่ายธุรการและหัวหน้ากรรมการในเรื่องที่เกี่ยวกับความต้องการกรรมการเตรียมปัญหาฝึกในเรื่องการกำลังพล สำหรับคำสั่งการช่วยรบ และเสนอรายชื่อ ยศ นาม และหน่วยของทหารทุกคนที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องในการฝึกต่อนายทหารฝ่ายยุทธการ

7.2.4.2 นายทหารฝ่ายการข่าวกรอง

7.2.4.2.1 พิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึก, ศึกษาหลักฐานต่าง ๆ ที่เหมาะสม, และคำสั่งยุทธการของปัญหาฝึก แล้วร่างสถานการณ์ฝ่ายข้าศึกขึ้นเป็นตอน ๆ ที่ต่อเนื่องกันไว้เป็นแนวทางให้การฝึกดำเนินไปในแนวทางที่ต้องการนั้น

7.2.4.2.2 ลาดตระเวนภูมิประเทศ เพื่อให้แน่ใจว่า สถานการณ์ข้าศึกที่สมมติขึ้นนั้นปฏิบัติได้จริง

7.2.4.2.3 หรือกับหัวหน้ากรรมการ, นายทหารฝ่ายยุทธการ และผู้บังคับหน่วยข้าศึกสมมุติ เพื่อให้ทราบเรื่องเกี่ยวกับสถานการณ์ข้าศึกที่จะให้แก่หน่วยรับการฝึก และแผนการให้ข่าวสาร เพื่อให้หน่วยต่าง ๆ ได้รับการฝึกในเรื่องการข่าวกรองให้มากที่สุดด้วย

7.2.4.2.4 ทำแผนข่าวกรอง โดยการรวบรวมการปฏิบัติทางการข่าวกรอง ทั้งปวงที่ต้องการให้มีการปฏิบัติในการฝึก

7.2.4.3 นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง

7.2.4.3.1 พิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึก, หลักฐานต่าง ๆ ที่เหมาะสม, สถานการณ์ฝึก และคำสั่งยุทธการสำหรับการฝึก แล้วหารือกับเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยต่าง ๆ ซึ่งจะสนับสนุนการฝึก

7.2.4.3.2 ร่างแผนการปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติในด้านการส่งกำลังบำรุงในปัญหาฝึก รวมทั้งให้มีการจัดตั้งสถานที่ตั้งทางการส่งกำลังบำรุงต่าง ๆ ให้ครบสมบูรณ์ หรือเฉพาะเป็นโครง, ให้มีการเพิ่มเติมอุปกรณ์ต่าง ๆ จริง ๆ ในระหว่างการฝึกด้วย ถ้ากระทำได้ และถ้าไม่สามารถจะขนส่งอุปกรณ์จริง ๆ ไปปฏิบัติในการฝึกได้ ก็ให้มีความจริงในเรื่องปริมาณ และน้ำหนักในการบรรทุกด้วย

7.2.4.3.3 วางแผนการสนับสนุนจริง ซึ่งจะต้องดำเนินการในระหว่างการฝึก ตามความต้องการจริงในเรื่องกระสุน, เสบียง, น้ำมันเชื้อเพลิง, พลุสัญญาณ, และเครื่องมือเครื่องใช้พิเศษต่าง ๆ ตลอดจนการลำเลียงผู้เจ็บป่วยและการควบคุมการจราจรจริง ๆ ด้วย

7.2.4.3.4 ร่างแผนการช่วยรบสำหรับการฝึกและลาดตระเวนภูมิประเทศ ให้แน่ใจว่าแผนนั้นใช้กับปฏิบัติได้จริง

7.2.4.3.5 หรือกับนายทหารฝ่ายยุทธการ เพื่อให้แน่ใจว่าแผนของตนสอดคล้องกับคำสั่งยุทธการ, แผนการควบคุม, และแผนการชี้แจง และวิจารณ์ด้วย

7.2.4.4 หัวหน้ากรรมการ

7.2.4.4.1 นายทหารฝ่ายยุทธการอาจปฏิบัติงานแทนหัวหน้ากรรมการก็ได้ ถ้าหากมีการมอบความรับผิดชอบให้

7.2.4.4.2 หัวหน้ากรรมการ เป็นผู้วางระบบกรรมการโดยการกำหนดจำนวนต้องการพร้อมทั้งตำแหน่ง, เครื่องมือเครื่องใช้ที่ต้องการ, ช่วยการติดต่อสื่อสาร, สายการบังคับบัญชา, และระเบียบปฏิบัติในการรายงานและการให้คะแนน

7.2.4.4.3 เตรียมคำชี้แจงต่าง ๆ สำหรับกรรมการเพื่อช่วยให้กรรมการเข้าใจปัญหาและคุ้นเคยกับหน้าที่ที่จะปฏิบัติ

7.2.4.4.4 วางแผนกำหนดสถานที่, วันเวลา และขอบเขตที่จะประชุมชี้แจงก่อนการฝึก และการวิจารณ์ภายหลังการฝึก

7.2.4.4.5 หัวหน้ากรรมการต้องประกันได้ว่า แผนต่าง ๆ ย่อมสอดคล้องกับสถานการณ์ฝึก และคำสั่งยุทธการของปัญหาฝึก

7.3 คำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึก

7.3.1 คำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึก เป็นผลของการพิจารณาของฝ่ายอำนวยการในเรื่องสภาพการฝึก, ปัจจัยเกี่ยวกับเวลา, อาวุธยุทธภัณฑ์ที่มีอยู่, และหน่วยสนับสนุนที่มีอยู่ ข้อความที่กล่าวในคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกร่วมเป็นแนวทางในการวางแผนที่จะเป็นสำหรับผู้อำนวยการฝึก และเจ้าหน้าที่เตรียมการฝึก เพื่อเริ่มการวางแผนต่าง ๆ ของตนได้ อย่างน้อยที่สุดในคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกนี้ ควรจะกำหนดตัวผู้อำนวยการฝึก, หน่วยที่รับผิดชอบในการเตรียมการ, ความมุ่งหมายในการฝึก, การกำหนดหน่วยเข้าศึกษาสมมติ, หน่วยที่รับการฝึก, พื้นที่ฝึก, ข้อจำกัดในเรื่องเวลา, งบประมาณ, และมาตรฐานการฝึกที่ต้องการ

7.3.2 เมื่อเจ้าหน้าที่เตรียมการฝึกได้รับคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกแล้ว ผู้อำนวยการฝึกย่อมต้องจัดให้มีการถกแถลงพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในที่ประชุมวางแผน เจ้าหน้าที่ทุกคนในกองอำนวยการฝึกจะต้องพิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกนั้น เพื่อให้มีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบของตนในการเตรียมการฝึกโดยแน่ชัด

7.4 การวิจัยการฝึก เพื่อให้แน่ใจว่าการฝึกนั้นจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ, มีความสมจริง, มีการใช้เทคนิคอย่างใหม่, และมีการตรวจสอบความถูกต้องของหลักการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นใช้ในระหว่างที่ดำเนินการฝึกด้วยแล้ว เจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องศึกษาพิจารณาหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องภายในขอบเขตแห่งการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนควรจะมีการศึกษาวิจัยให้เป็นระเบียบและรวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ของตนไว้ นอกจากหลักฐานต่าง ๆ ในการดำเนินงานทางธุรการแล้วยังมีเอกสารอื่น ที่อาจจะเป็นประโยชน์อีก ซึ่งจะค้นคว้าได้จากห้องสมุด, ประวัติของหน่วย, เอกสาร และนิตยสารต่าง ๆ เกี่ยวกับทางราชการ ในคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกของหน่วยเหนือ ควรจะมีคำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ด้วย

7.5 กำหนดการวางแผน

7.5.1 ภายหลังที่เจ้าหน้าที่เตรียมการฝึก ได้ศึกษาพิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกเรียบร้อยแล้ว นายทหารฝ่ายยุทธการเป็นผู้กำหนดการวางแผนให้เจ้าหน้าที่เตรียมการทราบ โดยกำหนดเวลาที่จะให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบต่าง ๆ ได้ทำแผนประกอบหรือแผนสนับสนุนของตนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ให้นายทหารฝ่ายยุทธการจะทำกำหนดการวางแผนได้โดยพิจารณา ดังนี้คือ

7.5.1.1 กำหนดวันเวลาซึ่งจะต้องจัดพิมพ์คำสั่งการฝึก พร้อมทั้งผนวกต่าง ๆ

7.5.1.2 ใช้วิธีคิดย้อนหลัง จากวันเวลาที่กำหนดขึ้น ก็จะสามารถกำหนดวันเวลาที่จะให้ทำแผนต่าง ๆ แล้วเสร็จได้

7.5.2 กำหนดการวางแผน จะกำหนดรายการทำแผนสำคัญ ๆ ซึ่งเป็นหลักสำหรับการฝึก, กำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการทำแผนนั้น ๆ และวันเวลา ที่จะนำแผนเหล่านั้นเสนอขออนุมัติผู้บังคับบัญชาการกระทำเช่นนี้เป็นการประกันให้การวางแผนมีการประสานงานกันและทำได้ทันเวลา ในกรณีที่มีความรับผิดชอบ

ในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่วางแผนต่าง ๆ เกิดซ้อนกันขึ้น เจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องนั้นจะต้องมีการประสานในรายละเอียดกันเองด้วย

7.6 การลาดตระเวน ในการเตรียมปัญหาการฝึก จำเป็นต้องมีการลาดตระเวนทั้งในแผนที่, ทางพื้นดิน, และทางอากาศ เพื่อกำหนดบริเวณพื้นที่ซึ่งจะใช้ในการฝึก งานการลาดตระเวนนี้ นายทหารฝ่ายธุรการ และนายทหารฝ่ายการข่าวกรอง จะต้องประสานงานกันอย่างแน่นแฟ้น เมื่อนายทหารฝ่ายยุทธการทำการกำหนดการวางแผน และแจกจ่ายแก่เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ แล้ว ตนจะต้องพิจารณาแผนที่เพื่อเลือกพื้นที่การฝึก ครั้งแรกให้กำหนดบริเวณพื้นที่โดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งกำหนดว่าจะให้เป็นบริเวณที่จะยุติการฝึก ณ บริเวณนั้นขึ้นก่อน แล้วใช้วิธีพิจารณาถอยหลังร่วมกับนายทหารฝ่ายข่าวกรอง เพื่อกำหนดคาบเวลาใหญ่ ๆ ที่จะให้มีการปฏิบัติ หรือการเคลื่อนไหวของฝ่ายเราและข้าศึกในแต่ละแห่งนี้จะต้องวาดภาพเหตุการณ์ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายในการฝึก การควบคุมการปฏิบัติต่าง ๆ เหล่านี้จะกระทำโดยใช้แนวควบคุมเส้นแบ่งเขตระหว่างหน่วย และที่ตั้งทางความช่วยเหลือต่าง ๆ ผสมกันเพื่อให้เป็นแนวทางให้การดำเนินการฝึกเป็นไปในทางที่กำหนดไว้ในคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกนั้น ภาพเค้าโครงของการปฏิบัติที่จะให้ดำเนินไปในการฝึกนี้ เรียกว่า แผนโครงการฝึก

7.7 แผนโครงการฝึก คือ แผนซึ่งแสดงภาพเค้าโครงของการปฏิบัติที่จะให้ดำเนินไปในการฝึกนี้ จะมีเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ปรากฏอยู่คือ

7.7.1 การเคลื่อนที่ของหน่วยที่รับการฝึกมายังพื้นที่การฝึก

7.7.2 การเริ่มปัญหา (สถานการณ์ตอนต้นที่หนึ่ง)

7.7.3 การดำเนินการฝึก (สถานการณ์ตอนต่อ ๆ ไป)

7.7.4 การจบการฝึก

7.8 สถานการณ์ฝึก

7.8.1 สถานการณ์ฝึก ก็คือ ลำดับเหตุการณ์ทางยุทธวิธีที่จะให้มีเกิดขึ้นในการฝึกครั้งคราวนั้น ๆ นั่นเอง องค์ประกอบสำคัญ ๆ ของสถานการณ์ฝึก คือ สถานการณ์ทั่วไป สถานการณ์เฉพาะและบ่งการ และการกำหนดเวลา ซึ่งแยกอธิบายได้ดังนี้

7.8.1.1 สถานการณ์ทั่วไป ได้แก่ เรื่องราวความเป็นมาในส่วนใหญ่ ๆ โดยทั่วไปของกำลังทั้งสองฝ่าย, ที่ตั้งของหน่วยในภูมิประเทศ และความสัมพันธ์กับหน่วยต่าง ๆ การปฏิบัติทางยุทธวิธีเมื่อเร็ว ๆ ก่อนหน้านั้น และที่อยู่ของผู้บังคับบัญชา ถ้ามิได้อยู่ในโอกาสนั้น สถานการณ์ทั่วไปของปัญหาฝึกจะเป็นภูมิหลังทางยุทธวิธี ซึ่งโดยธรรมดาแล้วผู้รับการฝึกจะต้องทราบ

7.8.1.2 สถานการณ์เฉพาะและบ่งการ

7.8.1.2.1 สถานการณ์เฉพาะตอนต้นที่หนึ่ง อาจจะเป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงการกระทำ หรือเป็นคำสั่ง, หรือเป็นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ซึ่งเป็นการบังคับให้เริ่มดำเนินการฝึกตามปัญหาในสภาพที่มีความสมจริง และสมมติขึ้นตามสภาพทางยุทธวิธี โดยต้องการให้หน่วยและผู้บังคับหน่วยที่รับการฝึกมีการปฏิบัติที่แน่นอนปรากฏออกมา ตามปกติแล้วควรแต่งสถานการณ์เฉพาะตอนต้นที่หนึ่งให้อยู่ในขั้นที่จะต้องมีการเคลื่อนที่ไปเข้าปะทะ เพื่อให้ฝ่ายอำนวยการของหน่วยที่รับการฝึกมีเวลาพอที่จะวางแผนและประสานงานก่อนที่จะให้หน่วยเข้าปฏิบัติการ

7.8.1.2.2 บ่งการ คือ สิ่งที่กำหนดให้ผู้รับการฝึกต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายอันใดอันหนึ่งหรือหลายอย่าง ตามที่ระบุไว้ในคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึก บ่งการเฉพาะตอนต้นที่หนึ่งย่อมต้องประกอบด้วย คำบ่งการเป็นข้อความที่กล่าวอย่างกว้าง ๆ ถึงการที่คาดว่าหน่วย หรือผู้บังคับหน่วยที่รับการฝึกจะต้องปฏิบัติตามสถานการณ์ที่หน่วยนั้นเผชิญอยู่

7.8.1.2.3 โดยธรรมดาแล้ว การสมมติสถานการณ์เฉพาะเพียงตอนเดียวมักไม่พอที่จะทำการฝึกให้บรรลุความมุ่งหมายตามคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึกได้ทั้งหมด ด้วยเหตุผลนี้ และเพื่อให้การฝึกมีความต่อเนื่องติดต่อกันไป อย่างมีความสมจริง จึงต้องสมมติสถานการณ์เฉพาะตอนต่อ ๆ ไปตามมาด้วย สถานการณ์เฉพาะตอนต่อ ๆ ไปนั้น ควรจะกล่าวถึงเนื้อเรื่องต่อไปนี้ คือ

7.8.1.2.3.1 ใคร....ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ตอนนั้น

7.8.1.2.3.2 อะไร.....ที่เกิดขึ้นระหว่างสถานการณ์ซึ่งมุ่งหมายจะให้แสดงการปฏิบัติออกมาตามต้องการ

7.8.1.2.3.3 เมื่อไร.....ที่สถานการณ์ตอนนั้นเกิดขึ้น

7.8.1.2.3.4 ที่ไหน.....ซึ่งปรากฏการกระทำนั้น, และ

7.8.1.2.3.5 อย่างไร.....คือการปฏิบัติที่ได้กระทำไป

เรื่องราวเหล่านี้จะทำให้กรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึกได้มีความแจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

7.8.1.3 การกำหนดเวลา

7.8.1.3.1 การกำหนดเวลา คือ การประมาณเวลาที่พิจารณาแล้วว่าหน่วยที่รับการฝึกจะต้องใช้สำหรับดำเนินการฝึก รวมทั้งเวลาที่จะต้องใช้ในการชี้แจงก่อนการฝึก และการวิจารณ์เมื่อจบการฝึกนั้น ๆ ด้วย อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่เตรียมการฝึกและเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึก จะต้องเข้าใจด้วยว่า หน่วยต่าง ๆ ที่รับการฝึกนั้น ย่อมจะต้องใช้เวลาในการปฏิบัติในการดำเนินการฝึกไม่เท่ากัน ประมาณเวลาของการฝึกนี้กระทำขึ้นสำหรับความมุ่งหมายในการวางแผนเท่านั้น

7.8.1.3.2 เพื่อประกันว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งปวงของการฝึกอย่างบริบูรณ์ อาจจำเป็นต้องแบ่งการฝึกออกเป็นขั้น ตามปกติมักแบ่งเป็นขั้นปฏิบัติการแก้ปัญหา และเป็นขั้นปฏิบัติการธุรการซึ่งเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ เพื่อให้หน่วยรับการฝึก มีเวลาปรับกำลังใหม่, เสริมความแข็งแรง ณ ที่หมาย, หรือเปลี่ยนที่ตั้ง เพื่อเตรียมการเริ่มปฏิบัติการแก้ปัญหาขั้นต่อไป

7.8.1.3.3 ลำดับเหตุการณ์ อาจทำลำดับเหตุการณ์ขึ้นเป็นใบแทรกประกอบสถานการณ์ฝึกอีกก็ได้ ลำดับเหตุการณ์ดังกล่าวนี้จะเป็นสถานการณ์ย่อย ๆ หรือสั้น ๆ ที่ทำขึ้นเป็นแบบตารางเหตุการณ์โดยลำดับเหตุการณ์เป็นไปตามเวลา เพื่อให้เป็นเครื่องช่วยความจำในเรื่อง เวลา, สถานที่, บุคคล หรือหน่วยที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ตอนนั้น ๆ และการปฏิบัติที่มีแผนกำหนดไว้สำหรับในสถานการณ์หนึ่ง ๆ

7.8.2 สถานการณ์ฝึกเป็นผนวกประกอบคำสั่งการฝึกซึ่งใช้เป็นมูลฐานในการวางแผนประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด นายทหารฝ่ายยุทธการเป็นผู้จัดทำสถานการณ์ฝึก อาจทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือแสดงด้วยภาพบนแผนที่ หรือแผ่นบริวารหรือจะเป็นทั้งสองอย่างผสมกันก็ได้

7.8.3 อาจจัดทำสถานการณ์ฝึกอย่างกว้าง ๆ หรืออย่างละเอียดก็ได้ แล้วแต่ความต้องการของผู้บังคับบัญชาและความมุ่งหมายของการฝึก

7.8.3.1 สถานการณ์ฝึกที่มีลักษณะกว้าง ๆ นั้นเหมาะสมสำหรับการเพิ่มพูนการประสานงานในการบังคับบัญชา หรือเพื่อใช้เป็นปัญหาตรวจสอบการฝึก สถานการณ์ฝึกแบบนี้จะมีลักษณะเป็นโครงของการฝึกอย่างกว้าง ๆ เท่านั้น เช่นจะกำหนดไว้เฉพาะเรื่อง ภารกิจ แนวควบคุมต่าง ๆ และเวลาผ่านแนวควบคุมเหล่านั้น และการปฏิบัติของหน่วยเป็นส่วนรวมระหว่างขั้นตอนหนึ่ง ๆ ทางยุทธวิธีเป็นต้น การจัดทำในลักษณะเช่นนี้จะทำให้ผู้รับการฝึกมีเสรีในการปฏิบัติ

7.8.3.2 สถานการณ์ฝึกแบบละเอียดมุ่งหมายจะแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแน่นอน หรือต้องการเน้นความสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ การฝึกที่ใช้สถานการณ์ฝึกอย่างละเอียดนั้นจะต้องมีการควบคุมที่แน่นแฟ้นและผู้รับการฝึกมีเสรีในการปฏิบัติน้อย

7.9 แผนข่าวกรอง

7.9.1 นายทหารฝ่ายข่าวกรอง เป็นผู้ทำแผนข่าวกรองโดยการประสานงานกับ นายทหารฝ่ายยุทธการ และหัวหน้ากรรมการเพื่อให้การปฏิบัติในด้านการข่าวกรองทางการรบ มีความสมจริง

7.9.2 ก่อนเริ่มทำแผนข่าวกรอง นายทหารฝ่ายข่าวกรองจะต้องศึกษาพิจารณาคำสั่งชี้แจงนโยบายการฝึก และสถานการณ์ฝึกให้เข้าใจดีเสียก่อน แล้วจึงแต่งปัญหาในเรื่อง สถานการณ์เข้าศึกเป็นตอน ๆ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่จะให้การฝึกดำเนินไปตามแนวทางที่ต้องการ จากนั้น ก็ลาดตระเวนภูมิประเทศ เพื่อตรวจสอบให้แน่ใจว่าสถานการณ์เข้าศึกที่สมมติไว้นั้นใช้ได้ แผนข่าวกรอง จะต้องประสานกับแผนควบคุมและสถานการณ์ฝึกเป็นอย่างดี เอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบแผนข่าวกรอง คือ

7.9.2.1 แผนและสถานการณ์สำหรับเข้าศึกสมมติ เป็นสถานการณ์ต่าง ๆ ของเข้าศึก ซึ่งหน่วยเข้าศึกสมมติจะต้องมีบทบาทปฏิบัติ และเพื่อให้ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนของแผนนี้มีความแจ่มแจ้ง ควรทำแผนบริหารสถานการณ์ขึ้นประกอบด้วย ผู้บังคับหน่วยเข้าศึกสมมติจะใช้แผนนี้กับแผนบริหารสถานการณ์ดังกล่าว ทำแผนการปฏิบัติในรายละเอียดซึ่งตนจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่ระบุไว้

7.9.2.2 คำชี้แจงสำหรับผู้บังคับหน่วยเข้าศึกสมมติ นายทหารฝ่ายข่าวกรอง ทำคำชี้แจงนี้เพื่อเป็นวิธีการที่จะกำหนดความรับผิดชอบของผู้บังคับหน่วยเข้าศึกสมมติ โดยการกล่าวให้ทราบถึง ความมุ่งหมายของการฝึก, วันเวลาที่ทำการฝึก, และกำหนดวันเวลาโดยประมาณสำหรับการทำแผนของผู้บังคับหน่วยเข้าศึกสมมติ นอกจากนั้น ควรกล่าวถึงความสัมพันธ์ทางการบังคับบัญชาระหว่างผู้บังคับหน่วยเข้าศึกสมมติกับผู้อำนวยการฝึก หรือหัวหน้ากรรมการไว้ในคำชี้แจงนี้ด้วย

7.9.2.3 คำชี้แจงเฉพาะสำหรับหน่วยเข้าศึกสมมติ จัดทำคำชี้แจงเฉพาะนี้ขึ้นเป็นใบแทรกประกอบคำชี้แจงสำหรับผู้บังคับหน่วยเข้าศึกสมมติ โดยกล่าวถึงเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสนใจในส่วนรวมอย่างน้อยที่สุดควรให้มีเรื่องเหล่านี้ คือ

7.9.2.3.1 การประกอบกำลัง และหน่วยสังกัดของเข้าศึกสมมติ

7.9.2.3.2 เครื่องแต่งกาย และอาวุธยุทโธปกรณ์ของเข้าศึก

7.9.2.3.3 ระเบียบปฏิบัติ สำหรับการชี้แจงเจ้าหน้าที่ตำแหน่งสำคัญ ๆ ของเข้าศึก

7.9.2.3.4 คำแนะนำในการดำเนินการเกี่ยวกับ การฝึกสอน อบรมสำหรับเข้าศึกสมมติ

7.9.2.3.5 การแบ่งมอบพื้นที่การฝึกก่อนเริ่มการฝึก

7.9.2.4 ผนวกข่าวกรองประกอบคำสั่งยุทธการ บก.หน่วยเหนือ (หรือ หัวหน้ากรรมการ) ส่งคำชี้แจงต่าง ๆ ในทางยุทธวิธีให้กับหน่วยรับการฝึกในรูปผนวกข่าวกรอง ประกอบคำสั่งยุทธการ ใช้สำหรับวางรากฐานการปฏิบัติในด้านข่าวกรองทุก ๆ ระดับ

7.9.2.5 แผนการแจกจ่ายข่าวสาร แผนการให้ข่าวสาร เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดการปฏิบัติ การฝึกข่าวกรองในระหว่างการฝึกแก้ปัญหาในสนาม แผนนี้แสดงให้เห็นทราบถึงข่าวในเรื่องต่าง ๆ ที่จะส่งไปให้กับหน่วยรับการฝึก, วิธีส่ง, และกำหนดเวลาส่งข่าว

7.10 แผนควบคุม

7.10.1 แผนควบคุมเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดระบบกรรมการ และคำชี้แจงเกี่ยวกับการควบคุม และการประเมินค่าการฝึกความสำเร็จในการฝึกขึ้นอยู่กับความละเอียดเรียบร้อยของแผน และการดำเนินการตามแผนควบคุม

7.10.2 นายทหารฝ่ายยุทธการของกองอำนาจการฝึก หรือหัวหน้ากรรมการเป็นผู้ทำแผนควบคุมโดยยึดถือสถานการณ์ฝึก และหลักฐานอื่น ๆ ที่เหมาะสมเป็นหลักเพื่อให้ระบบกรรมการมีประสิทธิภาพในการควบคุม และประเมินค่าการฝึกได้อย่างดี คำชี้แจงต่าง ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่ควบคุม (ผู้อำนวยการฝึก, กรรมการควบคุม, หัวหน้ากรรมการ ฝ่ายอำนาจการของหัวหน้ากรรมการ, และกรรมการประจำหน่วย) ก็จะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ฝึก และแผนข่าวกรอง แผนควบคุมย่อมประกอบด้วยเอกสารต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ

7.10.2.1 แผนกำหนดการอบรมกรรมการ ทั้งนี้เพื่อให้กรรมการมีความรู้เพียงพอที่จะเป็นผู้ควบคุมการฝึก และเป็นผู้ประเมินค่าการฝึกได้ กำหนดการอบรมกรรมการย่อมต้องให้ครอบคลุมเรื่องต่อไปนี้ คือ

7.10.2.2.1 การชี้แจงในรายละเอียดในเรื่องการฝึกปัญหาในสนาม รวมทั้งความมุ่งหมายของการฝึก และวิธีที่จะทำให้บรรลุความมุ่งหมาย

7.10.2.2.2 การลาดตระเวนพื้นที่ฝึกโดยละเอียด

7.10.2.2.3 หลักสูตรอบรมกรรมการ ซึ่งเน้นความสำคัญในเรื่องหน้าที่ของกรรมการ, การอบรมให้มีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การอ่านแผนที่, และยุทธวิธี

7.10.2.2.4 การซักซ้อมในเรื่องการฝึกทางยุทธวิธีแบบต่าง ๆ เพื่อให้มีความเข้าใจถึงวิธีดำเนินการฝึกโดยแจ่มแจ้ง

7.10.2.2 บันทึกและรายงาน นายทหารฝ่ายยุทธการเป็นผู้รับผิดชอบในการทำแผนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการรายงานอย่างน้อยที่สุด รายงานที่ใช้ได้แก่ รายงานตามระยะเวลาสำหรับการปฏิบัติต่าง ๆ ของหน่วย, รายงานเฉพาะสำหรับการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง, และรายงานภายหลังการฝึก

7.10.2.3 รายงานการตรวจสอบของกรรมการ นายทหารฝ่ายยุทธการเป็นผู้ทำรายการตรวจสอบสำหรับกรรมการ เพื่อเป็นแนวทางให้กรรมการวิเคราะห์การปฏิบัติของผู้รับการฝึก รายการตรวจสอบนี้จะถูกใช้เป็นหลักฐานสำหรับการแถลง, ทำคำวิจารณ์, และทำรายงานภายหลังการฝึกด้วย รายการตรวจสอบย่อมทำเป็นรูปคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติทางยุทธวิธี, ทางการส่งกำลังบำรุง, ทางเทคนิค และทางธุรการอื่น ๆ สำหรับหน่วย หรือ บก. หน่วยใดหน่วยหนึ่งเมื่อจบการฝึกในขั้นตอนการปฏิบัติขั้นหนึ่ง ๆ หรือเมื่อการฝึกจบลงแล้ว ก็มีการรวบรวมรายการตรวจสอบเหล่านั้น เพื่อใช้สำหรับทำคำวิจารณ์รายการตรวจสอบเป็นสิ่งที่แสดงถึงบ่งการในรายละเอียดตามสถานการณ์ฝึก

7.11 แผนการช่วยรบ

7.11.1 ความมุ่งหมาย เพื่อให้มีการสนับสนุนในการส่งกำลังบำรุง และการธุรการ เพื่อการฝึก และเพื่อให้เกิดบทบาทที่จะมีการปฏิบัติในเรื่องการส่งกำลังบำรุง และการธุรการในการฝึก

7.11.2 นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง เป็นผู้ทำแผนการช่วยรบซึ่งจะรวมเอาปัจจัยทุกอย่างที่จะเพิ่มความสมจริงในการฝึกที่เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุงในแง่ของบ่งการทั้งในทางธุรการ และทางเทคนิคเข้าไว้ด้วย รวมทั้งมีการให้บริการจริง เพื่อให้หน่วยบริการต่าง ๆ ได้มีบทบาทในการสนับสนุน และดำเนินการปฏิบัติในการฝึกหรือคือ การจัดให้หน่วยส่วนบริการต่าง ๆ ได้ทำการฝึกพร้อมไปด้วย

7.11.3 นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง ประสานงานกับนายทหารฝ่ายกำลังพลและนายทหารฝ่ายกิจการพิเศษต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติ เกี่ยวกับการกำลังพล และการส่งกำลังบำรุง

รวมทั้งการจัดตั้งที่ตั้งสถานบริการที่ครบสมบูรณ์หรือเพียงเป็นโครง ตลอดจนมีการวางแผนการส่งกลับในสายเสนา
รักษ์ และแผนการหมุนเวียนการจราจรด้วย แผนการช่วยรบนี้จะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ และมีแผนต่าง ๆ
ประกอบด้วยดังต่อไปนี้

7.11.3.1 แผนการบรรจุกรรมการ

7.11.3.2 แผนการเคลื่อนย้าย นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุงของกองอำนวยการฝึกจำเป็น
ต้องวางแผนการเคลื่อนย้ายหน่วยต่าง ๆ ทั้งหน่วยที่รับการฝึก, หน่วยเข้าศึกษาสมมติ, และเจ้าหน้าที่ควบคุมการฝึก
ด้วย ดังนั้นเพื่อให้มีการประสานงานกันในการใช้ยานพาหนะและการใช้เส้นทางที่จะเข้าหรือออกจากพื้นที่ฝึก จึง
ต้องจัดทำแผนการเคลื่อนย้ายขึ้น

7.11.3.3 คำชี้แจงทางธุรการ เพื่อให้เป็นแนวทางในการเตรียมและดำเนินการฝึก
ของหน่วยที่รับการฝึก, หน่วยเข้าศึกษาสมมติ, เจ้าหน้าที่ควบคุม, และเจ้าหน้าที่สนับสนุนต่าง ๆ เรื่องต่าง ๆ ในคำชี้แจง
ทางธุรการ ควรได้แก่เรื่องต่อไปนี้ คือ

7.11.3.3.1 ขอบเขตของประเภทสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการฝึก

7.11.3.3.2 ขอบเขตของการสูญเสียที่จะสมมติในการฝึก

7.11.3.3.3 การส่งกลับและการรักษาพยาบาล

7.11.3.3.4 รายงานประเภทต่าง ๆ ที่จะใช้ปฏิบัติในการฝึก

7.11.3.3.5 ความเสียหายของยุทธโปกรณ์ที่จะสมมติให้มีขึ้นได้ในระหว่าง

การฝึก เพื่อให้เกิดความสมจริง

7.11.3.3.6 การควบคุมและการหมุนเวียนการจราจรในพื้นที่ฝึก

7.11.3.4 คำสั่งการช่วยรบ หรือข้อ 4 ของคำสั่งยุทธการ คำสั่งนี้ต้องจัดทำขึ้น เพื่อ
ให้หน่วยส่วนการช่วยรบและส่งกำลังบำรุงทั้งปวงได้มีการฝึกด้วยความสมจริง ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่สนับสนุน
ตามปกติของตน

7.11.4 เมื่อนายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง, นายทหารฝ่ายกำลังพล, และฝ่ายกิจกรรมพิเศษ
ต่าง ๆ จัดทำแผนการช่วยรบในส่วนของตนเรียบร้อยแล้ว ก็มีการลาดตระเวนภูมิประเทศโดยละเอียด เพื่อให้
มั่นใจว่า แผนที่จัดทำขึ้นนั้นใช้ปฏิบัติในภูมิประเทศจริงได้

7.12 แผนการชี้แจงและการวิจารณ์

7.12.1 นายทหารฝ่ายยุทธการของกองอำนวยการฝึก หรือหัวหน้ากรรมการร่วมกับนาย
ทหารฝ่ายยุทธการเป็นผู้ทำแผนนี้ โดยมีคำชี้แจงต่าง ๆ สำหรับชี้แจงผู้รับการฝึกก่อนการฝึก และการวิจารณ์ภายหลัง
การฝึกไว้อย่างละเอียด

7.12.2 การชี้แจงก่อนการฝึก เป็นสิ่งที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทั้งปวงได้เริ่มการฝึก
จากมูลฐานเดียวกัน และให้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ด้วยความสนใจและกระตือรือร้น ต้องให้เจ้าหน้าที่ตำแหน่งสำคัญ ๆ
ของหน่วยรับการฝึกเข้ารับฟังการชี้แจงเสมอ การทำแผนการชี้แจงจะต้องให้มีลักษณะมุ่งไปในทางที่ให้ความเข้าใจ
ใจความมุ่งหมายของการฝึก และวิธีการทั่วไปที่จะให้บรรลุความมุ่งหมายเหล่านั้น

7.12.3 การวิจารณ์ เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ หลังจากจบการฝึก
โดยพิจารณาถึงภาวะร่างกายของทหาร, ที่อยู่ของหน่วยต่าง ๆ, และเวลาที่จะใช้ในการรวบรวม จัดระเบียบ และ
ประเมินค่าการฝึกจากรายงานของกรรมการต่าง ๆ ด้วย การวิจารณ์นี้นับว่าเหมาะสมที่สุดจะต้องสั้น และตรงจุด

หมาย โดยมีการสรุปถึงความมุ่งหมายของการฝึกโดยแบ่งเป็นขั้นตอน แล้วกล่าวถึงผลสำเร็จที่ใหญ่ ๆ และข้อบกพร่องเป็นขั้น ๆ ไป ควรใช้เวลาแก่ผู้บังคับหน่วยต่าง ๆ อย่างเพียงพอที่ในการที่จะให้มีการวิจารณ์ลงไปจนถึงหน่วยเล็กที่สุดที่เข้าร่วมในการฝึกด้วย

7.12.4 แม้ว่าแผนการชี้แจงและการวิจารณ์จะเป็นแผนที่มีความสำคัญแผนหนึ่งก็ตาม อาจกำหนดให้แผนนี้เป็นเพียงอนุผนวกหนึ่งของแผนควบคุมก็ได้

7.13 แผนการประชาสัมพันธ์ นายทหารประชาสัมพันธ์ของกองอำนวยการฝึกเป็นผู้จัดทำแผนนี้ โดยมีการประสานงานกับฝ่ายอำนวยการที่ทำแผนต่าง ๆ เพื่อให้เป็นโอกาสอันดีที่จะให้ประชาชนได้ซาบซึ้งเข้าใจในภารกิจสำคัญของการกองทัพบก ขอบเขตของแผนนี้ย่อมแล้วแต่ขอบเขตและความมุ่งหมายของการฝึก และความสำคัญที่ผู้บังคับบัญชา ชั้นเหนือลงไปสำหรับการฝึกนั้น เพื่อให้ประโยชน์ในด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี แล้วผู้อำนวยการฝึกจะต้องเตรียมการให้ประชาชนในพื้นที่นั้นได้เห็นการปฏิบัติที่แปลก ๆ จากธรรมดา หรือการปฏิบัติในสถานการณ์ที่มีความยากลำบากต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเร้าความสนใจของประชาชนให้มากขึ้น

7.14 แผนการเข้าเยี่ยมชม

7.14.1 การฝึกแก้ปัญหาในสนามของหน่วยขนาดใหญ่ จะต้องมีการใช้ที่ดิน, อาคาร, บ้านเรือน, หรือสิ่งของต่าง ๆ ของเอกชนด้วยนายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุงของกองอำนวยการฝึก จะต้องจัดทำแผนการจ่ายเงินชดเชยไว้ด้วย ในเรื่องนี้ นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุงจะต้องประสานงานกับนายทหารฝ่ายกำลังพล, นายทหารธรรมณูผู้บังคับทหารช่าง, และนายทหารฝ่ายยุทธการ

7.14.2 แผนการเข้าเยี่ยมชม ควรจะต้องกำหนดเรื่องต่อไปนี้ไว้ด้วย คือ

7.14.2.1 กำหนดตัวนายทหาร การเข้าเยี่ยมชมล่วงหน้า เพื่อให้มีเวลาพอที่จะจัดการเข้าทรัพย์สินตามต้องการได้ นายทหารผู้นี้รับผิดชอบในการจัดการเกี่ยวกับการเรียกร้องเอกสารต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากการฝึก

7.14.2.2 จำนวนพื้นที่, สิ่งของ, หรือสถานที่ที่ต้องการ

7.14.2.3 ระเบียบเกี่ยวกับเงินค่าเช่า รวมทั้งระยะเวลาเช่าตามที่ต้องการ

7.14.2.4 ข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินที่ได้เข้ามา

7.14.2.5 วิธีแจกจ่ายคำแนะนำเหล่านี้ไปยังหน่วยที่เกี่ยวข้องทั้งปวง

7.14.2.6 วิธีดำเนินการวิธีในการเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ

7.14.2.7 ระเบียบการในการรับคำร้องต่าง ๆ

7.14.2.8 พื้นที่ซึ่งห้ามเข้าออก

7.15 การจัดพิมพ์คำสั่งการฝึก

7.15.1 งานขั้นสุดท้ายในการเตรียมการฝึก คือการทำคำสั่งการฝึก นายทหารฝ่ายยุทธการ เป็นผู้ทำร่างคำสั่งการฝึกให้สมบูรณ์ คำสั่งนี้เป็นสื่อในการส่งคำสั่ง คำชี้แจง, หรือ คำชี้แจงนโยบายการฝึกไปยังเจ้าหน้าที่และหน่วยต่าง ๆ ที่รับการฝึกหรือที่สนับสนุนการฝึก คำสั่งการฝึก มีผนวกต่าง ๆ ประกอบด้วย

7.15.2 ตัวคำสั่งการฝึก มีข้อความที่สามารถตอบคำถามว่า ใคร, อะไร, เมื่อไร, ที่ไหน, และทำไมได้ และจัดทำเป็นข้อ ๆ แสดงถึงความมุ่งหมายของการฝึกหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับทางยุทธวิธี, และกำหนดการฝึกของหน่วยที่เข้ารับการฝึก

7.15.3 ผนวกประกอบคำสั่งการฝึก เป็นเรื่องราวหรือข่าวสาร ซึ่งจะต้องมีการแจกจ่ายหรือเป็นคำชี้แจงสำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อันมีรายละเอียดมาก หรือมีข้อความมาก ปกติแล้วได้แก่ สิ่งต่อไปนี้ คือ

7.15.3.1 สถานการณ์การฝึก พร้อมด้วยคำสั่งยุทธการ และคำสั่งการช่วยรบ รวมทั้งแผนประกอบต่าง ๆ

7.15.3.2 แผนการชี้แจงและการวิจารณ์

7.15.3.3 คำชี้แจงทางธุรการ

7.15.3.4 แผนการควบคุม

7.15.3.5 คำชี้แจงเฉพาะสำหรับข้าศึกสมมุติ

7.15.3.6 แผนต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการฝึก

7.15.4 แผนที่จะแจกจ่ายให้กับหน่วยการฝึก พร้อมคำสั่งนั้นจะส่งให้เฉพาะหน่วยที่จำเป็นต้องทราบเท่านั้น

7.16 ขอบประมาณ การฝึกแก้ปัญหาในสนามของหน่วยตั้งแต่กองพลขึ้นไป ตามธรรมชาติย่อมต้องการให้มีเจ้าหน้าที่งบประมาณประจำอยู่ในกองอำนวยการฝึกเป็นการประจำด้วยเพื่อรับผิดชอบเกี่ยวกับการงบประมาณต่าง ๆ สำหรับการฝึก เพราะว่าการปฏิบัติงานส่วนมากที่เกี่ยวข้องกับการฝึก จะกระทำได้นั้น ก็ต้องมีเงินสำหรับเป็นงบประมาณการฝึกเป็นการพิเศษ และหน่วยต่าง ๆ ต้องมีการใช้จ่ายตามนโยบายที่ประหยัคให้มากด้วย

7.17 การดำเนินการฝึก

7.17.1 การฝึกแก้ปัญหาในสนาม ย่อมต้องดำเนินไปด้วยความรอบคอบ เช่นเดียวกับในขั้นการเตรียมการ ถึงแม้จะได้มีการเตรียมการแก้ปัญหาโดยเหมาะสมไว้แล้วก็ตาม หากไม่ดำเนินการฝึกไปตามแผนโดยถ่องแท้ และขาดการประสานงานกันแล้ว การฝึกจะไม่ได้ผล ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

7.17.2 โดยธรรมชาติแล้วบทบาทการปฏิบัติการรบ ซึ่งจะต้องกระทำในการฝึกย่อมจะกระทำเป็นขั้นตอน แต่ละขั้นตอนเป็นการปฏิบัติซึ่งสามารถจะแสดงออกได้ด้วยความสมจริง และกรรมการสามารถจะควบคุมอย่างได้ผล หัวหน้ากรรมการจะต้องเป็นผู้แจ้งให้ทราบเมื่อจบการฝึกขั้นหนึ่ง ๆ เวลาในระหว่างการฝึกขั้นหนึ่ง ๆ นั้น กรรมการต่าง ๆ และผู้บังคับหน่วยที่รับการฝึกต่าง ๆ จะเป็นผู้อธิบายชี้แจงถึงการคลี่คลายของการฝึกให้หน่วยของตนทราบสำหรับการฝึกของหน่วยกรมขึ้นไป การฝึกในขั้นตอนต่าง ๆ ควรจะใช้เวลาประมาณ 2 วัน หรืออาจมากกว่าก็ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้หน่วยทหาร ผู้บังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการของหน่วยต่าง ๆ ได้รับการฝึกปฏิบัติการที่มีความต่อเนื่อง การฝึกที่แบ่งเป็นขั้นตอนดังกล่าวนี้ จะแบ่งเป็นขั้นตอนเฉพาะเหตุการณ์ที่ใช้ฝึกหน่วยต่าง ๆ, เจ้าหน้าที่ของทุก ๆ หน่วย และในระบบการติดต่อสื่อสาร ยังคงปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยต่อเนื่องตลอดเวลาการฝึกโดยไม่มีการชะงักขาดตอนแต่อย่างใด

7.17.3 ปกติแล้ว การปฏิบัติการฝึกจะเริ่มขึ้นเมื่อได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเริ่มการฝึกตามปฏิกิริยาตอนหนึ่ง ความต้องการประการแรกของผู้บังคับบัญชา ก็คือ ข่าวสารข้าศึก ดังนั้นจึงยอมให้ผู้บังคับบัญชามีโอกาสหาข่าวสารนี้ได้เฉพาะตามสายงานปกติ ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะใช้ได้ในเวลาจริงเท่านั้น คือจากหน่วยเหนือหรือหน่วยรอง จากเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน หรือโดยการลาดตระเวนของตน ถ้าผู้บังคับบัญชาของหน่วยรับการฝึกปฏิบัติดังกล่าวนี้ กรรมการจึงจะให้ข่าวสารที่ตามปกติควรจะมีได้จากการปฏิบัติดังกล่าวแล้วนี้

7.17.4 ในขณะที่กรรมการต่าง ๆ มีหน้าที่ต้องควบคุมการปฏิบัติของหน่วยเป็นการแน่นอนโดยเฉพาะเรื่องแล้ว กรรมการอาจต้องคอยกระตุ้นในเรื่องการเคลื่อนที่และการปฏิบัติของหน่วยนั้น ๆ โดยการกำหนดความสูญเสียต่าง ๆ และจำกัดการเคลื่อนที่ต่อไปข้างหน้า เมื่อข้าศึกมีอำนาจการยิงสูงกว่า ประการที่สำคัญก็คือ กรรมการ ควรป้องกันมิให้หน่วยต่าง ๆ ได้มีการคลี่คลายสถานการณ์เร็วเกินไปกว่าที่จะเป็นไปได้ในการรบจริง และคอยรักษาจังหวะการฝึกให้ดำเนินไปตามความเร็วที่สมเหตุผล กรรมการจะต้องคอยแก้ไข หน่วยที่ใช้รูปแบบไม่เหมาะสม หรือหน่วยที่เปิดเผยมต่อการยิง โดยการสมมติให้ถูกโจมตีทางอากาศ, ถูกปืนใหญ่ระดมยิง, หรือถูก

อาวุธเบาถึง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อบังคับการปฏิบัติของหน่วยรับการฝึกนั้นควรเป็นไปตามนโยบายและแผนการควบคุมที่กำหนดไว้ด้วย

7.17.5 เมื่อผู้บังคับหน่วยที่รับการฝึก ได้ตกลงใจและสั่งการอย่างเหมาะสมเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลงใจแล้ว กรรมการจะต้องระวังไม่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะเป็นการชะงัก หรือบังคับความริเริ่มของผู้บังคับหน่วยนั้น ๆ เช่นสมมติว่าผู้บังคับหน่วยที่รับการฝึกสั่งการโดยที่หน่วยของตนจะต้องเคลื่อนที่ในพื้นที่ซึ่งเปิดเผยต่อการยิงกวาดของข้าศึกดังนี้ กรรมการไม่ควรแย้งคำสั่งนั้นตรง ๆ แต่ควรจะบอกให้ข้าศึกสมมติปฏิบัติการอย่างหนาแน่น และรุนแรงขึ้น แล้วบอกให้ผู้บังคับหน่วยนั้นรู้ว่า หน่วยไม่สามารถจะเคลื่อนที่ได้ เพราะข้าศึกมีความได้เปรียบในการยิง ผู้บังคับหน่วยที่รับการฝึกก็จะต้องหาความได้เปรียบในการยิงเฉพาะตำบล หรือไม่ก็จะต้องเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ก่อนที่จะยอมให้เคลื่อนที่ต่อไป

7.17.6 สถานการณ์ฝึก ย่อมเป็นมูลฐานสำหรับการควบคุมของกรรมการ ในระหว่างการฝึกย่อมไม่สามารถที่จะคาดคะเนสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทุกแง่ทุกมุมทั้งหมดได้ หรือไม่อาจจะทำคำแนะนำต่าง ๆ ที่คาดว่าจะจำเป็นให้เป็นครบทุกอย่างไว้ในสถานการณ์ฝึกได้ ดังนั้น กรรมการจะต้องคอยกระตุ้นการปฏิบัติที่จำเป็นเพื่อให้การฝึกนั้นดำเนินไปภายในขอบเขตของแผนการที่กำหนดไว้ โดยอาศัยความรู้ที่ตนทราบได้จากสถานการณ์นั้น ๆ

7.17.7 หัวหน้ากรรมการ ผู้ช่วยต่าง ๆ ของหัวหน้ากรรมการ และหน่วยข้าศึกสมมติจะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยต่อเนื่อง เพิ่มให้การฝึกนั้นดำเนินไปด้วยความคล่องแคล่ว และมีความต่อเนื่อง กรรมการผู้ช่วยจะต้องคอยแจ้งให้กรรมการหัวหน้าของตนทราบสถานการณ์อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การเคลื่อนย้ายของหน่วยและหัวหน้ากรรมการจะต้องติดต่อกับผู้อำนวยการฝึกอยู่ตลอดเวลา ถ้าปฏิบัติได้ดังนี้แล้ว การฝึกนั้นก็ดำเนินไปในแนวทางที่จะบรรลุผลสมความมุ่งหมายของการฝึก การกำกับดูแลอย่างจริงจังในระหว่างการดำเนินการฝึก ย่อมเป็นผลให้หน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิผลในการฝึกสูง และได้รับความสำเร็จในการฝึก

4.4 ฝ่ายส่งกำลังบำรุง (สท.4)

การสนับสนุนการช่วยรบ คือ การปฏิบัติการที่กระทำเพื่อให้การรบและการสนับสนุนการรบดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาอันยาวนาน การสนับสนุนการช่วยรรมมีกิจกรรมหลักที่ต้องปฏิบัติ 3 ประการ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 5 ประการ

<u>กิจกรรมหลัก</u>	<u>กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง</u>
1. การกำลังพล	1. การจัดดินแดน
2. การส่งกำลังบำรุง	1.1 ยุทธบริเวณ (เขตหน้า + เขตหลัง)
3. การกิจการพลเรือน	2. เหล่าทหาร
	2.1 เหล่าพลรบ
	-เหล่ารบราบ ,ม้า
	-เหล่าสนับสนุนการรบ ปืนใหญ่
	ช่าง สื่อสาร
	2.2เหล่าบริการ

สายยุทธบริการ

3. การพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

3.1 การระวังป้องกันพื้นที่ส่วนหลัง(สธ.3)

3.2 การควบคุมความเสียหายเป็นพื้นที่

(สธ.4)

4. การติดต่อสื่อสารสำหรับการช่วยรบ

5. การวางแผนสำหรับการช่วยรบ

การส่งกำลังบำรุง เป็นงานสาขาหนึ่งของงานการช่วยรบที่เกี่ยวข้องกับยุทธโปกรณ์, กำลังพล, สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการ เป็นการวางแผนและการปฏิบัติการสนับสนุนหน่วย เกี่ยวกับงานการช่วยรบรวมทั้งกิจกรรมทั้งปวงที่นอกเหนือไปจากการยุทธ

วัตถุประสงค์ของการส่งกำลังบำรุง คือ การจัดหาสิ่งอุปกรณ์ และบริการอย่างเพียงพอและทันเวลาให้กับหน่วยรับการสนับสนุนไว้ตามที่ต้องการ

หลักการจัดตั้งแบบส่งกำลังบำรุงในยุทธบริเวณ 10 ประการ

(1. กวดยันที่สุด + 4 น้อยที่สุด + 5 มากที่สุด)

1. จัดให้มีการสำรวจอย่างกวดยันที่สุด

2. กำหนดระดับสะสม สป. ไว้ให้น้อยที่สุด

3. ใช้การขนย้ายทางอากาศให้น้อยที่สุด

4. ยกขน เคลื่อนย้าย สป. ให้น้อยครั้งที่สุด

5. ให้มีที่ตั้งทางการส่งกำลังบำรุงน้อยที่สุด

6. กระจายที่ตั้งทางการส่งกำลังบำรุงออกไปให้มากที่สุด เพื่อที่จะไม่เป็นอุปสรรคต่อการควบคุมและการระวังป้องกัน

7. ใช้สิ่งอำนวยความสะดวก, สิ่งอุปกรณ์ และสาธารณูปโภค ที่มีอยู่ในพื้นที่ปฏิบัติการ ตลอดจนยุทธโปกรณ์ ยึดได้, กำลังพล, พลเรือน และเชลยศึกให้มากที่สุด

8. ประหยัดทรัพยากรให้มากที่สุด

9. ใช้เส้นทางสำรองต่าง ๆ ให้มากที่สุด

10. ใช้ศูนย์ซ่อมบำรุงเคลื่อนที่ให้มากที่สุด

การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงในการรบ ในแต่ละภารกิจทางยุทธวิธี จำเป็นต้องใช้วิธีการต่างๆ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างรวมกันดังนี้

1. ใช้เครื่องมือขนส่งแบบรวมการให้มากที่สุด

2. ลดการแบ่งมอบ สป. ของบางหน่วยลง เพื่อเตรียมระดับสะสมไว้สนับสนุนหน่วยที่คิดพันภารกิจสำคัญเพื่อประกันความเพียงพอและต่อเนื่อง

3. โยกย้ายหน่วยส่งกำลังบำรุงจากด้านที่สำคัญน้อยกว่า ไปสนับสนุนด้านที่สำคัญและเร่งด่วนสูงกว่า

4. จัดวาง สป. ไว้ ณ ตำแหน่งที่เหมาะสมต่อการสนับสนุนของหน่วย แยก หรือหน่วยที่กำลังถอนตัว

5. จัดระเบียบและควบคุมการเคลื่อนย้าย สป. และหน่วยทหาร เพื่อการข้ามเครื่องกีดขวางหรือช่องทางบังคับที่สำคัญ

6. เพิ่มระดับการระวังป้องกันที่ตั้งทางการส่งกำลังบำรุง และเส้นทางคมนาคมต่าง ๆ

7. จัดทำ สป. ให้มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ เช่น แยกประเภทบรรจุหีบห่อ กองไว้เป็นสัดส่วน หรือบรรจุทุกไว้เพื่อให้สามารถสนับสนุนหรือเคลื่อนย้ายไปได้โดยไม่ชักช้า

8. นำ สป. จากหน่วยที่หมดประสิทธิภาพในการรบ แล้วมาไว้ในสายงานส่งกำลังบำรุง เพื่อใช้ในการแจกจ่ายหรือทดแทนให้หน่วยอื่น รวมทั้งนำ สป. ที่ได้ผ่านการชำระล้างพิษจากการรบมาแล้วไว้ในสายการส่งกำลังบำรุงเพื่อแจกจ่ายต่อไป

9. จัดหา สป. ในท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้

10. กำหนดลำดับความเร่งด่วนในการสนับสนุนทางด้านการขนส่ง

หลักการส่งกำลังบำรุงของ ทบ. ไทย

1. การรวมการสนับสนุน หมายถึง การรวมขีดความสามารถในการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงของหน่วยสนับสนุนทั้งปวงไปสนับสนุนทางยุทธวิธีให้สามารถปฏิบัติการกิจตามที่ได้รับมอบ

2. การสนับสนุนจากข้างหลังไปข้างหน้า หน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงที่อยู่ในเขตหลัง หรือใกล้เคียงฐานการส่งกำลังบำรุงจะต้องให้การสนับสนุนแก่หน่วยที่อยู่ใกล้พื้นที่การรบตามลำดับรวมทั้งหมายถึงการสนับสนุนจะกระทำจากหน่วยเหนือไปยังหน่วยรองด้วยเพื่อเป็นการปลดปล่อยภาระงานด้านการส่งกำลังบำรุงของหน่วยรองให้มากที่สุด

3. ความเชื่อถือได้ หน่วยสนับสนุนจะต้องมีขีดความสามารถ ซึ่งทำให้หน่วยรับการสนับสนุนมีความมั่นใจว่าจะได้รับการสนับสนุนได้ตามเวลา และสถานที่ ที่ได้วางแผนไว้ในการนี้จำเป็นต้องมีแหล่งสนับสนุนสำรองและแผนสำรองไว้ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจะต้องป้องกันแหล่งสนับสนุนของตนจากการสูญหายต่าง ๆ ตลอดจนการใช้อย่างประหยัด

4. ความง่าย ความยุ่งยากสลับซับซ้อนเกี่ยวกับระบบการส่งกำลังบำรุงจะต้องมีน้อยที่สุด ระบบการส่งกำลังบำรุงที่ดีควรหลีกเลี่ยงแบบฟอร์มที่ต้องกรอกข้อความต่าง ๆ โดยที่ไม่ได้นำข่าวสารที่กรอกนั้นมาใช้ประโยชน์โดยไม่ผ่านสายงานและเจ้าหน้าที่มากตลอดจนต้องไม่มีการขออนุมัติกันหลายลำดับชั้น ความง่ายนี้ยังหมายรวมถึงการใช้สิ่งอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันได้หลาย ๆ รายการ สามารถใช้งานงานถอดประกอบและซ่อมบำรุงได้โดยง่ายอีกด้วย

5. การทันเวลา (ให้ได้จังหวะเวลา) การส่งกำลังบำรุงจะต้องมีและให้ได้ในปริมาณที่ต้องการ ณ เวลาและสถานที่ที่กำหนด เฉพาะเรื่องเวลานั้นต้องให้มีความพอดีโดยไม่ล่าช้าแต่ไม่ควรก่อนเวลามากนัก

6. การได้ส่วนสัมพันธ์ การจัดหน่วยส่งกำลังบำรุงต้องให้เหมาะสมกับความต้องการในการสนับสนุนไม่มากหรือน้อยเกินไป จนทำให้ส่วนดำเนินกลยุทธ์ต้องเสียภารกิจทางยุทธการ เพราะขาดการสนับสนุนที่เพียงพอการจัดงานของหน่วยส่งกำลังบำรุงเองต้องได้ส่วนสัมพันธ์กันด้วย เช่น ต้องมีเจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุงให้สัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ส่งกำลัง หรือต้องมีหน่วยส่งกลับสายแพทย์ให้สัมพันธ์กับหน่วยรักษาพยาบาลเป็นต้น ซึ่งหมายถึงความพอเพียงนั่นเอง

7. อำนาจหน้าที่ ถึงแม้ความรับผิดชอบทางการส่งกำลังบำรุง จะเป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียวก็ตาม แต่ควรมอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้บังคับหน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง ให้เพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นผลสำเร็จและมีความอ่อนตัวพอสมควรโดยไม่ถูกแทรกแซงจากบุคคลอื่น ๆ ด้วย

8. ความปลอดภัย การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงต้องไม่ถูกขัดขวางอย่างรุนแรงด้วยการกระทำของข้าศึก และด้วยการบีบบังคับอย่างรุนแรงจนเสียภารกิจจากมาตรการรักษาความปลอดภัยฝ่ายเดียวกัน

9. การประหยัด หมายถึงการใช้กำลังพล สิ่งอุปกรณ์ การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งกำลังที่จำเป็น ให้คุ้มค่าที่สุดโดยคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญจะต้องพึงเล็งในเรื่องการปรนนิบัติบำรุงและซ่อมบำรุงสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถใช้สิ่งอุปกรณ์นั้น ๆ ให้คงสภาพได้นานที่สุด

นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง เป็นนายทหารฝ่ายอำนวยการหลักของผู้บังคับบัญชาที่ช่วยในการวางแผนด้านการส่งกำลัง โดยติดต่อและประสานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องกับ ผบ.หน่วยสนับสนุนการช่วยรบที่เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการปฏิบัติการสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุง และกับ สร.3 ในเรื่องการให้การสนับสนุนการปฏิบัติทางยุทธวิธี โดยนายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุงจะมีความรับผิดชอบหลักทางฝ่ายอำนวยการ 6 ประการ ดังนี้

- การส่งกำลัง
- การซ่อมบำรุง
- การขนส่ง
- การบริการทางการแพทย์
- การบริการอื่น ๆ
- เบ็ดเตล็ด

4.4.1 ความรับผิดชอบทางการส่งกำลัง

4.4.1.1 หมายถึง การปฏิบัติการในเรื่องความต้องการ การจัดหา การแจกจ่าย และการจำหน่ายสิ่งอุปกรณ์รวมทั้งการควบคุมการปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าว

4.4.1.2 สำหรับวงรอบการส่งกำลัง หมายถึง การปฏิบัติการต่อสิ่งอุปกรณ์ตามลำดับขั้นตอน คือ การกำหนดความต้องการ การจัดหา การแจกจ่าย การซ่อมบำรุง และการจำหน่าย ซึ่งการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามวงรอบทั้ง 5 งานนี้จะต้องมีการควบคุมทุกขั้นตอนการปฏิบัติ “การแจกจ่าย” จะหมายถึงการรับ, การเก็บรักษา, การจ่ายและการส่งสิ่งอุปกรณ์ “การซ่อมบำรุง” นั้นแรกหมายถึง เป็นการปรนนิบัติบำรุงสิ่งอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ไม่ชำรุด นัยที่สอง หมายถึงการทำให้สิ่งอุปกรณ์ที่ชำรุดกลับคืนสู่สภาพที่ใช้การได้

4.4.1.3 ความรับผิดชอบทางการส่งกำลัง ของ สร. 4

ก. กำหนดความต้องการ แบ่งเป็น 4 ประเภท

1) ความต้องการขั้นต้น คือ ความต้องการสิ่งอุปกรณ์ที่ทหารหรือหน่วยต้องการมีไว้เพื่อการปฏิบัติการกิจของตน ซึ่งสิ่งอุปกรณ์ยังไม่เคยได้รับมาก่อนและเป็นความต้องการในกรณีต่อไปนี้

- ก) การรับทหารเข้าประจำการใหม่
- ข) การจัดตั้งหน่วยใหม่
- ค) การกำหนดมาตรฐานสิ่งอุปกรณ์ใหม่
- ง) การเพิ่มจำนวนและรายการเนื่องจากการแก้อัตรา
- จ) รายการที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายครั้งแรกแก่หน่วยที่ยังไม่ได้รับอนุมัติอัตรา
- ฉ) รายการที่ได้รับอนุมัติให้จ่ายครั้งแรกซึ่งเกินจำนวนจากอัตรา
- ช) การอนุมัติจ่ายสิ่งอุปกรณ์ใหม่ เพื่อทดแทนสิ่งอุปกรณ์เดิมที่ยังใช้ราชการได้ ซึ่งได้รับคืนจากหน่วยทหาร

2) ความต้องการทดแทน คือ ความต้องการเพื่อทดแทนสิ่งอุปกรณ์ที่หน่วยใช้เคยได้รับมาแล้วและเป็นความต้องการสิ่งอุปกรณ์ในกรณีต่อไปนี้

ก) เพื่อทดแทนสิ่งอุปกรณ์ที่หมดเปลืองไป หรือชำรุดเนื่องจากการใช้และรวมทั้งทดแทนชิ้นส่วนซ่อมที่ชำรุดด้วย

ข) เพื่อทดแทนสิ่งอุปกรณ์ที่ถูกทิ้ง ถูกทำลาย ขาดเสียหาย ถูกโจรกรรมหรือเสียหายโดยสาเหตุอื่น

ค) เพื่อทดแทนสิ่งอุปกรณ์ที่อยู่ในระหว่างการซ่อมบำรุงโดยใช้สิ่งอุปกรณ์สำรองเพื่อการซ่อมบำรุง

3) ความต้องการเพื่อรักษาระดับส่งกำลัง คือ ความต้องการสิ่งอุปกรณ์ที่หน่วยส่งกำลังต้องการเพิ่มเติมให้เต็มระดับส่งกำลังคือ

ก) ระดับปลอดภัย

ข) ระดับปฏิบัติการหรือวงรอบจัดหา

ค) เวลาในการเบิกและจัดส่งหรือเวลาล่วงหน้าในการจัดหา

4) ความต้องการตามโครงการ คือ ความต้องการสิ่งอุปกรณ์ที่นอกเหนือไปจากความต้องการตามปกติ เพื่อสนับสนุนโครงการหรือการปฏิบัติการพิเศษตามแผน และวัตถุประสงค์ของกองทัพบก เช่น สป. 4 โครงการจัดตั้งหน่วยใหม่ และโครงการระดมสรรพกำลัง เป็นต้น

ข. ควบคุม - เบิก - จัดหา - เก็บรักษา - แจกจ่าย - สป., ยุทธภัณฑ์ เก็บรักษามันที่กองทัพอากาศ รวมทั้งการรักษาความปลอดภัยในการเก็บรักษา

1) การควบคุม

ก) การควบคุมทางบัญชี เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณ, ที่อยู่, สภาพของ สป., ค้างรับ, ค้างจ่าย, ที่มีอยู่ในครอบครอง

ข) การควบคุมทางการส่งกำลังเป็นการเปรียบเทียบดุลความต้องการในเรื่องการส่งกำลัง สป. รายการหนึ่งกับจำนวน สป. รายการนั้นที่มีอยู่

2) การเบิก คือ วิธีดำเนินการเสนอคำขอยังหน่วยสนับสนุนทางการส่งกำลังเพื่อขอรับสิ่งอุปกรณ์ตามจำนวนที่ต้องการ การเบิกมี 4 ประเภท

ก) การเบิกขึ้นต้น

ข) การเบิกทดแทน

ค) การเบิกเพิ่มเติมเพื่อรักษาระดับส่งกำลัง

ง) การเบิกพิเศษ

(1) การเบิกเร่งด่วน คือ การเบิก สป. ที่หน่วยใช้มีความจำเป็นต้องใช้โดยเร่งด่วนหรือยามฉุกเฉิน หรือเพื่อการซ่อมบำรุง สป. งดใช้การ

(2) การเบิกนอกอัตรา ได้แก่การเบิก สป. ประเภท 4

(3) การเบิกก่อนกำหนด คือการเบิก สป. ที่หน่วยมีความจำเป็นต้องใช้ก่อนวงรอบการเบิกซึ่งหน่วยสนับสนุนได้กำหนดขึ้น

3) การจัดหา คือ กรรมวิธีเพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังพล หรือบริการ หรือสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางได้มาซึ่งสิ่งอุปกรณ์และบริการของ ทบ.ไทย มี 10 วิธี คือ

ก) การจัดหาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การพัสดุ

พ.ศ.2535

(1)การซื้อหรือการจ้าง มี 5 วิธี คือ ตกลงราคา, สอบราคา, ประกวดราคา, วิธีพิเศษ, วิธีกรณีพิเศษ

(2)การแลกเปลี่ยน

(3)การเช่า

(4)การจัดทำเอง

- ข) การเกณฑ์ (ตาม พ.ร.บ. การเกณฑ์ช่วยราชการทหาร พ.ศ.2530)
- ค) การยืม (ตาม พ.ร.บ. กฎอัยการศึก พ.ศ.2457)
- ง) การบริจาค
- จ) การรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- ฉ) การจ้างและซื้อสำหรับงานวิจัยและพัฒนาและผลิตอาวุธโดยวิธี

การพิเศษ

- ช) การจัดซื้อด้วยงบประมาณ
- ซ) การจัดซื้อด้วยระบบ FMS (FOREIGN MILITARY SALES)
- ด) การจัดซื้อจากต่างประเทศด้วยระบบรัฐต่อรัฐ
- ต) การเบิก การยืม การโอน

4) การแจกจ่าย คือ การจัดงานส่งกำลังที่เกี่ยวข้องกับการรับ, การเก็บรักษา, การขนส่ง และการจ่าย การแจกจ่ายในสนามกระทำได้ 2 วิธี

- ก) การแจกจ่าย ณ.ตำบลส่งกำลัง
- ข) การแจกจ่าย ณ.ที่ตั้งหน่วย
- ค) กำกับดูแลการแจกจ่าย อาวุธ - กระสุน - ยุทธภัณฑ์ที่ขาดแคลนตามลำดับความเร่ง

ด่วนที่ ผบ. กำหนด

- ง) กำกับดูแลการจัดการ - จัดหา - เก็บรักษาอาวุธพิเศษ และ สป. ที่เกี่ยวข้อง
- จ) กำกับดูแลการรวบรวมและดำเนินการต่อ สป. เภินอตรา - เหลือใช้ - เก็บซ่อม
- ฉ) เสนอแนะอัตราพิกัด
- ช) ประสานกับ สร.2 เกี่ยวกับ สป. ที่ยึดได้

4.4.2 ความรับผิดชอบทางการซ่อมบำรุง

4.4.2.1 การซ่อมบำรุงคือ การกระทำใด ๆ ที่มุ่งจะรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ หรือมุ่งหมายที่จะทำให้ยุทธโปกรณ์ที่ชำรุดกลับคืนมาอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

4.4.2.2 ประเภทของการซ่อมบำรุง มี 4 ประเภท

- ก. การซ่อมบำรุงระดับหน่วย
- ข. การซ่อมบำรุงสนับสนุนโดยตรง
- ค. การซ่อมบำรุงสนับสนุนทั่วไป
- ง. การซ่อมบำรุงระดับคลัง

4.4.2.3 ความรับผิดชอบทางการซ่อมบำรุงของ สร.4

- ก. กำหนดตามต้องการซ่อมบำรุง
- ข. การเตรียม สป. ไว้เพื่อความพร้อมรบ
- ค. เบิก - เก็บรักษา - แจกจ่ายชิ้นส่วนซ่อม
- ง. รับ - เก็บรักษา - จัดส่งยุทธภัณฑ์ที่ยึดได้ซึ่งไม่มีคุณค่าทางข่าวกรอง
- จ. ควบคุม - วิเคราะห์สถานภาพการซ่อมบำรุง
- ฉ. เสนอแนะลำดับเร่งด่วนการซ่อมบำรุง ต่อ ผบ.
- ช. เสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหน่วยซ่อมบำรุง

ซ. กำกับดูแลการส่งกลับ สป.ชำรุด

ด. กำกับดูแลการซ่อมบำรุงให้เสร็จทันเวลา

4.4.3 ความรับผิดชอบทางการขนส่ง

4.4.3.1 การเคลื่อนย้าย คือการนำกำลังพล ยุทโธปกรณ์ หรือสิ่งอุปกรณ์จากตำบลหนึ่งไปยังอีกตำบลหนึ่ง ตามที่ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้

ก. การเคลื่อนย้ายทางยุทธวิธี สธ.3 เป็นผู้รับผิดชอบ

ข. การเคลื่อนย้ายทางธุรการ สธ.4 เป็นผู้รับผิดชอบ

4.4.3.2 การขนส่ง คือ การใช้เครื่องมือขนส่งมาสนับสนุนการเคลื่อนย้าย โดยมุ่งที่จะให้การเคลื่อนย้ายนั้นสามารถบรรลุภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการขนส่ง มี 6 วิธี

ก. การขนส่งทางท่อ ใช้ขนส่งเชื้อเพลิงและปริมาณมาก ๆ เป็นการขนส่งที่ประหยัดที่สุด

ข. การขนส่งทางน้ำ สามารถขนได้ปริมาณมาก ๆ แต่ความเร็วค่อนข้างต่ำ

ค. การขนส่งทางรถไฟ ขนย้ายได้น้ำหนักมาก ไปได้ไกลความเร็วค่อนข้างสูง แต่ไปได้เฉพาะที่มีเส้นทาง

ง. การขนส่งทางถนน ความเร็วค่อนข้างสูง อ่อนตัวมาก สามารถเชื่อมโยงกับวิธีการขนส่งชนิดอื่นได้เป็นอย่างดี

จ. การขนส่งทางอากาศ มีความเร็วสูง อ่อนตัวมาก เลือกเส้นทางได้ไม่จำกัดในรัศมีการบิน แต่มีความสิ้นเปลืองสูง

ฉ. การขนส่งเบ็ดเตล็ด เช่น คนหาบหามสัตว์ต่าง ๆ ล้อเลื่อน, สายเคเบิลข้ามเหวลึก เป็นต้น

4.4.3.3 ความรับผิดชอบทางการขนส่งของ สธ.4

ก. วางแผน ประสานการขนส่งและการเคลื่อนย้ายทางธุรการ

ข. ประสานการขนส่งทางอากาศ

ค. เสนอแนะกรรมวิธีควบคุมการขนส่ง การใช้เส้นทางจราจร

ง. จัดทำคำชี้แจงกฎจราจรของบ้านเมือง

4.4.4 ความรับผิดชอบทางการบริการทางการแพทย์

4.4.4.1 ภารกิจของการบริการทางการแพทย์ คือการถนอมกำลังพลด้วยการดำรงไว้ซึ่งสุขภาพ และพลานามัยที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติการทางทหาร โดย

ก. การรักษาพยาบาลและการส่งกลับ

ข. การเวชกรรมป้องกัน

ค. การบริการอื่น ๆ ทางสายแพทย์

4.4.4.2 สธ.4 จะกำกับดูแลทางฝ่ายเสนารักษ์ในเรื่อง

ก. การรักษาพยาบาลและการส่งกลับ

ข. เวชกรรมป้องกัน

ค. ทันตบริการ

ง. บริการสัตวแพทย์

จ. บริการห้องทดลอง

ฉ. บริการถ่ายโลหิต

ซ. การส่งกำลังและซ่อมบำรุงสายแพทย์

4.4.5 ความรับผิดชอบทางบริการอื่น ๆ

- 4.4.5.1 การวางแผน- ประสานงานการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ต่อที่ตั้ง
- 4.4.5.2 การจัดหา - แบ่งมอบ - การดำเนินการ และการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์
- 4.4.5.3 การควบคุมทรัพย์สิน
- 4.4.5.4 การบริการอาหาร
- 4.4.5.5 การป้องกันอัคคีภัย
- 4.4.5.6 การบริการส่วนตัว, อาบน้ำ, ซักผ้า, ล้างพิษติดเสื้อผ้า, แลกเปลี่ยนเสื้อผ้า

4.4.6 ความรับผิดชอบเบ็ดเตล็ด

- 4.4.6.1 กำหนด - เสนอแนะการใช้หน่วยส่งกำลังบำรุง
- 4.4.6.2 กำหนดลำดับเร่งด่วนการใช้หน่วยส่งกำลังบำรุง
- 4.4.6.3 กำหนดหน่วยส่งกำลังบำรุงเพิ่มเติม
- 4.4.6.4 กำหนดความต้องการใช้แรงงานพลเรือน - เชลยศึก
- 4.4.6.5 เสนอแนะที่ตั้งทั่วไปและการเคลื่อนย้ายหน่วยส่งกำลังบำรุง
- 4.4.6.6 กำกับดูแลการทำแผนควบคุมความเสียหายเป็นพื้นที่
- 4.4.6.7 กำกับดูแลการลดอันตรายจากสาเหตุของ นชค.
- 4.4.6.8 จัดทำประมาณการ - แผน - รายงาน - คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการส่งกำลังบำรุง

4.5 ฝ่ายกิจการพลเรือน (สธ.5)

กิจการพลเรือน คือ การดำเนินงานของทหารในปัจจุบันที่เกี่ยวกับการเมือง การเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา มุ่งเพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน ประชาชน ให้การสนับสนุนกิจการทหาร เพื่อให้สามารถเผชิญต่อภาวะสงครามหรือในภาวะไม่ปกติอื่น ๆ ได้ทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

สาเหตุสำคัญที่ฝ่ายทหารจำเป็นต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยว/ดำเนินงานของพลเรือน คือ

1. เพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในยามฉุกเฉินหรือในยามสงคราม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ไม่เช่นนั้นแล้วประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ จะเป็นภาระสำคัญที่จะทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติทางยุทธวิธีของฝ่ายทหาร
2. เพื่อใช้ประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ ฝ่ายพลเรือน, ประชาชน และทรัพยากรในพื้นที่การสนับสนุนกิจการทหาร ในภาวะสงคราม หรือในภาวะไม่ปกติอื่น ๆ ให้สามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อช่วยรัฐบาลในการรักษาความมั่นคงภายใน และการพัฒนาประเทศตามภารกิจและความรับผิดชอบของทหารที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ
4. เพื่อสนองตอบต่อพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งพระราชทานให้กับทหารเนื่องในพิธีสวนสนามของหน่วยทหารรักษาพระองค์เมื่อ 3 ธ.ค.23

นายทหารฝ่ายกิจการพลเรือน (สธ.5) คือฝ่ายเสนารักษ์ที่มีความรับผิดชอบหลักทางฝ่ายอำนวยการในงานกิจการพลเรือนทั้งปวงของหน่วย ซึ่งประกอบด้วย

- การปฏิบัติการกิจการพลเรือน
- การปฏิบัติการจิตวิทยา
- การประชาสัมพันธ์
- การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง

4.5.1 การปฏิบัติการกิจการพลเรือน

4.5.1.1 หมายถึง การดำเนินงานทั้งปวงของหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับส่วนราชการพลเรือน, ประชาชน และทรัพยากรในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งในยามปกติและยามสงคราม

ก. ยามปกติ กระทำเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งเพื่อเตรียมการสนับสนุนภารกิจทางยุทธวิธีของฝ่ายทหาร โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนรักใคร่ ศรัทธา และให้ความร่วมมือกับฝ่ายทหาร

ข. ยามสงคราม กระทำเพื่อสนับสนุนการรบให้หน่วยบรรลุมิทธิภารกิจทางยุทธวิธี โดยมุ่งเน้นการควบคุมประชาชน เพื่อไม่ให้กีดขวางการปฏิบัติการทางทหาร

4.5.1.2 การปฏิบัติการกิจการพลเรือน กระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานกิจการพลเรือนของหน่วย โดยเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการ

ก. ส่งเสริมและสนับสนุนทางปฏิบัติของส่วนราชการพลเรือน

ข. การดำเนินการต่อประชาชนและทรัพยากรในพื้นที่

ค. ปฏิบัติตามพันธทางกฎหมายและข้อตกลงต่าง ๆ

4.5.1.3 ความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับส่วนราชการพลเรือน

ก. เพื่อใช้ประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ส่วนราชการพลเรือน

ข. เพื่อการช่วยเหลือ และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่พลเรือนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง ในภาวะฉุกเฉินหรือในภาวะสงคราม

ค. ลักษณะของความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับส่วนราชการพลเรือน

1) การติดต่อประสานงาน เพื่อปฏิบัติงานร่วมกัน

2) การให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุน

3) การรับเอางานในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการพลเรือน บางส่วนหรือทั้งหมดมาปฏิบัติเสียเอง

ง. ความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับประชาชนและทรัพยากร

1) เพื่อให้ประชาชนสนับสนุนการปฏิบัติทางทหาร

2) เพื่อใช้ประโยชน์จากประชาชน และทรัพยากรในการสนับสนุนการปฏิบัติทางทหาร

จ. ความเกี่ยวข้องของฝ่ายทหาร กระทำตามความจำเป็นของสถานการณ์

4.5.1.4 เพื่อความสะดวกในการกำหนดนโยบาย และการควบคุมการปฏิบัติ กองทัพบกกำหนดกลุ่ม/พวกของงานการปฏิบัติการกิจการพลเรือน ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

ก. งานด้านการปกครอง หมายถึง ขบวนการ / กิจกรรม การควบคุม / บังคับ ให้ผู้อื่น กระทำตามวิถีทางที่กำหนดให้

1) มีงานหลักที่ปฏิบัติ 3 งาน ดังนี้

ก) การรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่ การปราบปรามโจรผู้ร้าย การป้องกัน และปราบปรามการแทรกซึมบ่อนทำลาย การควบคุมผู้อพยพ ชนกลุ่มน้อยในประเทศ

ข) การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ได้แก่ การอพยพประชาชนและส่วนราชการพลเรือนให้พ้นจากภัยพิบัติอันเกิดจากสาธารณภัย การโจมตีทางอากาศ

ค) การรักษาความยุติธรรมในทางคดี

2) ฝ่ายทหารจะเข้าไปเกี่ยวข้องตามความจำเป็นของสถานการณ์

ข. งานด้านเศรษฐกิจ หมายถึงบรรดาหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ โดยทั่วไปของพื้นที่

1) มีงานที่ปฏิบัติ 4 งาน ดังนี้

ก) การส่งกำลังพลเรือน คือ การให้การสนับสนุนสิ่งอุปกรณ์ของฝ่ายทหารให้กับพลเรือน/ ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบที่ขาดแคลน รวมทั้งการนำทรัพยากรของพลเรือนที่มีอยู่มาสนับสนุนกิจการทางทหารในกรณีจำเป็น ในการปฏิบัติจะต้องหลีกเลี่ยงการจัดหา สิ่งอุปกรณ์ในท้องถิ่นที่ประชาชนมีความจำเป็นต้องใช้

ข) การพัฒนาชุมชนและส่งเสริมอาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ค) การเศรษฐกิจและการค้า ฝ่ายทหารต้องควบคุมราคาและการจำหน่ายให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เพื่อไม่ให้เกิดระบบตลาดมืดในพื้นที่รับผิดชอบ ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นต้องให้มีการปันส่วนสินค้า เครื่องอุปโภค บริโภค ในสภาวะที่เกิดการขาดแคลน

ง) การคลัง กิจกรรมทางการเงิน การธนาคารในพื้นที่ ได้แก่ การควบคุมกำกับดูแล และการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินทางการเงินของรัฐ การควบคุมงบประมาณการจ่ายเงินของรัฐ การเก็บภาษีอากร

2) ฝ่ายทหารเข้าไปเกี่ยวข้องเพื่อป้องกันความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่

ค. งานด้านสังคมจิตวิทยา หมายถึงบรรดาหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น การให้การบริการต่าง ๆ แก่ประชาชนโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

1) มีงานที่ปฏิบัติ ดังนี้

ก) การบริการด้านการศึกษา

ข) การบริการด้านสาธารณสุข

ค) การบริการสาธารณะต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า, ประปา, ขนส่ง, สื่อสาร ฯลฯ

ง) การช่วยเหลือในด้านการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

จ) การส่งเสริมให้รักษาเอกลักษณ์ ศิลปกรรม และค่านิยมต่าง ๆ ในท้องถิ่น

2) ฝ่ายทหารจะเข้าไปเกี่ยวข้องในลักษณะให้การสนับสนุนภายในขีดความสามารถที่

กระทำได้

4.5.1.5 ปัจจัยที่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติการกิจการพลเรือนปัจจัยกำหนดลำดับความเร่งด่วนและลักษณะของการปฏิบัติการกิจการพลเรือนว่าจะกระทำในลักษณะเข้มงวดมากน้อยเพียงใด จะกระทำอะไรก่อนอะไรหลัง

ก. คำสั่ง / นโยบาย จากหน่วยเหนือ

ข. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ได้รับ

ค. สถานการณ์ทางทหารที่เป็นอยู่

ง. ลักษณะพื้นที่ปฏิบัติการทางด้านกิจการพลเรือน

4.5.1.6 ขอบเขตการดำเนินงานการปฏิบัติการกิจการพลเรือน 6 ประการ

ก. การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

1) กระทำเพื่อ

ก) ความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประชาชนกับทหาร

ข) ให้ประชาชนเกิดความนิยมชมชอบและศรัทธาต่อทหาร / หน่วยทหาร

- 2) กิจกรรมที่ปฏิบัติ
- ก) การให้ความรู้แก่ทหารเกี่ยวกับสภาพสังคมในท้องถิ่น

ข) การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับประชาชนในท้องถิ่น

ค) การช่วยเหลือประชาชนโดยหน่วยทหาร

ง) กวดขันระเบียบวินัยและความประพฤติของทหาร

จ) ใช้งานประชาสัมพันธ์บางส่วนในการสนับสนุนการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี

กับชุมชน

- 3) หลักสำคัญที่ควรยึดถือในการดำเนินการ
- ก) การช่วยเหลือประชาชนให้กระทำภายในขีดความสามารถของหน่วย

ข) เข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยของทหาร เพื่อให้เป็นที่รักใคร่ศรัทธาของประชาชน

ค) อย่าให้ทหารประพฤติตัวในเชิงดูถูกหลอหล่อนหมิ่นขบถธรรมเนียมประเพณีและสิ่ง

ที่ยึดมั่นในท้องถิ่น

ข. การส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติของส่วนราชการพลเรือน

- 1) กระทำเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยมั่นคงในพื้นที่รับผิดชอบ
- 2) กิจกรรมที่ปฏิบัติ
- ก) การรักษาความสงบในชุมชน

ข) การช่วยเหลือในการพัฒนาท้องถิ่น

ค) การช่วยเหลือในการบริหารราชการแผ่นดิน ยามฉุกเฉิน / ยามสงคราม

ง) การสนับสนุนในการป้องกันอัคคีภัยฝ่ายพลเรือน

3) หลักสำคัญที่ควรยึดถือในการดำเนินการ ฝ่ายทหารมิใช่ผู้ปฏิบัติหลักในงานต่าง ๆ ของฝ่ายพลเรือน คงเป็นแต่เพียงผู้ช่วยเหลือและสนับสนุนเท่าที่จำเป็นภายในขีดความสามารถ ยกเว้น ในบางสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ส่วนราชการพลเรือนไม่สามารถปฏิบัติได้ ฝ่ายทหารจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ปฏิบัติ

ค. การส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติทางทหาร

- 1) กระทำเพื่อการสนับสนุนหน่วยในการรบ
- 2) กิจกรรมที่ปฏิบัติ
- ก) การป้องกัน / ลดการกีดขวางการยุทธ ได้แก่ การอพยพประชาชน, การกำหนดพื้นที่

ที่ / เขตหวงห้าม

ข) การสนับสนุนการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง / เขตหลัง

3) หลักสำคัญที่ควรยึดถือในการดำเนินการ

ก) การประสานงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องกับเจ้าหน้าที่ส่วนราชการพลเรือนในการทำแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และแผนการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง / เขตหลัง ให้สอดคล้องเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เพื่อที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและจะต้องมีการซักซ้อมการปฏิบัติร่วมกันเป็นประจำ

ข) การอพยพประชาชนจะกระทำเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น

ง. การพัฒนาพลังประชาชน

1) กระทำเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการร่วมกับฝ่ายทหารในการป้องกันประเทศจากการรุกรานของฝ่ายตรงข้าม

2) กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

ก) จัดตั้งและสนับสนุนการจัดตั้งมวลชน

ข) ฝึกอบรมให้มวลชนเกิดความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมีความสามารถในการสนับสนุนการปฏิบัติทางทหาร

ค) การวางแผนการใช้และการควบคุมมวลชนที่จัดตั้งขึ้น

3) หลักสำคัญที่ควรยึดถือในการดำเนินการ จะต้องมีการวางแผนการใช้พลังและมีการชักจูงการปฏิบัติเป็นประจำในยามปกติ

จ. การควบคุมและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น

1) กระทำเพื่อคุ้มครองป้องกันและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งปวงในพื้นที่ที่ฝ่ายทหารเข้าไปปฏิบัติการ ตลอดจนการพิทักษ์รักษาไม่ให้ถูกทำลายหรือฝ่ายตรงข้ามนำไปใช้ประโยชน์

2) กิจกรรมที่ปฏิบัติ

ก) การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรที่สำคัญในท้องถิ่น

ข) การกำหนดมาตรการคุ้มครองป้องกัน

ค) การวางแผนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร

ง) ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ฝสธ. อื่น ๆ

(1) กับ สธ. 2,3 เรื่องการกำหนดมาตรการคุ้มครองป้องกันทรัพยากรและการนำมาใช้ประโยชน์แก่กิจการทหาร

(2) กับ สธ.4 เรื่องเกี่ยวกับการใช้แรงงานภายในท้องถิ่นมาสนับสนุนงานด้านการช่วยรบในพื้นที่ส่วนหลัง / เขตหลัง, การจัดซื้อ จัดหา สป. ภายในพื้นที่

(3) กับ สธ.1 เรื่องเกี่ยวกับอัตราค่าจ้าง และการทำสัญญาจ้าง

3) หลักสำคัญที่ควรยึดถือในการดำเนินการ

ก) การใช้แรงงานพลเรือนจะต้องยึดถือและคำนึงถึงกฎหมายแรงงานของท้องถิ่นด้วย

ข) การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นจะต้องพิจารณาใช้ตามความจำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงความเดือดร้อนแก่ประชาชนในพื้นที่

ฉ. การปกครองดินแดนที่ได้จากการยึดครอง

1) กระทำเพื่อควบคุมประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ขัดขวางการปฏิบัติของฝ่ายเรา

2) กิจกรรมที่ปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

ก) ขั้นเตรียมการ

(1) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

(2) จัดเตรียมหน่วยปฏิบัติและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

(3) เตรียมแผนการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า เกี่ยวกับมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมและ

ปกครองดินแดน

ข) ขั้นปฏิบัติการปกครองดินแดน เป็นการดำเนินการ / บังคับให้เป็นไปตามมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น

ค) ขั้นส่งมอบความรับผิดชอบ เป็นขั้นสุดท้ายของการปฏิบัติ คือการส่งมอบการปกครองให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

3) หลักสำคัญที่ควรยึดถือในการดำเนินการ

- ก) ใช้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเดิมในท้องถิ่นที่มีอยู่เป็นหลัก
- ข) เจ้าหน้าที่ที่ต้งขึ้นมาใหม่ ต้องผ่านการตรวจสอบความไว้วางใจแล้วว่าเป็นฝ่ายเรา
- ค) การปกครองโดยฝ่ายทหารในดินแดนที่เข้ายึดครองนั้นไม่ใช่ระบบการปกครองหลัก ดังนั้นจะต้องโอนอำนาจหรือความรับผิดชอบให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนให้เร็วที่สุดเมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง
- ง) ใช้ประโยชน์จากงาน การ ปจว. ในการเสริมความมั่นคง
- จ) กำหนดหน่วยปฏิบัติโดยเฉพาะ

4.5.2 การปฏิบัติการจิตวิทยา

4.5.2.1 หมายถึง การเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดเห็นลัทธินิยมหรือการจูงใจต่าง ๆ รวมทั้งมาตรการอื่น ๆ ตามแผนที่ได้วางไว้ จะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตามเพื่อให้มีอิทธิพลเหนือจิตใจ กลุ่มชนใดกลุ่มหนึ่งที่ต้องการในวิธีทางที่จะช่วยสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ก. ขามปกติ การปฏิบัติการจิตวิทยาที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นเครื่องมือที่มีค่ายิ่งสำหรับรัฐบาล ในการรักษาความมั่นคงภายในจากการบ่อนทำลายของฝ่ายตรงข้าม

ข. ขามสงคราม การปฏิบัติการจิตวิทยา จะมีส่วนช่วยในการบรรลุและเสร็จสิ้นเร็วขึ้น โดยประหยัดทั้ง เวลา, ชีวิต, ทรัพย์สิน

4.5.2.2 การปฏิบัติการจิตวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการบรรลุภารกิจของหน่วยด้วยการ เปลี่ยนทัศนคติ ความคิด และการปฏิบัติของกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามที่ฝ่ายเราต้องการ โดยเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการ

ก. เสริมสร้างขวัญ กำลังใจ และความสามัคคีของฝ่ายเรา เช่น การจัดชุดปลอมขวัญ จากแนว หลังกมาแสดงให้กำลังใจพลชม

ข. การทำลายขวัญ กำลังใจ และความเป็นปึกแผ่นของฝ่ายตรงข้าม เช่น การปล่อยข่าวลือ เพื่อบ่อนทำลายจุดอ่อนของฝ่ายตรงข้าม, การเน้นย้ำความพ่ายแพ้ของข้าศึกในบางพื้นที่

ค. ขัดขวาง บั่นทอนการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม

ง. ต่อต้าน/ตอบโต้การปฏิบัติการจิตวิทยาของฝ่ายตรงข้าม

4.5.2.3 ประเภทของการปฏิบัติการจิตวิทยา

ก. แบ่งประเภทตามลักษณะของการดำเนินงาน มี 2 ประเภท

1) แบบเปิดเผย หมายถึง การดำเนินงานที่ผู้ดำเนินงานเปิดเผยตัวเอง, ยอมรับผิดชอบ การกระทำของตนอย่างเต็มที่, อาศัยความจริงเป็นมูลฐานในการปฏิบัติมากที่สุด, การดำเนินการแบบนี้ส่วนใหญ่ รัฐบาล/หน่วยงานของรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการเอง

2) แบบปกปิด หมายถึง การดำเนินงานที่มีการปกปิดผู้ดำเนินการ, หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบที่อาจจะเกิดขึ้น, อาศัยความจริงเพียงบางส่วน การดำเนินงานแบบนี้ ไม่ควรใช้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการโดยตรง แต่อาจอยู่เบื้องหลังโดยใช้อัศวกรบังหน้าเป็นผู้ดำเนินการ

ข. แบ่งประเภทตามลักษณะของการใช้งาน มี 3 ประเภท

1) การปฏิบัติการจิตวิทยาทางยุทธศาสตร์ มีห้วงเวลาในการปฏิบัติ/การหวังผลระยะยาว, ใช้หน่วยปฏิบัติการจิตวิทยาระดับรัฐบาล, มีเป้าหมายอยู่นอกพื้นที่การรบ

2) การปฏิบัติการจิตวิทยาทางยุทธวิธี มีความมุ่งหมาย เพื่อสนับสนุนต่อการปฏิบัติการรบโดยตรง, ใช้การโฆษณาชวนเชื่อเป็นหลัก, เป้าหมายในการปฏิบัติการจิตวิทยา จะกำหนดความเร่งด่วนในการปฏิบัติต่อทหารฝ่ายข้าศึกเป็นลำดับแรก (เป้าหมายหลัก) และประชาชนในพื้นที่การรบเป็นเป้าหมายรอง

3) การปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อเสริมความมั่นคง กระทำในพื้นที่หรือดินแดนที่ฝ่ายเรายึดครองรวมทั้งในพื้นที่ฝ่ายเรายึดกลับคืนมาได้ เพื่อก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติการ และให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับฝ่ายเรา/รัฐบาล

4.5.2.4 การวางแผนการปฏิบัติการจิตวิทยา

ก. ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการวางแผนการ ปจว.

- 1) ข่วกรองที่จำเป็น เช่น จุดอ่อนของเป้าหมาย จุดที่เป้าหมายยอมรับการโฆษณา
- 2) การกำหนดหัวข้อโฆษณา ได้จากการตรวจสอบจุดอ่อนของเป้าหมาย หัวข้อโฆษณาที่เลือกควรง่าย และสะดวกต่อการพัฒนา และควรระวังมิให้หัวข้อโฆษณาขัดกับนโยบายมูลฐานหรือข่าวสารที่เพิ่งได้รับมา ลักษณะของหัวข้อโฆษณาที่ดี คือ เหมาะแก่เวลา/เชื่อถือได้/สอดคล้องกับหัวข้อโฆษณาอื่น
- 3) สื่อโฆษณา มี 2 ประเภท คือ
  - ก.) ประเภทบุคคล เป็นการติดต่อแบบตัวถึงตัว
  - ข) ประเภทมวลชน เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์
- 4) การประสานกับฝ่ายอำนาจการ หน่วยเหนือ หน่วยรอง หน่วยข้างเคียง เพื่อลด/ขจัดงานที่ซ้ำซ้อนกันและเพื่อการแลกเปลี่ยนข่าวสาร
- 5) การประเมินค่า กระทำโดยการสำรวจสุ่มตัวอย่างจากมวลชนที่เป็นเป้าหมายในกรณีที่สามารถเข้าถึงตัวเป้าหมายได้หรือจากตัวแทนเป้าหมาย ถ้าไม่สามารถเข้าถึงตัวเป้าหมายได้ จะทำให้เราทราบถึงบกพร่องในการปฏิบัติการจิตวิทยาในครั้งนั้น เพื่อจะมาแก้ไขในครั้งต่อไป
- 6) การควบคุม ในแผนจะต้องบ่งเอาไว้ว่า เรื่องนั้นจะดำเนินการกับเป้าหมายใด เมื่อไร และต้องระมัดระวังมิให้กระทำไปก่อนเวลาอันควร

ข. การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติในการวางแผนการ ปจว.

- 1) การกำหนดภารกิจ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการเสียก่อนว่า ต้องการให้เกิดผลอะไร เช่น ต้องการให้ข้าศึกมอดตัวเป็นต้น
- 2) การดำเนินการเกี่ยวกับข่าวสาร คือ สภาวะแวดล้อมเกี่ยวกับตัวเป้าหมาย จุดอ่อนของเป้าหมาย จุดที่เป้าหมายยอมรับการโฆษณา โครงสร้างทางสังคมของเป้าหมาย และข่าวสารเกี่ยวกับว่า ทำอย่างไรเมื่อทำการ ปจว. ไปแล้วจึงจะทราบผลการ ปจว. นั้น
- 3) การวิเคราะห์เป้าหมาย เพื่อเลือกหัวข้อโฆษณา สัญลักษณ์ หรือสื่อโฆษณาว่าจะใช้อย่างไรจึงจะเหมาะสมกับเป้าหมาย ในการวิเคราะห์เป้าหมาย จะต้องกระทำอย่างละเอียดเพื่อให้ทราบว่า เป้าหมายมีทัศนคติอย่างไร ชอบหรือไม่ชอบสิ่งใด และจุดที่เป้าหมายยอมรับการโฆษณา และยอมให้ชักจูงไปในทางที่เราต้องการ
- 4) การเลือกหัวข้อโฆษณา
- 5) การทดสอบก่อนการปฏิบัติ ถ้าเข้าถึงเป้าหมายได้ จะใช้วิธีการสำรวจ/สุ่มตัวอย่างจากมวลชน, เป้าหมาย แต่ถ้าเข้าถึงเป้าหมายไม่ได้ ก็จะใช้วิธีการทดสอบโดยการคัดเลือกบุคคลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เพลย์บอยผู้พหุ
- 6) การปฏิบัติการ

7) การทดสอบภายหลังการปฏิบัติ เพื่อให้ทราบว่า การปฏิบัติที่ได้กระทำนั้น ได้ผลมากน้อยเพียงใด วิธีการทดสอบคงดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบก่อนการปฏิบัติ

4.5.2.5 การดำเนินงานปฏิบัติการจิตวิทยาในทักษะทางทหาร มีขอบเขตในการดำเนินงานที่สำคัญ 4 ประการคือ

ก. การโฆษณาชวนเชื่อ เป็นการสื่อสาร/ติดต่อทุกรูปแบบ ที่ทำขึ้นเพื่อชักจูงโน้มน้าว ตลอดจนชี้นำการปฏิบัติของกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามที่ฝ่ายเราต้องการ

ข. การแสดงกำลังหรือการแสดงการคุกคามที่ใช้กำลัง เพื่อข่มขู่ ป้องปรามฝ่ายตรงข้าม ไม่ให้กระทำการใด ๆ ที่ฝ่ายเราไม่ต้องการปฏิบัติที่ต้องมั่นใจว่ามีกำลัง แสยบนุภาพเหนือกว่าฝ่ายตรงข้ามจริง ๆ เช่น การเคลื่อนย้ายกำลัง การฝึกซ้อมรบใกล้ ๆ พรมแดนฝ่ายตรงข้าม

ค. การปฏิบัติทางยุทธวิธีที่หวังผลทางจิตวิทยา เช่น การทิ้งระเบิดปรมาณูของสหรัฐต่อญี่ปุ่น ทำให้ญี่ปุ่นเกิดความหวาดกลัว เสียขวัญ กำลังใจในการสู้รบ และต้องยอมแพ้ในที่สุด

ง. การต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อ กระทำเพื่อไม่ให้ฝ่ายเราหลงเชื่อการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม กระทำได้ 2 ลักษณะคือ

1) การขัดขวาง คือการกระทำเพื่อมิให้ฝ่ายตรงข้ามกระทำการโฆษณาชวนเชื่อต่อฝ่ายเรา เช่น การส่งวิทยุรบกวนการกระจายเสียงของฝ่ายตรงข้าม, การกวาดค้นการเผยแพร่ใบปลิว, การตรวจข่าว

2) การตอบโต้ เมื่อไม่สามารถขัดขวางได้ก็ใช้การตอบโต้เพื่อลดความเชื่อถือลง โดยอาจชิงโฆษณาก่อนเข้าศึก

3) เทคนิคการต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อ

ก) การปฏิบัติเชิงรุก

ข) การใช้มาตรการเข้มงวดกวาดค้น

ค) การทำให้พ้นจากการเข้าใจผิด

ง) การลงด้วยการสร้างเรื่องเทียม

จ) การเบนความสนใจ

ฉ) การทำให้เป็นเรื่องเล็ก

ช) การนิ่งเงียบ

ซ) การพิสูจน์หักล้างโดยตรง

ด) การพิสูจน์หักล้างทางอ้อม

4.5.3 การประชาสัมพันธ์

4.5.3.1 การประชาสัมพันธ์ คือ วิธีการของสถาบันอันมีแผนการและการกระทำต่อเนื่องกันไป ในอันที่จะสร้างหรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชน เพื่อให้สถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ และสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้นดำเนินงานไปได้อย่างมีผลดี สมความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4.5.3.2 หลักการประชาสัมพันธ์ มี 3 ประการ คือการบอกกล่าวหรือชี้แจงเผยแพร่ให้ทราบ, การป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด, การสำรวจประชามติ

ก. การบอกกล่าวหรือชี้แจงเผยแพร่ให้ทราบ คือการบอกกล่าวชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์การดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนข่าวคราวการเคลื่อนไหวขององค์การสถาบัน ให้ประชาชนและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบและรู้เห็นในสิ่งดังกล่าว ซึ่งนับว่าการปูพื้นฐานและความเข้าใจใน

ตัวองค์กรสถาบัน ทำให้สถาบันเป็นที่รู้จัก เข้าใจ และเลื่อมใส ตลอดจนทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นไปในทางที่ดีต่อองค์กรสถาบัน การบอกกล่าวหรือชี้แจงเผยแพร่ เพื่อการประชาสัมพันธ์จึงมุ่งหมายไปในการแจ้งให้ทราบ (to inform) และในการให้ข่าวสารความรู้ (to educate) แก่ประชาชน รวมทั้งการเรียกร้องความสนับสนุนร่วมมือจากประชาชน การบอกกล่าวชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจตัวองค์กรสถาบัน ย่อมเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อสถาบันในการได้รับความร่วมมือสนับสนุน จากประชาชน เพราะเมื่อเข้าใจโดยต้องแท้แล้ว ประชาชนย่อมเลื่อมใสศรัทธา และให้ความร่วมมือด้วย

ข. การป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด การป้องกันความเข้าใจผิดนั้น ทางด้านวิชาการ ประชาสัมพันธ์ ถือว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกัน ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะการป้องกันไว้ก่อน ย่อมมีผลดีกว่าจะต้องทำการแก้ไขในภายหลัง ฉะนั้น การป้องกันการเข้าใจผิดจึงเป็นการกระทำที่ป้องกันมิให้กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน บังเกิดความเข้าใจผิดในตัวสถาบันได้ ความเข้าใจผิดอาจเกิดขึ้นได้เสมอ และเกิดขึ้นได้ในหลายกรณี เช่น ความเข้าใจผิด ในนโยบาย วัตถุประสงค์หรือการดำเนินงานของสถาบัน การป้องกันความเข้าใจผิดจะเป็นงานในหน้าที่ของฝ่ายประชาสัมพันธ์ นักประชาสัมพันธ์ จะต้องพยายามค้นหาสาเหตุ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในตัวสถาบัน เพื่อจะได้หาแนวทางป้องกันไว้เสียก่อน ก่อนที่จะมีความเข้าใจผิดนั้น ๆ เกิดขึ้น นักประชาสัมพันธ์ และผู้ที่ทำงานด้านนี้ทุกคน จึงควรยึดหลัก “ป้องกันความเข้าใจผิดที่จะเกิดขึ้นไว้ก่อน ดีกว่าจะต้องตามคอยแก้ไขภายหลัง” ส่วนการแก้ไขความเข้าใจผิดเมื่อมีการเข้าใจผิดเกิดขึ้นแล้ว จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขโดยด่วนอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ มิฉะนั้น อาจเป็นผลกระทบกับความเสียหายต่อสถาบันอย่างใหญ่หลวงได้ การแก้ไขความเข้าใจผิด กระทำได้ 2 วิธี คือ การแก้ไขความเข้าใจผิดทางตรง และการแก้ไขเข้าใจผิดทางอ้อม

ค. การสำรวจประชามติ เป็นหลักที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์อีกประการหนึ่ง ก็จะต้องมีการสำรวจวิจัยประชามติ เพราะองค์การสถาบันจะดำเนินการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องรู้ซึ่งถึงความรู้สึกนึกคิดของประชาชน หรือที่เรียกว่า “ประชามติ” ก็จะต้องทราบว่า ประชาชนต้องการอะไร ไม่ต้องการอะไร ชอบหรือไม่ชอบสิ่งไหน ตลอดจนทำที่ต่าง ๆ ที่ประชาชนมีต่อองค์การสถาบันของเรา ซึ่งจะทราบได้จากการสำรวจวิจัยประชามติ เพื่อองค์การสถาบันจะสามารถตอบสนองสิ่งต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของประชาชน ฉะนั้น การสำรวจวิจัยประชามติจึงเป็นสิ่งจำเป็นควบคู่กับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ หากหน่วยงานใดทำการประชาสัมพันธ์โดยปราศจากการพิจารณาถึงประชามติแล้ว หน่วยงานนั้นอาจจะต้องประสบความล้มเหลว และสิ้นเปลืองงบประมาณและ เวลาไปโดยเปล่าประโยชน์

4.5.3.3 การประชาสัมพันธ์ทหาร

ก. หมายถึง การดำเนินการอย่างสุขุมรอบคอบต่อเนื่องและมีแผนการที่จะดำรงความพยายามในอันที่จะสร้าง และรักษาไว้ซึ่งความเข้าใจอันดีต่อกันภายในสถาบันทหาร และระหว่างสถาบันทหารกับสถาบันอื่น รวมทั้งสถาบันทหารกับกลุ่มชนที่เกี่ยวข้อง

ข. วัตถุประสงค์ที่กระทำ ก็เพื่อรวมพลังทหารกับสถาบันอื่น และประชาชนให้เป็นอันเดียวกัน ซึ่งจะเป็นการเสริมความมั่นคงของชาติทางหนึ่ง

ค. การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ทางทหารนั้น มีขอบเขตการดำเนินงานที่สำคัญ 3 ลักษณะ

1) การประชาสัมพันธ์ เป็นการประชาสัมพันธ์ของทหารต่อประชาชนทั่วไปที่อยู่นอกวงการทางทหาร เพื่อให้ทราบข่าวสารที่จำเป็นที่จะพึงเปิดเผยได้ เพื่อสร้างความเลื่อมใสศรัทธาต่อกิจการทหาร กระตุ้นให้ประชาชนช่วยเหลือ และสนับสนุนกิจการทางทหาร

2) การเสนาสนะ เป็นการประชาสัมพันธ์ที่ใช้ภายในกองทัพเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนเพื่อเสริมสร้างความคิดเห็น และความเข้าใจของกำลังพล

ทุกระดับชั้นให้เป็นไปในทางเดียวกัน มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความคิดเห็นให้กับ ทหารภายในกองทัพ

3) การชุมนุมสัมพันธ์ เป็นการประชาสัมพันธ์ที่มุ่งต่อชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่ที่หน่วยทหาร ตั้งอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างหน่วยทหารกับประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้นำทาง สังคม ในพื้นที่นั้น ๆ ทั้งภาครัฐบาล และภาคเอกชน ตลอดจนผู้นำทางศาสนาที่ประชาชนให้ความนับถือ เลื่อมใส ศรัทธา

4.5.4 การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง

4.5.4.1 หมายถึง การปลูกฝังทางความเชื่อถือในระบอบการปกครองของสังคมหนึ่ง กับระบอบ การปกครองของอีกสังคมหนึ่ง ว่าของใครจะเหมาะสมกว่ากัน

4.5.4.2 หลักในการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง ก็คือ

ก. พยายามปลูกฝังความเชื่อมั่นที่มีคุณค่ายิ่งให้กับทหารแต่ละคน ตลอดจนประชาชนทั้ง ชาติให้เป็นสังคมที่เพียบพร้อมไปด้วย คุณธรรม มีระเบียบ วินัย ขยัน อดทน เสียสละ มีความเข้าใจ และศรัทธาเชื่อ ถือในระบบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ข. มุ่งเสริมสร้างอุดมการณ์ และความสมัครสมานสามัคคี ในการต่อสู้ให้กับคนในชาติ เพื่อ ให้เกิดความสำนึกที่ดั่งาม และสถาบันอันเป็นที่เคารพเทอดทูนของเขาโดยไม่ย่อท้อ และไม่หวั่นเกรงต่ออันตรายทั้ง ปวง

4.5.4.3 การปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง ในหน่วยทหารของกองทัพบกนั้น เป็นการดำเนินงานของ กองทัพบก ต่อกำลังพลเป็นรายบุคคล

ก. เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในภัยคุกคามจากฝ่ายตรงข้าม

ข. สร้างความสำนึกในหน้าที่ให้กับทหารในการที่จะประพฤติปฏิบัติตน ให้เหมาะสม เพื่อ ให้พ้นจากการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม

ค. สร้างสร้งกำลังใจ และความสามัคคี ตลอดจนความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการต่อสู้ ป้องกันการรุกรานจากฝ่ายตรงข้ามทุกรูปแบบ เพื่อปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ง. เสริมสร้างและรักษาไว้ ซึ่งระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป

จ. เสริมสร้างความเข้าใจอันดีแก่ประชาชนในบทบาททางทหาร

4.5.4.4 การดำเนินงานในการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองในหน่วยทหารมีขอบเขตในการดำเนิน งานที่สำคัญคือ

ก. การให้การศึกษอบรมทางการเมือง และทางคุณธรรมแก่กำลังพล โดยเน้นเป็นพิเศษ ใน การอบรมให้มีความเข้าใจ และปฏิบัติตามคุณธรรม 4 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานให้ ชาวไทยทุกคน เนื่องในพระราชพิธีบวงสรวง สมเด็จพระบรมมหาราชกษัตริย์ธิราชเจ้า ณ ท้องสนามหลวง เมื่อ 5 เมษายน 2525

ข. ให้เข้าใจคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 66/23 เรื่อง แผนการรุกรทางการเมือง

ค. การกวาดล้างความประพฤติและการปฏิบัติตัวของกำลังพลภายในกองทัพบก ทุกระดับชั้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีเป็นที่รักใคร่ศรัทธาของประชาชนทั่วไป เพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามนำไปใช้เป็นเงื่อนไขในการ โฆษณาชวนเชื่อ

ง. การพัฒนาและปรับปรุงในด้านการสวัสดิการ ทุกด้านให้กำลังพล เพื่อให้มีการกินดีอยู่ดี และไม่ให้เกิดความเดือดร้อนในการครองชีพ และที่พักอาศัย

4.6 ฝสธ.ปช. มีหน้าที่ทางฝ่ายเสนานิการในเรื่อง

- 4.6.1 วางแผน อำนาจการ ประสานงาน และควบคุมในการบริหารทรัพยากร เพื่อสนับสนุนแผนการปฏิบัติงานของหน่วย
- 4.6.2 จัดทำ ประสานงาน กำกับและบริหารการงบประมาณทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วย
- 4.6.3 จัดทำ ประสานงาน และกำกับการเกี่ยวกับการตรวจสอบและวิเคราะห์ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบและวิเคราะห์ผลงาน การรายงานความก้าวหน้า การรายงานทางสถิติและการควบคุมรายงาน รวมทั้งดำเนินงานในเรื่องการสำรวจ และวิเคราะห์หาการบริหารงาน เพื่อปรับปรุงการจัดหน่วย และระบบการดำเนินงานที่ไม่เกี่ยวกับยุทธวิธี
- 4.6.4 ประสานงาน และกำกับการปฏิบัติทางการเงิน และการบัญชีของหน่วย และหน่วยรอง ให้ดำเนินไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ทั้งนี้ รวมทั้งการสถิติ และวิเคราะห์ขั้นต้นเกี่ยวกับสถานภาพการเงิน และงบประมาณ
- 4.6.5 จัดทำ ประสานงาน และกำกับการ ในการควบคุมภายในของหน่วย และหน่วยรอง
- 4.6.6 วางแผนอำนาจการ ประสานงาน ในด้านการเงิน เพื่อสนับสนุนแผนการปฏิบัติงานของหน่วย

ตอนที่ 2

ฝ่ายกิจการพิเศษและฝ่ายอำนาจการประจำตัว

1. นายทหารฝ่ายกิจการพิเศษ

นายทหารฝ่ายกิจการพิเศษ ช่วยเหลือผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนานิการ โดยนอกจากงานในหน้าที่ร่วม 5 ข้อของนายทหารฝ่ายเสนานิการแล้ว และยังมีหน้าที่เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

- ให้ข่าวสาร, ประมวลการ และข้อเสนอตามสายงานพิเศษของตนแก่ผู้บังคับบัญชา และฝ่ายเสนานิการ
- ช่วยนายทหารฝ่ายเสนานิการในการทำแผน, คำสั่งและรายงานที่เกี่ยวกับหน้าที่ของตน
- กำกับดูแลกิจกรรมของหน่วยบัญชาการ ตามสายงานพิเศษของตน
- วางแผน และกำกับดูแลการฝึกในแผนกของตน และช่วยในการกำกับดูแล การฝึกทั้งปวงของหน่วย

บัญชาการตามสายงานพิเศษของตน

นายทหารฝ่ายกิจการพิเศษ อาจได้รับมอบอำนาจให้ทำหน้าที่ผู้บังคับหน่วยด้วย คือ เป็นทั้งผู้บังคับบัญชาหน่วยรองและฝ่ายเสนานิการ ในขณะเดียวกัน หน้าที่ทั้ง 2 อย่างนี้ มีความรับผิดชอบและหน้าที่แตกต่างกัน และต้องปฏิบัติงานแยกจากกันให้เด็ดขาด อาทิ ผบ.พัน.ช., ผบ.พัน.

นายทหารฝ่ายกิจการพิเศษยังทำหน้าที่ให้การปรึกษา และประสานงานกับนายทหารฝ่าย เสนานิการผู้มีความต้องการข้อมูลในรายละเอียด ตามสายงานในหน้าที่ อีกด้วย

หน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายกิจการพิเศษ ที่จะกล่าวต่อไปนี้รวมถึงนายทหารติดต่อหรือนายทหารอื่นๆ ที่ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือ ผบ.ด้วย

1.1 นายทหารสารบรรณ

รับผิดชอบในการกำกับดูแลการปฏิบัติ และทางเทคนิคสำหรับบริการด้านยุทธการและบริการกำลังพลดังต่อไปนี้

- 1.1.1 บริการบันทึกข้อมูลอัตโนมัติซึ่งผลิตข้อมูลเกี่ยวกับ

1.1.1.1 บัญชีรายชื่อ ยอดกำลังพล การรายงานการสูญเสีย

1.1.1.2 รายงานสถิติสถานภาพประจำหน่วย บัญชีสถานที่

1.1.1.3 ภารกิจทางกำลังพล และทางธุรการอื่น ๆ

1.1.2 บริการการจัดแบบฟอร์ม รวมทั้งการออกแบบ และการควบคุมแบบฟอร์มภายในและแบบฟอร์มของหน่วยบัญชาการ

1.1.3 บริการจัดการบันทึก

1.1.3.1 การจัดการไปรษณีย์ บริการนำสารซึ่งไม่เกี่ยวกับทางยุทธวิธีทั้งเรื่องลับ และเรื่องไม่ลับ

1.1.3.2 การจัดงานทางเอกสาร

1.1.3.3 การเก็บเอกสาร

1.1.4 บริการจัดการสิ่งพิมพ์

1.1.4.1 รับรองสำเนาการพิมพ์ และการแจกจ่ายคำสั่งคำชี้แจงทั้งปวง ยกเว้นคำสั่งการรบ คำชี้แจงทางเทคนิคบางเรื่อง และคำชี้แจงที่ออกโดยนายทหารฝ่ายกิจการพิเศษในฐานะ ผบ.หน่วย

1.1.4.2 การจัดหาเก็บรักษา และแจกจ่ายสิ่งพิมพ์และแบบฟอร์มต่าง ๆ

1.1.5 บริการโรงพิมพ์ และการผลิตใหม่

1.1.6 บริการควบคุมการรายงาน และการกำหนดมาตรฐาน

1.1.7 การบริการกำลังพล ได้แก่

1.1.7.1 การทดสอบกำลังพล

1.1.7.2 การแบ่งประเภท

1.1.7.3 การบรรจุ

1.1.7.4 การประเมินค่า

1.1.7.5 การเลื่อนยศและการถอดยศ

1.1.7.6 การเก็บรักษากฎบัตรกำลังพล ยกเว้น การลา และการจ่ายเงิน

1.1.7.7 การให้ออกจากราชการรวมถึงการปลดเกษียณ การไล่ออก การย้าย และ การให้พ้นจากราชการ

การ

1.1.7.8 การทดแทนกำลัง

1.1.8 บริการสงเคราะห์และบริการทางขวัญ

1.1.8.1 จม. แสดงความเสียใจต่อญาติของทหารที่เสียชีวิตจากการรบ

1.1.8.2 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และบำเหน็จรางวัล

1.1.8.3 การขาดลา

1.1.8.4 การปรึกษาเรื่องส่วนตัวรวมทั้งเรื่องครอบครัว

1.1.8.5 บริการไปรษณีย์

1.1.8.6 การพักผ่อน, การบันเทิง

1.1.8.7 ดุริยางค์

1.1.9 การฝึกกำลังพลทางธุรการ

1.2 นายทหารฝ่ายการป้องกันภัยทางอากาศ มีหน้าที่

1.2.1 กำหนดความต้องการหน่วย ปกอ, และเสนอแนะเรื่องการแบ่งมอบให้แก่หน่วยรอง

1.2.2 ให้ข้อเสนอแนะแก่ สท.3 เรื่องการแบ่งมอบอาวุธนิวเคลียร์ สำหรับภารกิจ ปกอ. และเรื่องอัตรา กระสุนพิเศษสำหรับหน่วย ปกอ.

1.2.3 กำหนดลำดับความเร่งด่วนในการป้องกันภัยทางอากาศ

1.2.4 จัดทำแผนป้องกันภัยทางอากาศ

1.2.5 จัดทำ รปจ. ป้องกันภัยทางอากาศ

1.2.6 ประสานกับ สท.2 ในการจัดตั้งและการดำเนินงานระบบข่าวกรอง ปกอ.

1.2.7 จัดทำกำหนดการฝึก ในส่วนที่ว่าด้วยการป้องกันภัยทางอากาศ และกำกับดูแลการฝึกการป้องกันภัย ทางอากาศของ บก.

1.2.8 ประสานการปฏิบัติการป้องกันภัยทางอากาศกับหน่วย ปกอ. ประจำพื้นที่ และกับส่วนปกอ. ของ เหล่าทัพอื่น

1.2.9 ร่วมวางแผนการใช้ห้วงอากาศกับฝ่ายการบิน

1.2.10 ช่วยเหลือฝอ. แผนกอื่นในการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการป้องกันภัยทางอากาศของ ขศ., และกำหนดมาตรการ เพื่อต่อต้านหรือหลบหลีก

1.2.11 ฝ้าตรวจสอบสภาพความพร้อมรบของหน่วย ปกอ.

1.2.12 ตรวจสอบยุทธภัณฑ์ป้องกันภัยทางอากาศและให้คำแนะนำในเรื่องปัญหาการซ่อมบำรุง

1.2.13 ให้คำปรึกษาเรื่องการปฏิบัติการสงครามอิเล็กทรอนิกส์ทางป้องกันภัยทางอากาศ

1.2.14 วางแผนและกำกับดูแลการปฏิบัติการสงครามอิเล็กทรอนิกส์ภายใน ในการป้องกันภัยทางอากาศ

1.2.15 ร่วมในการพัฒนาหรือทบทวนคำสั่งและระเบียบปฏิบัติในด้าน ปกอ. ที่เกี่ยวข้องกับหน่วย

1.3 นายทหารฝ่ายการบินใหญ่ มีหน้าที่

1.3.1 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการยิงสนับสนุนด้วย ป. การค้นหาเป้าหมาย และการปฏิบัติการลง โดย ปืนใหญ่สนาม

1.3.2 พิจารณากำหนดความต้องการเครื่องมือในการยิงสนับสนุนด้วย ป. และให้ข้อเสนอแนะในการจัด ปืนใหญ่เข้าทำการรบ

1.3.3 ให้ข่าวสารเกี่ยวกับสภาพของ ป. ที่มีอยู่ในมือ, ให้ข้อเสนอแก่ สท.3 ถึงอัตรากระสุน ป. ที่ ต้องการ, จัดทำงบประมาณความต้องการกระสุน ป. ที่ใช้ได้ ให้ข้อเสนอถึงอัตรากระสุนที่ใช้ได้สำหรับหน่วยรอง

1.3.4 ให้ข้อเสนอในการแบ่งมอบในการใช้ อว.นิวเคลียร์ สำหรับ ป. ให้ข้อเสนออัตรากระสุนพิเศษ สำหรับหน่วย ป., หน่วยรอง ดำบลส่งกำลัง และคลังตามความเหมาะสม

1.3.5 ช่วยเหลือในการทำแผนและคำสั่งยุทธการ รวมทั้งการทำอนุผนวกการยิงสนับสนุนด้วย ป. ประกอบผนวกการยิงสนับสนุน

1.3.6 จัดการวิเคราะห์เป้าหมาย และการประเมินความเสียหายของการใช้อาวุธนิวเคลียร์ต่อเป้าหมายบน พื้นดิน

1.3.7 ประสานการแผนที่ปืนใหญ่ภายในหน่วยบัญชาการกับหน่วยบัญชาการข้างเคียง

1.3.8 ศึกษาพิจารณา และประเมินค่าขีดความสามารถของ ป. ฝ่าย ขศ.

1.3.9 ประสานการค้นหาเป้าหมายของ ป. ของหน่วยรวมทั้งหน่วยเหนือ และหน่วยข้างเคียง

1.3.10 จัดการกำหนดการฝึกในส่วนที่ว่าด้วย ป. และกำกับดูแลการฝึกปืนใหญ่

1.3.11 ฝ้าตรวจสอบภาพการณ์ ชบร. ยุทธภัณฑ์ ป. และแนะนำปัญหาต่าง ๆ

1.4 ผู้ประสานการยิงสนับสนุน

ในระดับกองพล ผู้บังคับทหารปืนใหญ่คือ ผบ.กรม.ป. ของกองพลจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานการยิงสนับสนุนด้วย

ระดับกองทัพน้อย และกองทัพน้อย นายทหารฝ่ายการปืนใหญ่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ประสานการยิงสนับสนุนทำหน้าที่เป็นฝ่ายกิจการพิเศษ

หน่วยระดับ กรม หรือ กรมรบเฉพาะกิจ ตามปกติแล้วผู้ประสานการยิงสนับสนุนคือ ผบ.หน่วยปืนใหญ่ที่ให้การสนับสนุนหรือขึ้นสมทบนั่นเอง

หน้าที่ของผู้ประสานการยิงสนับสนุน มีดังนี้

1.4.1 แนะนำ ผบ. และ ผอ. เกี่ยวกับความต้องการเครื่องมือการยิงสนับสนุนและให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือเหล่านั้น

1.4.2 การให้ข้อเสนอเกี่ยวกับอัตรากระสุนที่ใช้ได้

1.4.3 ประเมินขีดความสามารถในการยิงสนับสนุนของ ชศ.

1.4.4 วางแผนการปฏิบัติการลงด้วยการยิงสนับสนุนต่อเป้าหมายบนพื้นดิน

1.4.5 ประสานการยิงสนับสนุน

1.4.6 จัดให้มีการวิเคราะห์เป้าหมายและประเมินความเสียหาย

1.4.7 จัดทำผนวก / แผนการยิงสนับสนุน

1.4.8 แนะนำ ผบ. และ ผอ. ในเรื่องราว การค้นหาเป้าหมายของ ป.

1.5 ผู้บังคับทหารช่าง มีหน้าที่

1.5.1 ให้คำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับการเบิก การจัดหา การเก็บรักษา การแจกจ่าย และการใช้คู่มือเกี่ยวกับยุทธโธปกรณ์สาย ช.

1.5.2 พิจารณากำหนดความต้องการ และการให้ข้อเสนอในการใช้หน่วยทหารช่าง

1.5.3 จัดทำกำหนดการฝึกและกำกับดูแลการฝึกทหารช่าง

1.5.4 กำกับดูแลทางเทคนิคต่อกิจกรรมสาย ช. ของหน่วย

1.5.5 วางแผน และกำกับดูแลเกี่ยวกับ

1.5.5.1 การก่อสร้าง, ซบร., ซ่อมถนน, สะพาน, สนามบิน และการก่อสร้าง การซ่อมขนาดใหญ่ ต่อทางรถไฟ ทางสายเคเบิล และระบบทางท่อ

1.5.5.2 ก่อสร้างค่ายทหาร, โรงทหาร, คลังพัสดุ, รพ. ป้อมถาวร, เครื่องข้ามลำน้ำทั้งปวง

1.5.5.3 การยุทธจัดขวางและฉากจัดขวาง

1.5.5.4 การยุทธสะท้อนน้ำสะท้อนบก

1.5.5.5 การก่อสร้าง และ ซบร. สิ่งสาธารณูปโภค, ระบบการประปา, สถานที่อาบน้ำ, โรงไฟฟ้า

1.5.5.6 การป้องกันอัคคีภัย ณ. ที่ตั้งทางทหารต่าง ๆ

1.5.5.7 การดำเนินการต่อสังหาริมทรัพย์

1.5.5.8 การจัดหา, เก็บรักษา, การผลิต และการแจกจ่ายแผนที่ สิ่งที่ใช้แทนแผนที่และวัสดุการทำแผนที่

1.5.5.9 การลาดตระเวนทางการช่าง

1.5.5.10 การทำลายรวมถึงการใช้ดินระเบิดปริมาณในการทำลาย

1.5.5.11 การช่วยเหลือในการปรับปรุงแผนการหมุนเวียนการจราจร โดยร่วมมือกับนายทหารฝ่าย
การขนส่ง และสารวัตรใหญ่

1.5.5.12 การแบ่งประเภทถนน, สะพาน และสนามบิน และการแจกจ่ายข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนี้

1.5.5.13 การควบคุมแมลง, หนู และการรบกวนอาคารในสนาม

1.5.5.14 การดำเนินการ การ ชรบ. สาย ช. ตามที่มอบให้

1.5.5.15 การแนะนำเทคนิค และช่วยเหลือในเรื่องราวเกี่ยวกับยุทธโศปกรณ์สายช่าง

1.5.5.16 การพิจารณากำหนดลำดับเร่งด่วน และการแบ่งสรรยุทธภัณฑ์สาย ช. ที่ขาดแคลนและที่
เป็นรายการที่ควบคุม

1.6 ผู้บังคับทหารสื่อสาร มีหน้าที่

1.6.1 ให้คำปรึกษาในเรื่องราวการสื่อสาร อิเลคทรอนิกส์ และการใช้กิจกรรมสื่อสารสำหรับการลง

1.6.2 พิจารณากำหนดความต้องการสำหรับการสนับสนุนทางการสื่อสาร และการใช้หน่วยทหารสื่อ
สาร

1.6.3 จัดทำกำหนดการฝึกในส่วนที่ว่าการสื่อสารและมาตรการการตอบโต้

1.6.4 การกำกับดูแลทางเทคนิคต่อกิจกรรมสื่อสารทั้งหน่วยบัญชาการ

1.6.5 ประสานการแบ่งมอบความถี่ การกำหนดความถี่ การดำเนินการวิธี, ปัญหาเรื่องระบบวิทยุลง
การรบกวนคลื่น การจัดขวางและการละเมิดความถี่

1.6.6 ช่วยในการจัดทำแผนและผนวกการสงครามอิเล็กทรอนิกส์

1.6.7 ประสานกับ สร.3 และ สร.2 เกี่ยวกับแนวคิดทางการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์

1.6.8 วางแผนและกำกับดูแล - ในเรื่อง

1.6.8.1 ที่ตั้ง การปฏิบัติ และการ ชรบ. ระบบการสื่อสารโดยหน่วยสื่อสารที่บรรจุให้หรือขึ้นสมทบ

1.6.8.2 บริการถ่ายภาพนิ่ง และภาพยนตร์ ยกเว้น ภาพถ่ายทางอากาศ

1.6.9 สนับสนุนนโยบาย และระเบียบปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยทางการสื่อสาร

1.7 นายทหารฝ่ายการขนส่ง มีดังนี้

1.7.1 วางแผน และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการ จำนวนที่มีอยู่ และการให้บริการขนส่ง

1.7.2 จัดทำกำหนดการฝึกกว่าด้วยการขนส่ง กำกับดูแลการฝึก

1.7.3 วางแผน และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

1.7.3.1 ความต้องการการขนส่งทางอากาศของ ทบ. เพื่อปฏิบัติการสนับสนุนทางการช่วยรบ

1.7.3.2 หน่วยบิน ทบ. ที่มีอยู่

1.7.3.3 การใช้การขนส่งทางอากาศของ ทบ. ในการปฏิบัติการสนับสนุนทางการช่วยรบ

1.7.4 วางแผน และกำกับดูแลในเรื่อง

1.7.4.1 การจัดตั้งและการดำเนินการบริการขนส่ง

1.7.4.2 จัดทำคำสั่งในรายละเอียด สำหรับการเคลื่อนย้ายหน่วยทหาร และสิ่งอุปกรณ์ด้วยเครื่องมือ
ขนส่งทั้งปวง

1.7.4.3 จัดทำคำสั่งเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือขนส่ง

1.7.4.4 ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับที่ตั้ง และความเพียงพอของเส้นทางหลักการส่งกำลัง และที่ตั้งของสถานการ
ช่วยรบ

1.7.4.5 ประสานกับหน่วยงานขนส่ง ในอัตราที่ขึ้นสมทบและที่สนับสนุน

1.7.4.6 จัดตั้งดำเนินการและกำกับดูแลกองบังคับการจราจรทางหลวงปรับปรุงแผนหมุนเวียนการจราจร โดยร่วมมือกับตำรวจใหญ่

1.7.5.7 ตรวจสอบและดำเนินการวิธีต่อยุทธภัณฑ์ ขนส่งที่ยึดได้

1.7.5.8 วางแผน และกำกับดูแลหน่วยขนส่งที่มาให้การสนับสนุน

1.8 นายทหารสรรพาวุธ มีหน้าที่

1.8.1 ให้คำแนะนำแก่ผู้บังคับบัญชา และฝ่ายอำนวยการในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาทางเทคนิคในด้านการสรรพาวุธ และให้ข้อเสนอที่จำเป็นอันเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้น

1.8.2 วางแผนและอำนวยการในเรื่องการส่งกำลังสายสรรพาวุธ

1.8.3 คาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับการเบิกของหน่วย และดำเนินการจัดทำบันทึกเกี่ยวกับสถานภาพของกระสุน, วัตถุระเบิด และสิ่งอุปกรณ์สายสรรพาวุธ

1.8.4 อำนวยการปฏิบัติการเกี่ยวกับการเก็บ, ซ่อมบำรุง รวมทั้งการเก็บซ่อม

1.8.5 ปฏิบัติการตรวจตราชุดอุปกรณ์สายสรรพาวุธ

1.8.6 รวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับชุดอุปกรณ์สายสรรพาวุธ ที่ฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้ามใช้

1.8.7 แจกจ่ายสิ่งพิมพ์อันเกี่ยวกับเทคนิคของกิจการต่าง ๆ ในสายสรรพาวุธ

1.8.8 ทำหน้าที่เป็นนายทหารฝ่ายการสรรพาวุธของหน่วย

1.8.9 ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการเพิ่มหรือลดระดับสิ่งอุปกรณ์

1.8.10 ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับความต้องการแรงงาน, พื้นที่การขนส่ง

1.8.11 ประสานงานกับหน่วยที่มาสนับสนุนเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาการซ่อมบำรุง

1.8.12 ถ้าเป็นผู้บังคับหน่วยทหารสรรพาวุธ อำนวยการทางธุรการ การติดต่อสื่อสารทางเทคนิค และยุทธวิธีของการฝึก การขนส่ง การซ่อมบำรุง การส่งกำลังและการให้ความปลอดภัยแก่หน่วย

1.8.13 อำนวยการฝึกสอนวิชาสงครามทุ่นระเบิด, วัตถุระเบิดและการทำงานในหลักสูตรต่าง ๆ ของเหล่า สพ.

1.9 นายแพทย์ใหญ่ มีหน้าที่

1.9.1 ให้คำปรึกษาในเรื่องการสุขภาพพล และดินแดนที่ยึดครอง

1.9.2 ให้คำปรึกษาถึงผลทางการแพทย์ ที่จะบังเกิดจากสภาพแวดล้อม และจากอาวุธนิวเคลียร์ ชีวะเคมีที่จะมีต่อกำลังพล เสบียงอาหาร และน้ำ

1.9.3 กำหนด รปจ. ว่าด้วยการบำบัด และจัดให้มีสถานการรักษาผู้ป่วยจาก นชค. มีอยู่เพียงพอ

1.9.4 พิจารณากำหนดความต้องการ และกำกับดูแลการเบิก การจัดหา การเก็บรักษา การซ่อมบำรุง การแจกจ่าย และการทำเอกสารของยุทธภัณฑ์ และสิ่งอุปกรณ์สายแพทย์

1.9.5 วางแผนและให้ข้อเสนอความต้องการในการแบ่งประเภทและการใช้ জনท. บริการทางการแพทย์

1.9.6 จัดทำและกำหนดการฝึกในส่วนที่ว่าด้วยการแพทย์

1.9.7 กำกับดูแลทางฝ่ายอำนวยการการต่อกิจกรรมทางการแพทย์

1.9.8 วางแผนและกำกับดูแลทางการแพทย์ เกี่ยวกับ

1.9.8.1 ระบบการบำบัด และการส่งกลับ

1.9.8.2 การเวชกรรมป้องกัน

1.9.8.3 บริการทางการแพทย์

1.9.8.4 จัดทำรายงาน เก็บรักษา บันทึกเกี่ยวกับผู้บาดเจ็บ

- 1.9.8.5 การส่งกำลัง ชบร. สายแพทย์ และการประกอบแว่นสายตา
- 1.9.8.6 การตรวจสอบและการดำเนินการวิธีต่อยุทธภัณฑ์ทางการแพทย์ที่ยึดได้
- 1.9.8.7 การตรวจสภาพทางเทคนิค ต่อยุทธภัณฑ์ และ สป. สายแพทย์
- 1.9.8.8 ระบบการรายงานสถานภาพยุทธภัณฑ์ที่อยู่ในขอบเขต แห่งความรับผิดชอบ
- 1.9.8.9 บริการห้องทดลองทางการแพทย์
- 1.9.8.10 บริการถ่ายโลหิต

1.10 ทันตแพทย์ มีหน้าที่

- 1.10.1 ประสานกิจการทันตกรรมกับนายแพทย์ใหญ่
- 1.10.2 กำกับดูแลทันตกรรมของหน่วย
- 1.10.3 พิจารณากำหนดความต้องการ และให้ข้อเสนอการใช้หน่วยทันตกรรม
- 1.10.4 วางแผนและกำกับดูแลกำหนดการป้องกันทางทันตกรรม
- 1.10.5 ให้ข้อเสนอการปรับปรุงแก้ไขยุทธภัณฑ์
- 1.10.6 พิจารณาความต้องการ อันจำเป็นสำหรับยุทธภัณฑ์
- 1.10.7 จัดทำรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมทางทันตกรรมของหน่วย

1.11 นายทหารฝ่ายการบิน มีหน้าที่

- 1.11.1 กำกับดูแลทางฝ่ายอำนาจการต่อเรื่องราวทางเทคนิค และการบินธุรการ, การฝึกความปลอดภัย และการปฏิบัติการของหน่วยบินรบ.
- 1.11.2 กำกับดูแลการซ่อมบำรุง และแนะนำ ผบ., จนท. รับผิดชอบ และ ผบ. หน่วยรองหลักถึงสภาพของยุทธภัณฑ์
- 1.11.3 จัดทำการหนดการฝึก ในส่วนที่ว่าด้วยการบิน และกำกับดูแลฝ่ายอำนาจการต่อการฝึกบิน
- 1.11.4 วางแผนและกำกับดูแลในเรื่อง การใช้ บ. ปฏิบัติการรบและสนับสนุนการรบ และการจัดตั้งและดำเนินงานของระเบียบการจราจรทางอากาศ
- 1.11.5 ช่วย ผอ. ในการทำประมาณการ แผนและคำสั่งในส่วนที่ว่าด้วยการบิน
- 1.11.6 จัดทำแผนการเคลื่อนย้ายทางอากาศในส่วนที่ว่าด้วยการบิน, ปรับปรุงการใช้ห้วงอากาศกับนายทหารฝ่ายการป้องกันภัยทางอากาศ
- 1.11.7 ประสานกับ จนท. ฝ่ายการขนส่ง และฝ่ายการเคลื่อนย้ายถึงเรื่องความต้องการ บ.ทบ. สำหรับการสนับสนุนทางการช่วยรบ

1.12 นายทหารฝ่ายการเงิน มีหน้าที่

- 1.12.1 วางแผนและกำกับดูแลการดำเนินงานงบประมาณ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
- 1.12.2 หารายละเอียด, ข้อมูลสำหรับการจัดการบริหารงบประมาณ
- 1.12.3 เป็นฝ่ายอำนาจการทางการเงิน

1.13 หัวหน้ากองบังคับการ มีหน้าที่

- 1.13.1 ดำเนินการควบคุมทางยุทธการต่อหน่วยทหารที่มาขึ้นตรงต่อ บก.
- 1.13.2 จัดการระวังป้องกัน บก.
- 1.13.3 จัดระเบียบและการเคลื่อนย้าย บก.
- 1.13.4 กำกับดูแลการฝึกและกิจกรรมทางขวัญของกำลังพลใน บก.
- 1.13.5 กำกับดูแลการรักษาพยาบาล และการส่งกลับใน บก.

- 1.13.6 จัดการเลี้ยงดู และที่พักของกำลังพลใน บก.
- 1.13.7 ต้อนรับ และให้ความสะดวกแก่ผู้มาเยี่ยม บก.
- 1.13.8 กำกับดูแลหน่วยขนส่งด้วยยานยนต์ในอัตรา หรือที่ได้รับแบ่งมอบ
- 1.13.9 จัดให้มีพื้นที่ป้องกันภัยสำหรับกำลังพลใน บก.
- 1.13.10 กำกับดูแลการซ่อมบำรุงยานพาหนะ และยุทธภัณฑ์ที่ บก. ได้รับแบ่งมอบ

1.14 นายทหารประวัติศาสตร์ มีหน้าที่

- 1.14.1 แนะนำกิจการทางประวัติศาสตร์ของหน่วยบัญชาการ และช่วยในการวางแผนการเขียน เรื่องราวทางประวัติศาสตร์
- 1.14.2 จัดทำประวัติศาสตร์ของหน่วย รวมถึงการให้แนวทางในการจัดทำประวัติศาสตร์ของแผนกฝ่ายอำนาจการ
- 1.14.3 จัดทำการศึกษา และรายงานพิเศษโดยอาศัยหลักฐานจากเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่รวบรวมได้
- 1.14.4 กำกับดูแลการรวบรวม การอนุรักษ์ และการใช้หลักฐาน และทรัพย์สินทางประวัติศาสตร์รวมทั้งการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์

1.15 นายทหารฝ่ายการประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่

- 1.15.1 ให้คำแนะนำ ผบ. และ ผอ. ในเรื่องทั้งปวงที่เกี่ยวกับหน้าที่ทางการประชาสัมพันธ์ของหน่วยการดำเนินงานสถานีวิทยุกระจายเสียง และการกระจายข่าวสารของหน่วย
- 1.15.2 ร่วมกับ สร.3 กำกับดูแลเพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมประชาสัมพันธ์เป็นไปโดยสอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยทางการยุทธ
- 1.15.3 ตรวจสอบข่าวที่จะใช้เพื่อแถลงออกไปว่ามีความปลอดภัยตามนโยบายที่กำหนดไว้ ดำรงการติดต่อการต้อนรับ, การคุ้มกันผู้สื่อข่าวที่เข้ามาติดต่อ
- 1.15.4 สังเกตและวิเคราะห์แนวโน้มของประชามติ วางแผนในการกำหนดการประชาสัมพันธ์อย่างได้ผลและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดและดำรงไว้ซึ่งความเข้าใจ, ความปรารถนาดี และการสนับสนุนของประชาชน
- 1.15.5 ดำเนินการ และกำกับดูแลการตรวจข่าวตามคำสั่งในพื้นที่การรบ
- 1.15.6 จัดทำ รปจ. แผนและคำสั่งยุทธการ ในส่วนที่ว่าด้วยการประชาสัมพันธ์

1.16 นายทหารฝ่ายการสารวัตร มีหน้าที่

- 1.16.1 ให้คำปรึกษาในเรื่องการรักษากฎ ข้อบังคับ และวินัยการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งระเบียบและข้อบังคับ การควบคุมประชาชน และทรัพยากร, ข่ายข่าวกรองของตำรวจ, การสืบสวนพิเศษและหน้าที่ของตำรวจอื่น ๆ
- 1.16.2 พิจารณากำหนด และให้ข้อเสนอเกี่ยวกับความต้องการ และการใช้หน่วยทหารสารวัตรประสานกับตำรวจ, ฝ่ายพลเรือน กำลังกึ่งทหาร
- 1.16.3 จัดทำ และกำกับดูแลกำหนดการฝึกในส่วนที่ว่าด้วยทหารสารวัตร และกำกับดูแลการฝึกทางทหารสารวัตรใน บก.
- 1.16.4 วางแผนและกำกับดูแลการปฏิบัติของสารวัตรทหารในเรื่อง
  - 1.16.4.1 การคุมขัง การดูแลและฟื้นฟูนักโทษทหารในเรือนจำ
  - 1.16.4.2 การรวบรวม การส่งกลับ การดำเนินกรรมวิธี การกักกัน การดูแล การบำบัด การวินัย การรักษากฎหมาย การใช้งาน การศึกษา การส่งกลับภูมิลำเนาของ ขศ. และพลเรือนที่ถูกกักกัน
  - 1.16.4.3 การควบคุมการจราจร

- 1.16.4.4 การจับกุมผู้ฝ่าฝืนซึ่งกระทำผิดในพื้นที่ในความควบคุมของฝ่ายทหาร
- 1.16.4.5 การรักษาความปลอดภัยภายใน บก. และสถานที่สำคัญ
- 1.16.4.6 การป้องกันอาชญากรรม และประสานการสืบสวนอาชญากรรม กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 1.16.4.7 การคุ้มครองทรัพย์สินของรัฐ และป้องกันมิให้ยุทธภัณฑ์ และสิ่งอุปกรณ์ถูกขโมยระหว่างการขนส่งหรือเก็บรักษา
- 1.16.4.8 การรักษาความปลอดภัยต่อวิศวกรรมทั้งการสำรวจและการตรวจสอบสภาพ
- 1.16.4.9 ดำเนินการ การศูนย์ข่าวสาร ขศ. และพลเรือนอพยพ
- 1.16.4.10 กิจกรรมพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

1.17 นายทหารฝ่ายปฏิบัติการจิตวิทยา มีหน้าที่

- 1.17.1 ให้คำปรึกษาแก่ ผบ. , ผอ. และหน่วยต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการทางจิตวิทยา และการ ปจว.
- 1.17.2 ประสานการ ปจว.
- 1.17.3 จัดทำกำหนดการฝึกในส่วนที่ว่าด้วยการ ปจว. และกำกับดูแลการฝึก
- 1.17.4 วางแผน และกำกับดูแลการ ปจว. ได้แก่
  - 1.17.4.1 ทำ แจกจ่าย คำสั่งชี้แจงนโยบาย แผน คำสั่งและคณะของการ ปจว.
  - 1.17.4.2 แจกจ่ายข้อพิจารณาว่าด้วยการ ปจว.
  - 1.17.4.3 กำหนดความต้องการในการวิจัยและการข่าวกรองเกี่ยวกับการ ปจว.
  - 1.17.4.4 วิเคราะห์ข่าวกรองในการวิจัยและการข่าวกรองเกี่ยวกับ ปจว.
  - 1.17.4.5 ให้คำแนะนำและข่าวสารเกี่ยวกับผลกระทบกระเทือนของการ ปจว. ของ ขศ. และแจกจ่ายข่าวสารนั้นให้หน่วยบัญชาการและประชาสัมพันธ์
  - 1.17.4.6 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับมาตรการการต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อ
  - 1.17.4.7 ให้คำแนะนำการช่วยเหลือทางเทคนิคในการชี้แจงเบื้องต้น
  - 1.17.4.8 ช่วยเหลือการฝึก,การ ปจว. แก่ชาติพันธมิตรและประชาชน การ ปจว.กับชาติพันธมิตร

2. ฝ่ายอำนวยการประจำตัว

2.1 นายทหารคนสนิท ช่วยเหลือ ผบ. ในเรื่อง

- 2.1.1 ประสานงานเรื่องส่วนตัวของ ผบ.
- 2.1.2 ดำรงรักษาตารางหมายกำหนดการของ ผบ.และคอยเตือน ผบ.
- 2.1.3 จัดการให้ ผบ. มีความสะดวกสบาย และปลอดภัย
- 2.1.4 ประสานงานกับ จนท. ส่วนตัวของ ผบ.เช่น พลขับ, คนครัว, เสมียน

2.2 อนุศาสนาจารย์ มีหน้าที่

- 2.2.1 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับศีลธรรม และขวัญที่เป็นผลจากศาสนา
- 2.2.2 ประสานงานในเรื่อง การฝังศพ, พิธีสงฆ์, นักโทษ, ขศ., ผู้ลี้ภัย, การกำหนดการศึกษาทางศาสนา, จัดหา เก็บรักษา, แจกจ่ายอุปกรณ์ทางศาสนา
- 2.2.3 กำกับดูแลทางการฝึกเกี่ยวกับอนุศาสนาจารย์ อบรมจริยธรรม
- 2.2.4 จัดให้มีการบริการและสถานที่สำหรับประกอบศาสนกิจ
- 2.2.5 รักษาการติดต่อกับอนุศาสนาจารย์ของหน่วยเหนือ, ข้างเคียง และหน่วยรองและกับอนุศาสนาจารย์ของเหล่าทัพอื่นหรือชาติพันธมิตร, องค์การพลเรือน
- 2.2.6 ช่วยในการส่งเสริมในหลักการเป็นพลเมืองดี

2.2.7 มีหน้าที่เสนอแนะ ผบ. ได้โดยตรงเกี่ยวกับเรื่องศาสนกิจที่อยู่ในความสนใจของ ผบ.

2.3 จเร มีหน้าที่

2.3.1 สืบสวน และรายงานเรื่องราวที่เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามภารกิจ สภาพของวินัยประสิทธิภาพ และการประหยัด

2.3.2 ปรีกษาหรือกับแผนก ผอ. ทั้งปวงก่อนที่จะไปทำการตรวจ เพื่อให้ได้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ จนท.ผู้ตรวจ การให้ความสนใจเป็นพิเศษ และเพื่อขอรับความช่วยเหลือเทคนิค

2.3.3 แนะนำแก่แผนก ผอ. ต่าง ๆ ถึงเรื่องราวที่ได้บันทึกไว้ในระหว่างการตรวจ และส่งสำเนารายการ ตรวจ เฉพาะเกี่ยวข้องโดยตรงไปให้

2.3.4 สอบสวนและรายงานเกี่ยวกับข้อกล่าวหา เรื่องราวร้องทุกข์ และข้อปรับทุกข์ของบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ

2.3.5 ให้ข้อเสนอวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องและข้อเสียหายต่าง ๆ ตามที่ได้บันทึกไว้ขณะทำการตรวจหรือ สอบสวน

2.3.6 ให้คำปรึกษาแก่ ผบ. เกี่ยวกับการปล่อยข่าวสารจากรายงานจเรที่ได้จากการตรวจหรือสอบสวน

2.3.7 รายงานตรงและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยตรงของ ผบ.

2.4 นายทหารฝ่ายธรรมณูญ มีหน้าที่

2.4.1 ให้คำแนะนำทางกฎหมายแก่ ผบ., ผอ. และ ผบ.หน่วยรองในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมายทหาร, คำสั่ง, คำชี้แจง กห., ข้อบังคับของ ทบ. และข้อบังคับของหน่วยกฎหมายในประเทศ, กฎหมายระหว่างประเทศ

2.4.2 กำกับ และควบคุมการบริหารงานการศาลทหาร และเรื่องราวกฎหมายอื่น ๆ ภายในกองบัญชาการ

2.4.3 กำกับดูแลการฝึกการพิจารณาคดีทางทหาร และการฝึก-ศึกษากฎหมายอื่น ๆ ภายในหน่วยบัญชาการ

2.4.4 ให้ความช่วยเหลือและแนะนำทางกฎหมายแก่กำลังทหาร, ครอบครัว และบุคคลอื่นตามที่กำหนดไว้ เกี่ยวกับปัญหาส่วนบุคคล, ปัญหาทางแพ่ง และกำกับดูแลการช่วยเหลือ ทางกฎหมาย และการป้องกันอาชญากรรมของหน่วยบัญชาการ

2.4.5 ตรวจสอบสัญญาการจัดหา ให้คำแนะนำทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ และการจำหน่ายทรัพย์สินของทางราชการ

2.4.6 กำกับดูแลการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องการค้าเงินอาชญากรรมสงคราม

3. นายทหารติดต่อ มีหน้าที่

3.1 ดำรงไว้ซึ่งการแลกเปลี่ยนข่าวสารอย่างต่อเนื่อง

3.2 ทำตนให้ทราบสถานการณ์ของหน่วยของตนอยู่เสมอ และแจ้งข่าวสารดังกล่าวให้ ผบ. และ ผอ.ของหน่วยที่ตนไปประจำอยู่

3.3 ทำรายงานอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับเรื่องราวที่อยู่ในขอบเขตภารกิจของตน และทำบันทึกตามที่เห็นควรและให้คำปรึกษาแก่ ผบ. ของ บก. ที่ตนประจำอยู่ในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนส่งไปยังหน่วยของตน